

ตอนที่สี่ คำสุภาษิตที่ใช้เป็นประจำ

ตี ชื่อ จัง ฉั้ง ยิ่ง เนิ่ง หวี

ส่วนที่ 2 คำอธินายเป็นภาษาไทย

เป็น จุ้ง เพื่น เวี่ย ชื่อ ปู เพื่น, ตี อี ปู เพื่น ชื่อ ฉั้ง ยิ่ง เนิ่ง หวี เตอ ฉือ อี,
ตี เอ้อร์ ปู เพื่น ชื่อ ณ อี เนิ่ง หวี, ตี ชัน ปู เพื่น ชื่อ ฝัน อี เนิ่ง หวี, จີຍ ໂຢ່າ อี ปູ
เพื่น ชื่อ ณ อີ ຈີ່ ฝັນ อີ เนຸງ หวີ ເຕອ ປີ ເລີ້ນ

“ในตอนที่สี่จะกล่าวถึงคำสุภาษิตที่ใช้เป็นประจำโดยจะอธินายความหมายของ
สุภาษิตแต่ละคำเป็นภาษาจีน คำสุภาษิตที่มีความหมายเหมือนกัน คำสุภาษิตที่มีความหมาย
ตรงกันข้ามและเปรียบเทียบคำสุภาษิตที่มีความหมายเหมือนกันกับคำสุภาษิตที่มีความหมาย
ตรงกันข้าม”

一、ฉั้ง ยิ่ง เนิ่ง หวี ฉือ อี “ความหมายของคำสุภาษิตที่ใช้เป็นประจำ”

(一). ชัน ຈື້ອ เนິ້ງ หวີ “สุภาษิตสามคำ”

1. ປີ ແມ່ນ ເກີງ “ປົດປະຕູຮັບແທກ”

ປີ ວ່າ ປີ ແມ່ນ ປູ ເຈັນ

“ໝາຍຄົງປົງປົງເສດຖາຮັບແທກ ໄນຂອນຮັບແທກ”

2. ມາໜ່າ ໂຢ່າ ເຜົ້າ “ເສີຍດັ່ງຫລັ້ນນ້ຳວິ່ງໄປແລ້ວ”

ປີ ວ່າ ທີ່ອ ຊົງ ກວົວ ທີ່ເລືອ ໄກ ພາ ເນິ້ນ ອີ ຊຸ່ນ, ດີ ອີ ເຈັນ, ບົງ ທີ່ອ ອຸ່ນ ປູ

“ໝາຍຄົງເຮືອງຜ່ານໄປແລ້ວຈຶ່ງຈະອອກຄວາມຄິດເຫັນຫຼືເອົາໃຈໜ່າຍ ແຕ່ຫ່າຍອະໄຣໄມ້ໄດ້ເສີຍແລ້ວ”

3. ພອ ແຫັງ ສູ່ຍ “ສາດນໍາເບີນ”

ປີ ວ່າ ປ້າຍ ເປົ່ຍ ແຫຼຸນ ເຕອ ຈົ່ງ ໂດວ ຕ່າ ຈີ່ ເປົ່ຍ ແຫຼຸນ ເຕອ ເບ່ອ ຄົງ

“ໝາຍຄົງໜ້ານຄວາມຄິດຂອງກົນອັ້ນ ຫ້ານຄວາມກະຕືອງຮັນຂອງກົນອັ້ນ”

4. ພ່ອ ເທີນ ຍາວ “ທົ່ວທຳແຕກ”

ປີ ວ່າ ເນິ້ນ ສ່ວອ ເວີ່ ອີ ເຕອ ທີ່ອ ຊົງ ຄົງ

“ໝາຍຄົງເຮືອງທີ່ໄມ້ເຄີມນ້ອຍ໌ໄມ້ເຄີມປາກູ້”

5. เอี้ยน จุ ติง “ตะบูในตา”
 ปั่ว วี่ จี้ ตวน เอี้ยม อ้อ เตอ ตง ชี ฮว่อ ช้อ ตุย ໂຄ
 “หมายถึงเรื่องที่เกลียดที่สุดหรือเป็นศัตรูกัน”

(二) ช้อ จื้อ เนิง ห่าว “สุภาษิตสักคำ”

1. ไอ ม่อ ဟนิ วู้ “หมวดความสามารถที่จะช่วยได้”
 ฉุย หยัน ท่ง ไอ, เสี่ยง ปัง วู้, ตัน วู้ ဟนิ ลี่ ปัง วู้”
 “แม้มีใจรัก ก็จะช่วย แต่ไม่สามารถที่จะช่วยได้”
2. อัน ปູ ວັງ ແຫຍ “ขณะมีความสุข ไม่ลืมความทุกข์”
 อัน เลօ สູ່ ปູ ဟනີ ວັງ ເລອ ໄຈ ນັ້ນ ຢວ່ອ ແຫຍ ເສື່ຍນ
 “ขณะที่มีความสุขก็ไม่ลืมความทุกข์หรือภัยอันตราย”
3. อัน ເພື່ນ ໂສູ່ ຈີ “ເຈີມເນື້ອເຈີມຕຸ້າ”
 ອັນ ພວີ ເປັນ ເພື່ນ, ປູ້ ຂວ້ວ ແຫຍ ຝໍາ ເຕອ ຈຸ້ອ ຜົງ
 “ຮູ້ການະຫຼາກທີ່ຂອງຕຸ້າ ໄນ ມີການເປັນອຸ່ອຍ່າງ
 ສົບສູນ ທຳນານຮັບຮິນ”
4. อັນ ຈົ່ ເລ່ອ ເອີ້ຍ “ອູ່ຍັນເປັນສຸດ”
 ອັນ ພວີ ຈົ່ ພົງ ເຕອ ຕີ ພົງ, ໄອ ຢ່າກ ຈົ້ອ ຈີ ເຕອ ຈຸ້ອ ເອີ້ຍ. ສົ່ງ ໄຍ ອັນ ຕິ່ງ ເຕອ ເຊິ່ງ
 ໄຫວ່ອ, ພວີ ໄກວ່ ເຕອ ກາ ຈວ້ວ
 “ພວີໃຫ້ອູ່ຍັນສີຍ່າງຕຸ້າ ຂອບອາຊີພກາງານຂອງຕຸ້າເວັງ ມາຍຄື່ງ ມີການເປັນອູ່ຍ່າງ
 ສົບສູນ ທຳນານຮັບຮິນ”
5. อັນ ເລື່ຍນ ຜູ້ ແຫຸນ “ລອນທຳຮ້າຍຄນອື່ນ”
 ຜົງ ອື່ນ ປື້ ຕີ ພົງ ເຊື່ອ ເລື່ຍນ ຜູ້ ໄກ ແຫຸນ, ປື້ ວິ ຢ່າ ໂມວາ ຈຶ່ງ ໂສູ່ ຕຸ້າ ໄກ ແຫຸນ
 “ຢືນຮູ້ຈາກທີ່ກຳນັງທຳຮ້າຍຄນ ເປົ້ນການໃຫ້ກຸສໂຄນາຍທຳຮ້າຍຄນ”
6. ປັນ ແໜິນ ນ່ອງ ຜູ້ “ເລີ່ນຂາວໜ້າບ້ານຂອງຫຼຸ່ມປັນ”
 ປັນ : ຫຼຸ່ມປັນ, ຈຸ່ງ ກວ່ອ ກູ່ ໄຕ ວິ ມິນ ເຕອ ຜູ້ ເລື່ຍນ, ໄກ ກູ່ ປັນ ແໜິນ ເລື່ຍນ ປ້າຍ ນ່ອງ
 ຜູ້ ຈົ້ອ, ປື້ ວິ ໄກ ເນື່ຍ ມີ ເນື່ຍ ເນື່ຍ ໄນ ນ່ອງ ເປັນ ເລື່ຍນ
 “ຫຼຸ່ມປັນ ເປັນຫ່າງໄມ້ທີ່ມີຂໍ້ເສີຍໃນສົມຍີໂນຮາຣານ ການທີ່ໄປເລີ່ນຂາວໜ້າບ້ານຂອງຫຼຸ່ມປັນ
 ເປົ້ນເສົມເອນວັດຄວາມສາມາດຕ່ອທ້າຜູ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດກວ່າ”
7. ປັນ ຈິນ ປາ ເລື່ຍງ “ກົງ່ຽງໜ່ຳແປດຕໍລິ່ງ”
 ປື້ ວິ ປື້ ຜູ້ ໂຕາ ອີ່ ເລື່ຍງ. ຕວອ ຢ່າ ຈວ້ວ ຕຸຍ ແຫຸນ ຢວ່ອ ຜູ້ ລ່າງ ເຕອ ຜົງ ເລື່ຍ
 “ຕ່າງກົງ້ຄວາມລັບຂອງກັນແລະກັນ ມັກໃຊ້ໃນກາງວິຈາຮັນເຮືອງທີ່ໄໝດີ”

8. ปืน ถุ๊ ชู๊ เจีย “บัวคลานทาง”

เนื่ง เหนียน ໂຫ້ໄລ ລັດໄກ ເຈີຍ ຄົງ ຂ່ວ່າ ຕັ້ງ ແຫວ່າ ຈຸ່ງ ຢ່ວ່ອ ມີ ປູ້ ປູ້ ນັ້ນ
ຊູ້ອ່ານ ອື່ນ ຈົ້ວ້າ, ໂຫ້ໄລ ໄກເສົ້າຍ ເຂົ້າ ຂັ້ນ ເກີນ ທີ່ ປູ້ ເຊັ່ນ

“ມີເປົ້າເປັນຜູ້ໃຫຍ່ແລ້ວຈຶ່ງຈະນາຫວັນພຣະຮອ້ອ໌ ເປົ້າເປັນເສມ້ອນວ່າເຄີມໄໝໄດ້ທຳກຳນີ້ ຕ່ອມາ
ກາຍຫລັງຈຶ່ງໄດ້ເປັນມາຢືນດາວີພິນ ຈຶ່ງມີຄວາມຮູ້ໃໝ່ນັ້ນພວກພວ່ານີ້

9. ปืน ຖຸ ເອ່ວ້ ເຟີ “ຫຼຸດກລາງກັນ”

ໂຈ່ງ ຕ້າວ ຈຸ່ງ ອູ້ ຈົ້ວ້າ ຄົງ ເຊີຍ ໄລດ ປູ້ ປູ້ ເຢັ້ນ ອູ້ ເໝາຍ ອ້າວ ພົມ ຈົ້ວ້າ ຂວ່າ ເຊີຍ ເລື່ອ,
ປູ້ ເໝີ ເພີ້ນ ຜູ້ອ່ານ ຕ້າວ ຕໍ່.

“ເດີນຄື່ງກລາງທາງກີ່ຫຍຸດ ມາຍຄື່ງງານຍັງໄໝເສົ້າງສົ່ນກີ່ຫຍຸດເສີຍໄໝທຳຕ່ອໄປ”

10. ปืน ຖຸນ ປິ່ນ ຖຸ “ກ່ຽວກຳລິ້ນກ່ຽວຄາຍ”

ເສື່ອງ ຜູວອ ອ້າວ ຜູ້ ປູ້ ໄລດ

“ກົດຈະພຸດແຕ່ພຸດໄໝມ່ວອກ ຮ້ອກລິ້ນໄໝເຈົ້າຄາຍໄໝມ່ວອກ”

11. ປ້າຍ ພາ ປ້າຍ ຈຸ່ງ “ບົງຮ້ອຍຄົງຄູກຮ້ອຍຄົງ”

ເໝີຍ ຂ້ອ່ານ ເຊີນ ໂຕ ມີ ຈຸ່ງ ມີ ເປົ້າ, ສົງ ພຍ ເຊົ້ອ ເຊີນ ຈົ້ວ້າ ກາວ ມົມ. ເຊີນ ປູ້ ປູ້
ຖຸ ເຊົ້ອ ຂ້ອ່ານ ອ້າວ ສູ່ອ່ານ ເປົ້າ ປ້າຍ ປ້າຍ ຈຸ່ງ

“ຸ່ນກາຍຂຶ້ນແຕ່ລະຄົງສາມາດບິນໄໝໄດ້ຄູກເປົາ ມາຍຄື່ງມີຄວາມສາມາດໃນກາຍົງເກິ່ງມາກ ເປົ້າ
ໃນກາຍົງເກິ່ງມາກແຫຼ່ງກາຍເຫຼຸດກາຍເຜົ້າຕ່າງໆ ໄດ້ຄູກຕ້ອງ”

12. ປ້າຍ ແໜີຍ ຈູ້ອ່າວ່າ “ພບເມື່ອຮ້ອຍນີ້”

ອ້າວ ປ້າຍ ແໜີຍ ເອົ່າຍ ເພີ່ງ ປູ້ ຕ້າວ, ສົງ ພຍ ອັນ ເຊີນ ອ່າວ ປູ້ ພຍ ອ້າວ ເພີ່ງ ຕ້າວ

“ໃຊ້ເວລາຫຸ້ນນີ້ຮ້ອຍປຶກຍິນໄໝສາມາດພບໄດ້ ມາຍຄື່ງພບຍາກຮ້ອມໄໝມ່ວອຍໄດ້ພັບໄດ້ເຫັນ”

13. ປ້າຍ ຈຸ່ນ ປ້າຍ ເໜັງ “ຮບຮ້ອຍຄົງກີ່ຫນະຮ້ອຍຄົງ”

ຕໍ່າ ຈຸ່ນ ອ້າວ ປ້າຍ ຂ້ອ່ານ, ເໜັງ ລ່ວ່າ ປ້າຍ ຂ້ອ່ານ. ສົງ ພຍ ຈົ້ວ້າ ຈຸ່ນ ຈຸ່ນ, ສ່ວ່ອ ເຊື່ອງ ອູ້ ຕໍ່

“ມາຍຄື່ງຮັບເກິ່ງ ໄໝ່ເຄຍແພຫກໂຮງ”

14. ປ້າຍ ຈິນ ຈົ້ວ້າ ຢ່ວ່ອ “ເອາດຸນຝືນໄປດັນໄຟ”

ຈິນ : ໄນ. ປ້າຍ ຈິນ ຜ່າວ ຂ່ວ່າ ຈົ້ວ້າ ຢ່ວ່ອ, ປູ້ ປູ້ ເປົ້າ ໄລດ ເສື່ອງ ປູ້ ໄລດ ປູ້ ປູ້ ດັນ ເອ່ວ້
ກວ່າ ຕ້າວ ເລື່ອ ໄລດ ໄກ

“ຈິນ : ດັນຝືນ ເອາດຸນຝືນໄປດັນໄຟ ມາຍຄື່ງແກ້ປົມຫາ ແຕ່ໃຊ້ວິທີທີ່ໄໝເໝາະສມໄໝຄູກວິທີ
ເລີຍກາຍເປັນກັບໃໝ່ຫຍຸ່ຫລວງ”

15. ປູ້ ປູ້ ເຈີຍ ຂ້ອ່ານ “ມີທຸກຫຸກທຸກແໜ່ງ”

ຕ້າວ ປູ້ ໂຕ ຂ້ອ່ານ, ສົງ ພຍ ເກີນ ຕ້າວ

“ມາຍຄື່ງມີຈຳນວນມາກມາຍ”

16. เปี่ยน ជັງ ມ່ວ ຈີ “ການຍາວຂອງແສ້ມື່ຄົງ”
 ປໍ່ວ່ ລໍ ເລື່ຍ ສວ່ວ ປູ້ ແນິງ ຕໍາ ຕ້າ
 “ໝາຍຄົງນີ້ການສາມາດໄມ່ຄົງ”
17. ເປີນ ທ່ານ ມ່ວ ເຊ່ວ “ຍາກທີ່ຈະຄາດການຟ້າກວາມເປົ້າຫນແປລ່ຽນແປລ່ງໄດ້ຖຸກ”
 ເປີນ ທ່ານ ຈີ ຕວອ, ສູ່ອ ແຫຼຸນ ຈາວ ມອ ປູ້ ຜົ້ງ
 “ນີ້ການເປົ້າຫນແປລ່ຽນແປລ່ງມາກ ທຳໃຫ້ຄົນຈັນຕັນຫນປລາຍໄມ່ຖຸກ”
18. ເປຍ ກົງ ເສຸອ ອົ່ງ “ເຫັນເງົານູນໆກວ່າເປັນງົງ”
 ປໍ່າ ອົ່ງ ໄຈ້ ຈົ່າ ເປຍ ຈຸງ ເຕອ ກົງ ອົ່ງ ອູ້ ເຢັ້ນ ເວ່ຍ ເສຸອ. ປໍ່ວ່ ອົ່ງ ເສຸນ ອົ່ງ ກຸ່ຍ, ວ່ ຈົ້ອ ຈົ່ງ ອົ່າ
 “ເຫັນເງົານູນໆຢູ່ໃນຈອກແດລ້າເຫັນໃຈວ່າງ່ຈົ່ງ ພົມ ມາຍຄົງຮະແວນໄປເອງ ສ້າງກວາມວັດກັງລາ
 ໄກ້ກັບຕົນເອງ”
19. ເປຍ ສູ່ຍ ຈົ່າ ຈົ່າ “ນໍ້ານ້ອຍບໍ່ອ່ມແພີໄຟ”
 ຍັ້ງ ອົ່ງ ເປຍ ສູ່ຍ ຈົ່າ ອົ່ງ ເຊ່ວ ຈົ່າ ເຈົ້າ ເລວ ມ່ວ່ ເຕອ ໄກ ຜ່າງ, ປໍ່ວ່ ສູ່ ເລື່ຍ ສ່າວ, ອູ້ ຈີ ທົ່ວ ສູ່ອ
 “ຊັ້ນ້າຫັນໆດ້ວຍໄປດັນໄຟທີ່ກໍາລັງຖຸກໄໝ້ມີພືນເຕີມກັນຮດ ມາຍຄົງນໍ້ານ້ອຍ ຜ່າຍຂອງໄກໄມ່ໄດ້”
20. ເປົ້າ ໄກ ເຊົ່າ ເມື່ຍນ “ພລິກໂຄມໜ້າໃໝ່”
 ປູ້ ຜັ້ງ ເລື່ຍນ ເຕອ ຈົ່າ ອົ່ງ ເມື່ຍນ, ລົ່ງ ວ່າຍ ໄກ ຜູ້ວ່າງ ເຕອ ຈົ່າ ເມື່ຍນ ສວ່ວ ຈົ່າ ເຟັງ ເກ່ອ
 “ໂຄມໜ້າໃໝ່ທີ່ໄມ່ກ່ອຍພບເຫັນ ມາຍຄົງພລິກໂຄມໃໝ່”
21. ເປົ້າ ອົ່ວ ຢ່າ ຈົ່າ “ນີ້ເຈຕາර້າຍ”
 ລົ່ງ ວ່າຍ ອົ່ວ ເຕອ ອົ່ງ ຈຸ່ງ ຍ່າງ ຈົ່າ, ຈົ້ອ ຈົ່າ ຜຸນ ໄກວ່ ເຕອ ສູ່ ອົ່ງ
 “ມາຍຄົງຄືດ້າຍ ໄນ່ກ່າວດີ”
22. ປັນ ປັນ ອົ່ວ ທີ່ “ສຸກາພອ່ອນໄໂນນ”
 ແວັນ ເອີ່ຍ ເອ່ອຮ ອົ່ວ ທີ່ ມ່ວ່ ເຕອ ເອີ່ຍ ຈົ້ອ
 “ມາຍຄົງສຸກາພເຮັບຮ້ອຍມືມາຮາກ”
23. ປູ້ ຈີ ນີ້ ສູ່ “ເຫລື້ອຄພານັບ”
 ສູ່ ຜູ້ ຕວອ ຕ້າວ ປູ້ ແນິງ ຈີ ຜ່າວນ, ສົງ ພ່າຍ ເພີ ຜັ້ງ ຕາວ
 “ມາຍຄົງນີ້ຈຳນວນມາກຈົນໄມ່ສາມາດຄົນໄດ້ ນີ້ຈຳນວນມາກມາຍ”
24. ປູ້ ອູ້ ເຊົ່າ ເຊ່ວ “ໄມ່ສ່ອຮ່ອງຮອຍໃຫ້ເຫັນ”
 ປູ້ ອູ້ ເຊົ່າ ອົ່ນ ແກ້ວ ເຫລື່ນ ເຊ່ວ, ຈົ້ອ ປູ້ ເລື່ຍນ ອູ້ ຈົ່າ ທີ່ ເຕອ ຕໍາ ຜ່າວນ
 “ໄມ່ສ່າງເສີ່ຍແລະໄມ່ແສດງສັຫນ້ໃຫ້ຄົນອື່ນເຫັນ ເກີບກວາມໄຟໃນໃຈ”
25. ປູ້ ສູ່ ສວ່ວ ເລື່ຍວ “ໄມ່ເກີນກວາມຄາດມາຍ”
 ແມ່ຍ ອົ່ວ ສູ່ ສູ່ ວ່ ເລື່ຍວ ຈົ້ອ ວ່າຍ, ຈີ ໄຈ້ ອົ່ງ ເລື່ຍວ ຈົ້ອ ຈຸ່ງ
 “ມາຍຄົງອູ່ຢູ່ໃນກວະກົວເຫຼືກການຟ້າກວາມຄາດການຟ້າສາມາດຄາດການຟ້າໄດ້”

26. ปู หัว เอ้อร์ ชั่น “จากกันด้วยความโกรธ”
เห็น ปู ก้าว ชั่น เตอ เพิน ชั่น, ฉุ่ง จือ เจิ่ง อุ่น ปู ช้า เอ้อร์ ปู ก้าว ชั่น เตอ เพิน โซ่, หัว อัน พ่น ปู เฉี่ย เอ้อร์ ปู หวี โค่ เตอ ชั่น ฉุ่ง
“เลี้ยงกันไม่หยุด หรือเจรจาไม่ตกลงกัน ทำให้ทั้งสองฝ่ายจากกันด้วยความโกรธ”
27. ปู หมิง อี้ เหวน “ไม่มีเงินสักแต่ง”
อี้ เก้อ เนียน อี้ เหมย อ้ว, สิง หยง จี้ ผิง เนียง
“หมายถึงแม้แต่เงินบาทหนึ่งก็ไม่มี ยากจนมาก”
28. ปู โนมา เอ้อร์ เหอ “เห็นพ้องต้องกันโดยไม่ได้มีการนัดหมายกันมาก่อน”
จือ เนียน เหมย อ้ว ชั่ง เลี่ยง, เอ้อร์ อี้ เจี้ยน, สิง ตัง อี้ จือ
“ไม่ได้มีการนัดหมายกันมาก่อน แต่ความคิดเห็นและการกระทำเหมือนกัน”
29. ปู ชัน ปู ช้อ “ไม่สามไม่สี่”
จือ ปู เฉี่ย เอี้ยง จ้อ จี้ ปู ช้อ ชัน, อี้ ปู ช้อ ช้อ, ปี วี่ ปู เจร์ ไฟ
“ไม่เหมือนกัน คือไม่ใช่สามและกี่ไม่ใช่สี่ เป็นการเปรียบเทียบในทางไม่ดี”
30. ปู เสรวี่ย จู้ จู “ไม่ศึกษาไม่มีปัญญาความรู้”
เหวียน จือ เหมย อ้ว เสรวี่ย เวิน จัว เหมย อ้ว ห่าว บ៉ែน ฝ่า, ฉิน จือ เหมย อ้ว เสรวี่ย เวิน
จัว เหมย อ้ว จี้ จู
“เดิมหมายถึงไม่มีความรู้ก็ไม่มีวิธีแก้ปัญหา ปัจจุบันหมายถึงไม่มีความรู้ก็ไม่มีความสามารถ”
31. ปู อ้ว จ้อ จู่ “ควบคุมตนเองไม่ได้”
อ้ว ปู เตอ จ้อ จี้ ขว้อ จู่, จือ กัง จือ ปู เหลี่ยว จ้อ จี้
“หมายถึงควบคุมจิตใจตนเองไม่ได้”
32. ปู เวี้ย เอ้อร์ ตง “ไม่ได้นัดหมายกัน”
เหมย อ้ว เวี้ย ตัง เอ้อร์ ปี ฉ้อ กំ ฝ่า, สิง ตัง อี้ จ้อ
“ไม่ได้นัดหมายกัน แต่ความคิดเห็นและการกระทำตรงกัน”
33. ปู จือ ปู โค่ “ไม่ลดไม่หย่อน”
จ้อ อំ ตัง เจี้ย จู ไข่ ชุ่ง ผິ່ງ, อี้ เคียน ปู เจร์ ဟ៊ី, อี้ បៀ មេ ទោ หวន ហេម យ. ស៊ូ ចុះ
“หมายถึงราคาก่อทำหนดในการขายสินค้า ไม่มีการลดหย่อน หมายถึงความสมบูรณ์ ครบถ้วน”
34. ชา จือ กវ៉ា ចិ “สูกอาแพกิน”
ขว้อ ចួំ កវ៉ា គី ចិ ชา
“หมายถึงทำงานใจร้อนรืប់រំកៅនិក”

35. ជាງ ເງື່ອ ປິ່ງ “ຕົ້ນຫຍຸ້ຕົ້ນໄມ້ລົວເປັນທຫາຮ່າງ”
ຂໍ້ເຫວຍ ຊັ້ນ ຊູ່ງ ເຕີ ជາ ນີ້ ຈຶ່ວ ຕີ ປິ່ງ, ສົງ ຫຼຸງ ໃຫວຍ ຈົ່ງ ຈົ່ວ ຂໍ້ ເສັນ ຂໍ້ ກຸ່ຍ.
“ດີດວ່າຕົ້ນຫຍຸ້ແລະຕົ້ນໄມ້ລົວນຸ້ງເປົາເປັນທຫາຮ່າງຄົດຮ່າງ ມໍາຍຄື່ງຈິຕີໃຈເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມ
ສັສີແລະຫວາຄະແວງ”
36. ໜີ ໜີນ ຕ້າ ຂໍ້ “ໃຈຫຍາບຈົດໃຫ່ງ”
ຈົວ ຈຶ່ວ ນີ້ ເຢືນ ເຈົ້ນ, ສູຍ ເປັ້ນ, ນາ ສູ.
“ທຳກຳນຳໄໝຈິງ ສະເພົ່າໄໝຮອບຄອນ ຕາມແຕ່ຄວາມສະດວກ”
37. ໜີ ຈຶ່ວ ຕ້າ ເອື້ນ “ກົ່ງຫຍາບໄປໃຫ່ງ”
ປິ່ງ ຈົວ ຈຶ່ວ ນາ ສູ. ສູຍ ເປັ້ນ, ນີ້ ຈີນ.
“ມໍາຍຄື່ງກຳນຳກຳນຳທຳກຳນຳໄໝຈິງ ໄນມີຄວາມລະເອີ້ນຮອບຄອນ”
38. ໜຸ່ນ ນີ້ ໜັນ ສົງ “ກໍາວລຳນາກແມ້ແຕ່ກໍາວເດີຍ”
ກຸ່ນ ໜັນ ຈຶ່ວ ຈີ່, ເຫັນ ໂຈ່ງ ຕັ້ງ ຂໍ້ ນີ້ ເອື້ນ ນີ້ ຫຍງ ຂໍ້
“ມໍາຍຄື່ງກຳນຳກຳນຳໄໝຈິງ ໄນມີຄວາມລະເອີ້ນຮອບຄອນ ເປົ້າມເສັນອັນກໍາວກໍາວນັ້ນກໍາວນາກມາກ
ເພົ່າມີປັ້ງຫາແລະອຸປ່ສຽກ”
39. ໜຶ່ວ ເນຸຟ ເໜີ່ງ ເຈື້ນ “ຈະຈິງຕ່ອກັນ”
ຕຸ້ຍ ເຫຼຸນ ຈຸ ເຄີງ, ວິ່ງ ເຈົ້ນ ເໜີ່ງ ເຈື້ນ
“ມໍາຍຄື່ງຈ້ອດສົດຍົງສູງຮົດແລະຈະຈິງຕ່ອກັນ”
40. ເຫຼົງ ຈີນ ຫຼູ ຂໍ້ “ສມກົດສມຫວັງ”
ຈຸ່ອ ເຫຼົງ ຈຸ່ອ ຈີ່ ເຕີ ຈີນ, ວິ່ງ ຫຼູ ຈຸ່ອ ຈີ່ ເຕີ ເວິ່ນ, ຈຸ່ອ ສູ່ວ່ອ ເຟັນ ຫຼູ ເຫຼົງ ຈີ່
“ມໍາຍຄື່ງສມດັ່ງຄວາມຕົ້ນໃຈຂອງທຸກປະກາດ”
41. ຫຸແງ ເວົ່ວ່ອ ນີ້ ແກວນ “ປັດຫຼູໄໝຍອນຟັງ”
ໄກ ຫຸແງ ເວົ່ວ່ອ ຕວ່ອ, ນີ້ ຫົ່ງ ທີ່ ເຈື້ນ, ສົງ ຫຍງ ກີ້ວ່ອ ນີ້ ທິ່ງ ເປົ້ນ ເຫຼຸນ ເຕີ ເຈື້ນ
“ມໍາຍຄື່ງໄໝຍອນຟັງກຳນຳກຳນຳເຫັນຂອງກົນອື່ນ”
42. ໂຄ່ງ ເໜັນ ຫຼັ ເຫັນ “ໜັນນັ່ງກໍ່ວ່ານັ່ງ”
ໂກ້ວ່າ ເຂອ ເໜັນ ໂຄ່ງ, ຫຼັ ຊັ້ນ ເຂອ ເຫັນ, ສົງ ຫຍງ ເຈົ້າ ຈີ່, ນາ ນັ້ງວ່າ, ວິ່ງ ລວ່າ ເຕີ ເສັນ ຈຶ່ວ
“ມໍາຍຄື່ງກະຈາວກະຈາຍໃຈ ຈົດໃຈເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມທຸກໆ”
43. ໂຄ່ງ ໄທ ປ້າຍ ໜີ “ຜູ້ປະປຸດຕິຫາຍໜ້າ”
ເກົ່ວ ຈຸ່ງ ໂຄ່ງ ເວົ່ວ່ອ ເຕີ ສົງ ໄທ່, ລົງ ສູ່ວ່ອ ເປົ້ນ ໜີ ໄລດ
“ຜູ້ປະປຸດຕິ່ວ່າ ສອໃຫ້ກົນເຫັນຄື່ງລັກນຸ່ວະທີ່ນໍາເກລືອດຕ່າງໆໃນເວລາເດີຍກັນ ກ່ອນໄຫ້ເກີດ
ຄວາມອັນອາຍຫາຍໜ້າ”

44. չុះ ខ្សោយ ផែន ខ្សោយ “ឱ្យឈាយគុណគោរព”
 ចូល ទុក ជូន ដូច ចូល ទុក នឹង ដូច ចូល ទុក នឹង, សង មុខ តិច ឃើញ តិច មុខ
 ផែន ដូច អូ ដូច.
 “មាយតីការពុកកាលបាប់តាមភាព តាមរយៈការណ៍បាននៅដំឡើ”
45. ធម្ម ឯុទ្ធវិថី ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន “មាយតីការពុកកាលវិថី”
 ឯុទ្ធវិថី ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឯុទ្ធវិថី ឲ្យបាន, ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឯុទ្ធវិថី ឲ្យបាន
 “មាយតីការណ៍ចាប់ពីការការពុកកាលវិថីទៀត”
46. ធម្ម ហុង ឬ ឲ្យបាន “កិច្ចការណាមាត្រ”
 ឲ្យបាន ហុង ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន បានរួមចិត្តរបស់ការការពុកកាល
 “កិច្ចការណាមាត្រ”
47. ធម្ម មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន “ឥកដូចជាអាមេរិក”
 ធម្ម មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន, សង មុខ ឯុទ្ធវិថី ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន
 “មាយតីការណ៍ដែលត្រូវរាយការណ៍ដើម្បីបានការងារបានចុះតុយ”
48. ធម្ម មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន “តុកវាយដំឡើ”
 ឲ្យបាន មិញ មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន
 “ការសងក្រោះសម្រាប់គុណភាព ដែលការងារនឹងមិនត្រូវការងារ”
49. ធម្ម មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន “ទូទាត់តុក”
 មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន
 “ការសងក្រោះសម្រាប់គុណភាព”
50. ធម្ម មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន “ការសងក្រោះសម្រាប់គុណភាព”
 “ការសងក្រោះសម្រាប់គុណភាព”
51. ធម្ម មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន “ពើរង់ពើរង់”
 ឲ្យបាន
 “ការសងក្រោះសម្រាប់គុណភាព”
52. ធម្ម មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន “កិច្ចការណាមាត្រ”
 ឲ្យបាន មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន
 ឲ្យបាន មិញ ឲ្យបាន ឬ ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន ឲ្យបាន
 “ការសងក្រោះសម្រាប់គុណភាព”

53. ញុន ដែង អម្ចារ មើលឃុំ “ឯុំដោះស្រាយប៉ុន្តែ”
អម្ចារ ហេតុឃុំ ទោ ចូវ ស៊ី ក្រឹម, សិរី ឈុង គុំ ដែង ពេះ អី ក្រោ ពេរ ផែ ឡើង ចូល ពី ឯុំ តីវា.
“បិនណាណែតិម្ធប័ណ្ណតាមការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបានជាការស្នើសុំ”
54. ទុន អាលុ ថ្វី សី “ឲលាហិរញ្ញវត្ថុនៃអាលុ”
ទី៣ ខោ សុី នា ឡើង អាលុ កេវ ថ្វី សី តិន, ប៉ែវ ឡូ ឡើង តិន ហេហុន ពេះ ឲល អវ៉ា ថ្វី តីវា.
“សេដ្ឋិនណែនាំ ឲលាហិរញ្ញវត្ថុ ព្រឹមពីក្រុងការត្រួតពិនិត្យ តាមប្រព័ន្ធអាសយដ្ឋាន”
55. ជុន ជូន ឡើង អី “វិរិប្បាកកុងអាលុដែងពិភាក្សាកុង”
ឡើង ចុី ជុន ឡើង ជូន នា ឡើង សី ឡើង អី ការ, ប៉ែវ ការ ចី មី ឡើង, ចុី ឡើង អី ជុន.
“ហ្មាយតិនមី ការសំដាល់បានចិត្ត និងបានរាយ ជាការស្នើសុំ”
56. ជុន អវ៉ា ថ្វី អុំ “វិរិប្បាកលាយដែងអាលុ”
ចុី ជុន អេមិ អី លោ, ឡើយ ជូន ចុី សុី កំនា តើវា អុំ ឡើង. ប៉ែវ ការ ចី មី ឡើង, តី ឡើង ការ.
“ហ្មាយតិនមី ការសំដាល់បានចិត្ត និងបានរាយ ជាការស្នើសុំ”
57. ទុវ៉ា ទុវ៉ា អី វី “លេខិតិនលេខិតិន”
ទុវ៉ា ទុវ៉ា : ការ វី ពេរ ឡើង ចូល, ការ វី អេវី អី ពាក វី. សិរី ឈុង ហេហុន តិ, ឈុន តិ, ឈុន
តិ ពេះ សុំ ដែង ទុវ៉ា ចុី.
“មីការនៃលេខិតិន ហ្មាយតិនការបានចិត្ត និងបានរាយ ជាការស្នើសុំ”
58. តា ឲន សេឱ្យ យ៉ា “ខ័ែងចុបតឹកនេះ”
បា តា ឲន តេវ តង សេឱ្យ ឲន តេវ យ៉ា. សិរី ឈុង យ៉ា យ៉ា ហេហុន ថ្វី តីវា.
“ស៊ែនបែលិោះ ឲនីមី អំបោះស្ម័គ្រ”
59. តា ដែង តា តំ “លុមឲលុមឲលុមឲលុម”
ចុំ តា ពេរ ដែង តំ. ប៉ែវ ចី ត្រី ពេរ ពោគ ចុី, តិន តេវ ពេរ ចារ វី.
“ហ្មាយតិនការស្អែនបានចិត្ត និងបានរាយ ប៉ែនតិនប្រព័ន្ធបានចិត្ត និងបានរាយ ព្រឹមសេដ្ឋិន
មេីនិការិយាយក្រុងក្រុងប្រព័ន្ធទាំងពីរ”
60. តា ឲន អាលារ ចុី “ងមីឡូនិនអាសុធទរ”
ឲ្យ អមឱ អមឱ តា ឲន ចុី តា អាលារ ចី សេឱ្យ ពេរ ចុី. ប៉ែវ សិន ចុំ ចុំ អុំ អុំ
បាបី ដែង ចី តិ ពេរ អី ចូល.
“ហ្មាយតិនការយកចាំបាច់នៃការតីតាង ស៊ែនបែលិោះ”
61. តា ចិន សេឱ្យ កវាយ “ករារតាមតិនតុំ”
ចុី អុំ អី ចូល សេឱ្យ កវាយ ដែង ចិន ចិន ពេរ អី ចូល.
“ទកឲវិវិឌ្ឍន៍ ដែលការិយាយក្រុងក្រុងប្រព័ន្ធទាំងពីរ”

62. ต้า ชื่อ สวอ วัง “ผิดหวังมาก”
 ชี วัง หวาน เนวียน ลั่ว กง”
 “ผิดหวังหมด”
63. ต้า ถี เสี่ยว จวอ “ทำเรื่องใหญ่เป็นเรื่องเล็ก”
 ป้า ต้า ชื่อ ฉิ่ง ตัง จวอ เสี่ยว ชื่อ ฉิ่ง ไหล ปืน.
 “ทำเรื่องใหญ่ให้เป็นเรื่องเล็ก”
64. ต้า เสี่ยน เซุน โซ่ “แสดงความสามารถเต็มที่”
 เสี่ยน : เปี้ยว เซี่ยน. เซุน โซ่ : เป็น หลิ่ง. ชุ่ง เพื่น เปี้ยว เซี่ยน จือ จี เตอ เป็น หลิ่ง.
 “หมายถึงแสดงความสามารถของตนอย่างเต็มที่”
65. ตัน ตัว จือ ญี่ “ตรงไปตรงมา”
 ย่ง ตัวน ปั่ง ฉุ่ง ตัว จือ เจีย ช้อ ญี่. ปีวี ปั่น ชื่อ. ชุวอ หัว จือ เจีย เหลี่ยว ตั้งปู บ่าว วัน จือ.
 “เอามีดแทงตรงเข้าไป หมายถึงการทำงานหรือพูดจาตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม”
66. ตัน จี ลี ตัวน “ตัดสินใจทันที”
 เมี่ยน ตุย จือ โซ่ จี ตัวไหล, ลี เค่อ จวอ ชู เจริญ ตัวน. จือ ใจ เหวย จี กวน โถ, เห็น ไก่ จวอ ชู เจริญ ตั้ง.
 “เมื่อโอกาสมาถึง ต้องตัดสินใจทันที หมายถึงการตัดสินใจอย่างเด็ดขาดทันท่วงที”
67. ตั่น ต้า ป้า เทียน “ใจกล้าห่อฟ้า”
 อี้ เวี่ย ตั่น เลี่ยง ปี เทียน ไห ต้า.
 “หมายถึงความกล้าหาญมากกว่าห่องฟ้า”
68. ตั่น เลี่ย หยู นื้อ “ใจเด็กเหมือนหนู”
 สิง หยง ตั่น เลี่ยง เฟย ฉุ่ง เสี่ยว.
 “หมายถึงใจไม่กล้าหาญเหมือนใจปลาช่อน”
69. เต้อ ชุน จัน ชื่อ “ได้น้ำอยากได้ฟุต”
 เต้อ ต้า อี้ ชุน, อ้ว เสี่ยง จัน อี้ ปู เต้อ ต้า อี้ ชื่อ. ปีวี พัน วี หยง เวี่ยน เหมย อ้ว หมั่น จู เตอ โซ่ ໂโย่.
 “หมายถึงโกลกมาก ถ้มเท่าไรก็ไม่เต็ม ไม่มีวันพอ”
70. เต้อ ชิน อิง โซ่ “ตั่งใจมือคล่อง”
 จือ ฟัง ฝ่า เต้อ จือ หวี ชิน, จี ญู่ อิง จือ หวี โซ่. สิง หยง ฟัง ฝ่า ห่าว, จี ญู่ สาย, อิง เอ่อร์ จวอ ชื่อ เฟย ฉุ่ง ชุน ลี.
 “หมายถึงคิดที่ใจ ทำที่มือ ในการทำงานใช้วิธีที่ดีหรือเทคนิคความเชี่ยวชาญ การงานก็จะ ราบรื่น”

71. เต่อ อี๊ วัง สิง “ดีใจจนลืมตัว”
 กาก ชิ่ง เต่อ ก่ง จุ๊อ ปู นู๊ จื๊อ จี่, ชือ ชวี เตอ ผิง สือ เตอ สิง ไก่.
 “ดีใจจนความคุณตนเองไม่อยู่ แสดงกิริยาผิดปกติ”
72. ตี ชัน เจร์ ช้อ “เตี้ยสามต่าสี”
 จิง ฉุ่ง เซี้ยง เหยุน ตี โถว ยา เอียว, จุ๊อ เหมย อ้ว ภู ชี, ถาว ห่าว เปลี่ยน เหยุน เตอ โถว ไก่.
 “หมายถึงคนที่ไม่รู้จักศักดิ์ศรีของตน เอาใจคนอื่นจนไม่เป็นตัวของตัวเอง”
73. ตี เဖิง เเซ่ย ชี่ “เดียงต่าเดียงค้ออຍ”
 สิง หยุ่น กง ชุ่น เปียง เหวย เตอ เอียง จื๊อ. หัน เปียง อี.
 “หมายถึงคนที่มีความสุภาพอ่อนโยนเกินไป ก้มหัวให้คนอื่นจนไม่เป็นตัวของตัวเอง
 มีความหมายในทางที่ไม่ดี”
74. ตี หล่า เทียน ชวง “ช้ำฟ้าเดินสาย”
 ห่วง เทียน ตี คุน ໄจ เตอ สือ เจียน อี เอียง ฉุ่ง. ปี่ วี่ ໄอ ฉิ่ง หยัง จิ่ว ปู เปียง.
 “มีเวลาบีนยาวเท่าฟ้าเดิน เปรียบเหมือนความรักชั่วนิรันดร”
75. ตอง ชุวน ชุ๊อ ฟ่า “เรื่องปุดขึ้นมา”
 จุ๊อ มี โนนา ป้า ภู่.
 “หมายถึงความลับถูกเปิดเผย ความลับรั่วไหล”
76. ตอง ชัน ໄจ ฉี่ “ฟันตัวขึ้นมาอีกครั้ง”
 เหวียน จุ๊อ อัน ทุบ ໂหัว ໄจ เยี่ยน เอียว จุ๊อ, เซี้ยน ปี่ วี่ ชุ๊อ ชุ๊อ ໂหัว ลงชัน เตอ ต้าว เคลวียน ชุ๊อ.
 “เดิมหมายถึงลาออกแล้วกลับมาดำเนินตามแต่เดิม ปัจจุบันหมายถึงหลังจาก
 สูญเสียอำนาจแล้ว กลับคืนสู่อำนาจอีกครั้ง”
77. ตุ๊ อี ภู่ เออร์ “มีหนึ่งไม่มีสอง”
 จุ๊อ ฉือ อี เก็อ, เหมย อ้ว เปลี่ยน เตอ. เปี่ยว ชุ๊อ เหวย อี.
 “มีอันเดียว ไม่มีอันอื่น หมายถึงมีเพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น”
78. ตุ๊ย หนัว ลัน ฉิน “สีซอหัวความฟัง”
 ปี่ วี่ ตุ๊ย ปู พัง ต้าว หลี เตอ เหยุน เจียง ต้าว หลี, อุ้ย บัง ห่วง จี เซี้ยว ทิง ชั่ว เหยุน เตอ
 ห่วง เป็น, ชัวว อี จี เซี้ยว ชัวว ชัวว เหยุน ปู คัน จุ่น ตุ๊ย เซี้ยง.
 “หมายถึงคุยกับคนที่ไม่รู้เรื่อง ใช้ในการเยาะเยี้ยกคนฟังไม่เข้าตา หรือผู้พูดไม่เลือกผู้ฟัง”
79. ดาว อ้อ อี จว “เสียแรงเปล่า”
 ชุ๊อ อี จว ตัง หาว ภู่ ปู เอื้า, ชุ๊อ ชวอ อุ อี อี, ภู่ เซี้ยว อี เตอ ชุ๊อ.
 “การกระทำครั้นนี้ไม่มีความจำเป็น หมายถึงทำสิ่งที่เปล่าประโยชน์”

80. ຕາວ ຕາວ ອື່ ຈຸ່ນ “ຂຶ້ນມາກຂຶ້ນຄີ”
ສົງ ພູ່ງ ເວັ່ນ ຕາວ ເວັ່ນ ທ່າວ.
“ໝາຍຄົງຢືນມາກເທິໄດກີຢືນຄີ”
81. ອື່ນ ເຈິ່ງ ໂຄູ ປ້າວ “ເນຮຄູນ”
ອື່ ໂຄູ ເຫັນ ໄລ ປ້າວ ຕໍາ ອື່ນ ສູ່ຍ.
“ໃຊ້ຄວາມແກ້ນມາຕອນແທນບຸນຍຸຄູນ”
82. ເອ່ອຽ໌ ມູ່ ອື່ ຈິນ “ກຳໄຫ້ເປີດຫຼູເປີດຕາ”
ສ່ວ່ອ ເຈິ່ຍນ ສ່ວ່ອ ແກວນ ປູ້ ດັງ ອື່ ມ່ວ່າ, ຈີ່ ກັ່ນ ຈິນ ເຈິ່ຍນ.
“ໄດ້ເຫັນແລະໄດ້ຍິນສິ່ງໃໝ່”
83. ຜິ່ນ ຜູ່ ອູ້ ຜັ້ນ “ກລັບໄປກລັນມາ ໄນມີຄວາມແນ່ນອນ”
ອື່ ມູ່ຍ ເອ່ອຽ໌ ເຈົ້ອ ເອີ່ຍງ, ອື່ ມູ່ຍ ເອ່ອຽ໌ ນໍາ ເອີ່ຍງ, ເປັ້ນ ຢ່ວ່າ ປູ້ ຕັ້ງ. ຈູ້ອ ຈິ່ງ ຈຸ່ນ ເປັ້ນ ຢ່ວ່າ
ເຕືອ ອື່ ເຈິ່ຍນ ຢ່ວ່ອ ສົງ ມາຍ.
ປະເດີຍາເປັນແບນນີ້ ປະເດີຍາເປັນແບນນັ້ນ ເປັ້ນອຸ່ຕລອດເວລາ “ໄນ້ມີຄວາມແນ່ນອນ
ໝາຍຄົງຄວາມຄືດເຫັນຫຼືອກກະທຳປັບປຸງອຸ່ຕລອດເວລາ”
84. ຜິ່ນ ລ່າວ ມານ ດັງ “ຜູ້ເຂົ້າກລັນມີພລານາມຍັດໄໝ້ອັນສັນຍເບາວຍ”
ດັງ ລ່າວ ແກ້ວຍິນ ມູ່ ຜູ່ ຕ້າວ ດັງ ແກ້ວຍິນ, ຕາວ ສົງ ພູ່ງ ລ່າວ ເອ່ອຽ໌ ປູ້ ໄກວ, ເຈິ່ຍງ ຈິນ
ໜຸນ ຈູ້ອ ແກ້ວຍິນ ອື່ ເອີ່ຍງ.
“ຈາກວັນແກ່ກລັນຄືນສູວັຍເຕັກ ນັກໝາຍຄົງແກ່ແລ້ວແຕ່ຄຸ້ມື່ແກ່ ໄໝ້ອັນວັຍຫຸ່ມສາວ”
85. ພິ່ງ ນູ້ ກຸຍ ຈຸ້ນ “ປລ່ອຍເສື່ອກລັນເຈົ້າປ້າ”
ພິ່ງ ພລາວ ນູ້ ມູ່ຍ ຈຸ້ນ ພລິນ. ປິ່ງ ວິ່ງ ພິ່ງ ໂຈວ.ໄຂວ່າ ແຫຼຸນ, ພລິນ ເຈົ້າ ໂຈວ ຢ່ວ່າ.
“ໝາຍຄົງປລ່ອຍຄນຮ້າຍໃຫ້ລອຍນວລ ຈັກເປັນກັຍໃນອນາຄຕ”
86. ເພຍ ລວິ ເພຍ ມານ “ໄນ້ໃໝ່ຄາ ແລະກີໄນ້ໃໝ່ນໍາ”
ພລິ ປູ້ ເຈິ່ຍງ ພລິນ ມານ ປູ້ ເຈິ່ຍງ ມານ. ປິ່ງ ວິ່ງ ປູ້ ລຸ່ມ ປູ້ ເລຍ, ເສູ່ອ ເມອ ມອື້ຍ ປູ້ ເຈິ່ຍງ.
“ໝາຍຄົງໄນ້ເໝັ້ນອະໄຣສັກຍ່າຍ”
87. ເພີນ ເໝີ່ຍາ ປິ່ງ ເຈິ່ງ “ຕ້ອງທຳງານແພ່ງກັນເວລາຖຸກວິນາທີ”
ອື່ ເພີນ ອື່ ເໝີ່ຍາ ມອື້ຍ ປູ້ ຈິ່ງ ອື່ ພິ່ງ ກວ້ວ. ສົງ ພູ່ງ ຈວອ ຈິ່ງ ສູ່ອ ເຈິ່ຍນ, ເຈິ່ງ ຂວ່າ ຕາວ ກນ ຈວ້ວ,
ຕາວ ເສົ່ວຍ ສີ.
“ແນ້ມແຕ່ນາທີ ວິນາທີກີໄນ້ປລ່ອຍໃຫ້ຜ່ານໄປ ແກ້ວຍິນທຳງານຫຼືອສຶກນາເສນອ ໄນປລ່ອຍເວລາ
ໃຫ້ຜ່ານໄປໄດຍເປົ່າປະໂຍ້ໜົນ”

88. ເພີ້ນ ແກ່ວມ ປູ້ ຂວ່າ “ມື່ນເຂົາສັກແຕງເດືອຍ”
 ອີ່ ເຕີ່ນ ເນື່ນ ເອີ່ ປູ້ ເອີ່ຫາ, ຕາວ ຈູ້ອ່ ອີ່ ເຕີ່ ເຕີ່ ເຈີ່ ເນື່ນ ຢວ່ອ ປິກາ ໂຊ້.
 “ມາຍຄົ່ນໄມ່ຮັບເງິນທີ່ອຳຕອບແທນທີ່ສົມຄວຣັບທຳໃຫ້ໂດຍໄມ່ຄົດມຸລຄ່າ”
89. ເພີ້ນ ດັ່ງ ຈຶ່ງ “ລົມຄລື່ນສົນ”
 ຈູ້ອ່ ເຈີ່ນ, ແກ່, ຖຸ. ໄກ່ ແມ່ຍ ອ້າ ເພີ້ນ ດັ່ງ, ເອີ່ ປິ່ວ ພິ່ນ ອັນ ອູ້ ຈູ້ອ່.
 “ໃນແມ່ນ້ຳ ທະເລສານ ທະເລໄມ່ມີຄລື່ນ ໄມ່ມີລົມ ມາຍຄົ່ນມີຄວາມປລອດກັຍ ຄວາມເງິນສ່ນ
 ໄຮູປສຽກໄດ້”
90. ເພີ້ນ ອີ່ ຈູ້ ສູ່ອ່ “ອູ່ຢູ່ດີກິນດີ”
 ຫຸ້ນ ເຕີ່ ອີ່ ຜູ້ ເຫັນ ຕາວ, ຈູ້ອ່ ເຕີ່ ເລີ່ຍັງ ສູ່ອ່ ເຫັນ ຈຸ່ງ ຈູ້. ສິງ ພູ້ ເຊິ່ງ ມາວ ຜູ້ວ່າ.
 “ມີເສື່ອສຸມໄສ່ມາກມາຍ ມີອາຫາກກິນເຫດ້ອື່ເຝື້ອ ມາຍຄົ່ນອູ່ຢູ່ດີກິນດີ ຮັບອຸດມສນນູ່ຣົນ”
91. ຜູ້ ຈຸ້ງ ຜູ້ ສູ່ຍ່ “ສາມີຮັອງເພັລງ ກຣຍາຮັອງຕາມ”
 ຈຸ້ງ ຜູ້ ຈຸ້ງ ເກອ, ຂີ່ ຈຶ່ອ ຜູ້ ແກ່. ແກ່ວິນ ຈູ້ອ່ ຂີ່ ຈຶ່ອ ປິ່ວ ທຸ່ນ ລົງ ຈຸ້ງ ຜູ້, ເຊິ່ນ ສິງ ພູ້ ຂີ່ ແກ່ ມູ່.
 “ເດີມມາຍຄົ່ນກຣຍາຕ້ອງທຳຕາມສາມີທຸກອ່າງ ປັຈຈຸບັນມາຍຄົ່ນສາມີກຣຍາມີຄວາມສາມັກຕີ
 ກລມເກລີຍວັກນ”
92. ຜູ້ ຈິງ ຜົ່ງ ຈູ້ຍ່ “ແບກທະນາໄປຂອໂທຍ”
 ຈຶ່ອ ຕ້າວ ຈຶ່ອ ຈີ່ ຂວ່ວ່ ເລວ, ຈຸ້ງ ແຫຼຸນ ເຈີ່ ແນິນ ຂວ່ ເຢືນ ຈູ້ຍ່.
 “ຮູ່ວ່າຕານຜົດແສ້ວ ໄປຂອໂທຍຄື່ນນຳນັ້ນ”
93. ຜູ້ ຈູ້ອ່ ອີ່ ເຊິ່ຍາ “ມື່ນສຳໃຈຢູ່ດີ”
 ຍັງ ເຊິ່ຍາ ເຊິ່ຍາ ໄກລ ຈົ້ວ ຕ້າ. ສິງ ພູ້ ປູ້ ປິ່ວ ທີ່ ອູ້ ສູ່ຍ່.
 “ແສດງອອກໂດຍໃຫ້ໜ້າຍື່ນຕອບກໍາຕາມ ມາຍຄົ່ນໄມ່ຕ້ອງໄປສຳໃຈໃຫ້ຕອບ”
94. ກັນ ຕັ້ນ ເຊີ່ຍາ ຈຸ້ວ່າ “ເກັ້ນຕີເກັ້ນຕັບ”
 ຕຸ້ຍ ແຫຼຸນ ຈຸ່ງ ເນື່ງ, ອີ່ ເຈີ່ນ ຜົນ ເຊີ່ຍາ ໄຕ. ປິ່ວ ວິ່ນ ເຈີ່ນ ເນື່ງ ອີ່.
 “ມາຍຄົ່ນເປີດເພຍທີ່ໄປຮັກໄປຮັກ ທຳອະໄຣຍ່າງເປີດເພຍ ມີຄວາມໜ້ອສັຕິຍົງຈິງຈີ່ຕ່ອກັນ”
95. ກັນ ອື່ນ ອູ້ ປິກາ “ກຕັງຄູ່”
 ຕຸ້ຍ ແຫຼຸນ ເຈີ່ ເຕີ່ ອື່ນ ອູ້ ກັນ ຈີ່ໄຟ ຜົນ, ເສີ່ຍ ພິ່ງ ຝ່າ ໄກລ ປິກາ ຕ້າ.
 “ກົດຄົ່ນບຸງຄຸນຂອງຜູ້ມີອຸປະກອດຄຸນຕ່ອຕນອູ່ຕົດລອດເວລາແລະພາຍາມຫາວິຫຼາມຕອບແທນ
 ບຸງຄຸນນັ້ນ”
96. ກາວ ປູ້ ເຂ່ອ ພັນ “ສຸດສຸດເອັ້ມ”
 ກາວ ເຕີ່ ປູ້ ພັນ ເຕີ່, ເສີ່ງ ພູ້ ອູ້ ຝ່າ ຕ້າ ຕ້າວ ຢວ່ອ ເຈີ່ ຈຶ່ນ.
 “ສູງຈຳໄມ່ສາມາຮອດທີ່ຈະປັນໄປຄື່ໄດ້ ມາຍຄົ່ນໄມ່ສາມາຮອດທີ່ຈະໄປຄື່ໄດ້ເຂົ້າໄກດີ”

97. กາວ ຄັນ ກວ່າ ອຸ່ນ “ກູໂອ້ວາດ”
 ສົງ ພູ້ ເຂີ້ນ ຄັນ ຜູ້ ກວາ, ທ້າວ ເກົ່ວ ແໜຍ ມວນ, ຕວອ ຢຶ່ງ ທວີ ເຟິ້ງ ຂໍ້ອ.
 “ໝາຍຄື່ງກູໂອ້ວາດ ອຸ່ນຈະ ດຳເນີນ ມັກໃຫ້ໃນກາຮເສີຍດສີ”
98. ເກົ່ວ ເກົ່ວ ປູ້ ພູ້ “ເຂົາກັນໄຟໄດ້”
 ຢູ່ ເຊີຍ ພູ້ໄອ້, ປູ້ ນິ້ນ ເຊີຍ ພູ້. ສົງ ພູ້ ເກົ່ວ ຈົ່ວ ຈົ່ວ ເຈີ້ນ. ຢູ່ ຜູ້ ພູ້ ພູ້.
 “ຕ່າງຄນຕ່າງກີເອາວຸປສະການຂວາງກັນ ຈະໄມ່ສາມາດເຂົາກັນໄຟໄດ້ ອົບອົບກົດລົງກັນໄຟໄດ້”
99. ເກົ່ວ ອົ່ວ ເຈີ້ນ ຫົວ “ຕ່າງມີຄວາມສາມາດຂອງຕຸນ”
 ຈົ່ວ ເກົ່ວ ແຫຼຸນ ໂຕວ ອົ່ວ ເກົ່ວ ແຫຼຸນ ເຕື່ບນ ອົວ່ວ ເທົ່ວ ເຕື່ບນ.
 “ໝາຍຄື່ງຕ່າງຄນຕ່າງກີມີຄວາມດີຄວາມສາມາດຂອງຕຸນ”
100. ເກົ່ວ ອົ່ວ ສ່ວ່ອ ຜູ້ “ຕ່າງມີຄວາມໜ້າໝູຂອງຕຸນ”
 ຈົ່ວ ເກົ່ວ ແຫຼຸນ ໂຕວ ອົ່ວ ເກົ່ວ ແຫຼຸນ ເຕື່ບນ ຜູ້.
 “ໝາຍຄື່ງແຕ່ລະຄນມີຄວາມໜ້າໝູຕ່າງກັນ”
101. ໂກາ ຜືນ ໂຕວ ເຈີ້ຍ “ຊິງຕີ່ຂິງເດັ່ນ”
 ປິ່ວ່າ ເກົ່ວ ຢຶ່ງ ຜືນ ຈື່, ກຸ່ຍ ຈົ່ວ ຕວ່ອ ຕວນ, ມົມ ເຈິ່ງ ອັ້ນ ໂຕວ.
 “ຕ່າງໃຫ້ໄວພຣິນ ເລ່ວ໌ເຫັນ ຊິງຕີ່ຂິງເດັ່ນທັງເປີດແຜຍແລະລັບໜັງ ໄນໄຟໄດ້ດ້ວຍເລ່ວ໌ກີເອາດ້ວຍກລ”
102. ໂກາ ຈົ່ວ ແຫຼຸນ ຈົ່ວ່ອ “ໝາວາສີຍໍານາຈຄນ”
 ປິ່ວ່າ ໂກາ ອົ່ວ ຈົ່ວ່ອ ພູ້ ແຫຼຸນ ເຕື່ບນ ເວຍ ຈົ່ວ່ອ ຂີ ເອີຍ ເປົ້ນ ແຫຼຸນ.
 “ໝາຍຄື່ງຈຸກນ້ອນມັກວາສີຍໍານາຈຂອງເຈົ້ານາຍມາຢ່າງໆຈຸ່າວ້ານ້ານ”
103. ກູ້ ນ້ອ່ອ ຈົ່ວ່ອ ປິ່ວ່າ “ໄດ້ນີ້ເສີຍໂນ່ນ”
 ຢູ່ ຜູ້ ຈຸ່າວ ກູ້ ຕ້າວ ເລວຍີນ ເມື່ຍນ, ກູ້ ຕ້າວ ເຈົ່ວ ອົ່ວ ເມື່ຍນ, ອົ່ວ ຢູ່ ຜູ້ ຕ້າວ ນ້າ ອົ່ວ ເມື່ຍນ.
 “ໝາຍຄື່ງໄມ່ສາມາດທີ່ຈະດູແດໄດ້ທ່ານີ້ ໄດ້ອ່າງເສີຍອ່າງ”
104. ກາວ ມູ່ ເຫັນ ຄົ້ນ “ດູຄນດ້ວຍສາຍຕາໄໝ່”
 ປິ່ວ່າ ອົ່ວ ກາຍ ຢຶ່ງ ຜືນ ເຂີ້ນ ກາວ ຄົ້ນ ໄຕ ເປົ້ນ ແຫຼຸນ.
 “ເສີຍສາຍຕາໄໝ່ມໍານອງກນ ພາຍຄື່ງມອງກນໃນແປ່ດີ”
105. ກາວ ສູ່ ຕື້ ລວ່ວ “ບວນສຸກຫວັນຫລ່ນ”
 ກາວ ເນື່ງ ສູ່ເລອ, ກາວ ຕື້ ສູ່ ລວ່ວ ເຫັນ ໄກລ. ປິ່ວ່າ ເລີ້າ ເລີ້ນ ເນື່ງ ສູ່ເລອ. ຈົ່ວ່ອ ຜົນ ຫົ່ວ່າ ສູ່ ໂດຍ.
 “ບວນສຸກແລ້ວ ຫວັນກີຈະຫລັນລົງນາ ພາຍຄື່ງຄ້າທຳອ່າງອື່ນດີແລ້ວ ອ່າງອື່ນນອກນັ້ນຈະດີໄປດ້ວຍ”

106. ໄກ່າ ວັນ ມອ ເຈິຍ “ພຸດວັນຄ້ອມ”
 ແກ້ວຍ ແຫຍ ໂກ່າ ຖຸ ໂຈ່າ ຈູ້ອ ຕ້າ, ເອ່ອົ ໂຈ່າ ປວ ຈູ້ອ ເຕອ ຖຸ, ເຫືຍນ ໄໃ ປໍ ວິ ຊຸວ ຢວ່າ ປຸ
 ຈູ້ອ ເຈີຍ ແລ້ຍ ຕັ້ງ.
 “ເດີມໝາຍຄົ່ງໄນ່ເດີນທາງຕຽງ ເດີນທາງຄດ ປັຈຸບັນໝາຍຄົ່ງການພຸດຈາໄນ່ຕຽງຕໍາມທີ່ໝາຍຄົ່ງ
 ຈົງ ທ ກລັບປັປຸດແບນວັນຄ້ອມ”
107. ກຸຍ ກຸຍ ຈຸ່ຍ ຈຸ່ຍ “ລຶກ ຖ ລັບ ທ”
 ຈົວ ຈູ້ອ ປຸ ກວ ມົນ ເຈັ້ງ ຕ້າ, ກຸຍ ມື່.
 “ທຳການໄນ່ເປັດແຜຍ ທຳອະໄຮມັກນີ້ລັບລົມຄມໃນຮ້ອສ່ອນເຈື່ອນ”
108. ໄທ ຕ ລາວ ເຈີນ “ງມເຈີນໃນມາສຸກ”
 ສິງ ພູ່ງ ມັນ ຈຸ່ວ່າ ຢວ່ອ ມັນ ອົງ ສູ່ອ ເຫືຍນ, ເອີ່ຍ ຈົວ ຕ້າ ໄທ ລາວ ເຈີນ.
 “ໝາຍຄົ່ງຢາກທີ່ຈະກັນຫາພັນໄດ້ ທາດ້ວຍຄວາມຢາກລຳນາກມາກ”
109. ໄທ ກຸ ສູ່ອ ລິ່ນ “ຈົນກວ່ານໍາທະເລແທ້ງ ກ້ອນທິນແນ່າຜູ”
 “ໄທ ສູ່ຍ ກັນ ຂ່າວ, ສູ່ອ ໂໂຕ ເຜື່ນ ຈຸ່ຍ, ສິງ ພູ່ງ ລ ສູ່ອ ຈົ້າ ແກ້ວຍນ, ເອີ່ຍ ຈູ້ອ ອື່ ຈູ້ອ ເຈີນ ຕັ້ງ,
 ຕວອ ຈູ້ອ ໄອ ຜົງ ພູ່ງ ປຸ ເປັນ ຜິນ.
 “ໝາຍຄົ່ງຄວາມຕີໃຈອັນແນ່ວແນ່ ມັກໝາຍຄົ່ງຄວາມຮັກອັນຍາວານາໄນ່ມີການປັບປຸງແປ່ລົງ
 ຮັກຊັ້ນຮັນດຣ”
110. ໄທ ກວ່ອ ເທີຍນ ດນ “ທະເລກວັງທ້ອງຝຳໄຫຍ່”
 ເຫືຍນ ໄທ ຈູ້ອ ເຕອ ແລ້ຍ໌ ກວ່ອ, ເຫືຍນ ຈູ້ອ ເຕອ ຖຸ ເປັນ ຈູ້ຈົ້ວ ປໍ ວິ ຈົນ ເຫືຍນ ແລ້ຍ໌
 ກວ່ອ, ອາວ ຖຸ ຈົ້າ ຈຸ່ຍ, ເອີ່ຍ ປໍ ວິ ຊຸວ ຢວ່າ ອື່ ອຸນ ປຸ ເຖິວ ເປັນ ຈົ້າ.
 “ໝາຍຄົ່ງຈີໃຈເບັການ ບາງຄົງເຄົາມາປັບປຸງກັນການພຸດຈາກຮ້ອກຮົງກາງເຈົ້າທີ່ໄຟກຸດຮ້ອງ
 ໄນໄຕງ່ເປົ້າໝາຍ”
111. ໄທ ຈູ້ອ ທຸນ ແມື່ນ “ສາບານຕ່ອງກູເຂາແລະທະເລ”
 ຈູ້ອ ເຈົວ ທຸນ ໄທ ຝຳ ຈູ້ອ ປັ້ນ ຕັ້ງ ລ ມົນ ເງື່ອ. ສິງ ພູ່ງ ໄອ ຜົງ ເຫືຍນ ທຸນ ໄທ ຈູ້ອ ເຕອ ພຍ ຈົ້າ
 ປຸ ເປັນ. ເອີ່ຍ ຈົວ ທຸນ ແມື່ນ ໄທ ຈູ້ອ.
 “ການສາບານແລະໄຫ້ຄຳນິ່ນສ້າງຄູາຕ່ອງກູເຂາແລະທະເລ ປັບປຸງເໜືອນການຮັກຍິ່ງຢືນເຫັນເດືອນ
 ກັບກູເຂາແລະທະເລ”
112. ໄທ ຈູ້ອ ເຫຼື່ນ ໂຫວາ “ກາພອາການໃນທະເລ”
 ຕ້າ ທ ຈຸ່ງ ອົ່າ ອົງ ກວ ເຫືຍນ ເຕອ ຈູ້ອ ເຫຼື່ອ ຈົວ ຍັ່ງ ເອ່ອົ ສິງ ເນື່ອ ເຕອ ອື່ ຈຸ່ງ ຈູ້ອ ພູ່ນ ເຫືຍນ
 ເຫືຍນ. ເຫືຍນ ປໍ ວິ ສູ່ອ ຈົ້າ ປຸ ຜຸນ ໄໃ ເຕອ ອົງ ອົ່າ ເພື່ຍ໌ ແມ່ຍ໌ ຈູ້ອ ອົ່າ.
 “ເປັນປາກກູການຜົ່ນຮ່ວມຫາຕີອຍ່າງໜຶ່ງ ປັຈຸບັນໃຫ້ປັບປຸງສົ່ງທີ່ໄມ່ມີຕ້າວຕົນ”

113. ຫາວເອື່ນ ຈຸ່ວ ກວ່າ “ຄຳພູດທີ່ຫ້າວຫາຍຸ”
 ຫ້າວໄມ່ ເຊີ່ງ ຈຸ່ວ ເຕອ ເອື່ນ ກວ່າ.
 “ໝາຍຄື່ງການລັ່ງວາຈາທີ່ຫ້າວຫາຍຸ ໄນກັບເລື່ອ”
114. ຫາວ ມ່ວາ ເຊີ່ງ ເຊີ່ງ “ຄົນດີດີ”
 ຂູ້ອໍ້ ອໍ້ ດວນ ແຂວ່ງ ຂູ້, ມ່ວາ ແຫຼຸນ ອຸ່ນ ເຈິງ ເຕອ ແຫຼຸນ.
 “ໝາຍຄື່ງຄົນທີ່ໄມ່ເອາເຮື່ອງກັບຄົນອື່ນ ໄປທີ່ໄດ້ກີ່ເຫັກກັບຄົນທີ່ນີ້ໄດ້”
115. ສ່ວາ ກາວ ອຸ່ນ ເວົ່ວຍນ ປີ່ໄຟສູງໄກລເກີນ”
 “ປູ້ ເຊີ່ງ ສູ່ອ ຈີ້ ເຕອ ຈຸ່ຍ ຜົວ ກວ້ວ ກາວ ເຕອ ນຸ່ ເປີວ.
 “ຝຶກາເປົ້າຫມາຍທີ່ສູງແລະໄກລເກີນຄວາມເປັນຈິງ”
116. ແຂວ່ງ ລື່ ຈີ້ ປວິນ “ນັກຮະຍາງທ່ານກລາງຝູ່ໄກ”
 ປ້າຍ ແຂວ່ງ ລື່ໄຈ ຈີ້ ປວິນ ຈຸ່. ປໍ່ ວ່ ອໍ້ ແກ້ວ ອໍ້ໄລ ມັນ ເຕອ ແຫຼຸນ ຈັ້ນໄຈ ອໍ້ ປວິນ
 ແຫຼຸນ ພໍລ ກາວ ຊຸ່ ອໍ້ໂຄວ.
 “ໝາຍຄື່ງຄົນທີ່ມີຄວາມສາມາດຄອງຢ່າງທ່ານກລາງຝູ່ສາມັ້ນ”
117. ເທິງ ເຊີ່ງ ຈີ້ ເຈິ່ຍ “ງອກກົງໄດຍ໌ໄມ່ຄາດຜົນ”
 ອໍ້ ວ່າຍ ເຕອ ພາ ເຊີ່ງ ອໍ້ ເຊີ່ຍ ເວື່ນ ດີ, ສ່ອ ຈົ້ ເອົ້ຍ ເວື່ນ ດີ ເຕອ ປູ້ ຕ້າວ ເຈິ່ຍ ເຈິ່ຍ.
 “ໝາຍຄື່ງເຫດຸກຮັບທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດຍຄາດໄມ່ຄື່ງ ທຳໃຫ້ປ່ຽນຫາທີ່ສຳຄັນແກ້ໄຂໄມ່ໄດ້”
118. ເທິງ ສິ່ງ ປ້າ ຕ້າວ “ເກະກະເກຣ”
 ມັນ ເທິງ ປູ້ ຜ້າ, ເນື່ອງ ປ້າ ອຸ່ນ ພໍລ, ອໍ້ ປັນ ຕວອ ຈູ້ ແຫວຍ ເພີ ຈວ້ວ ໄຕ້, ມັນປູ້ ເຈິ່ຍ ພໍລ
 ເຕອ ສິ່ງ ແຫວຍ.
 “ເກະກະເກຣ ໄນມີມົນມາຍາກ ເຖິງຫາເຮື່ອງຫານັ້ນ ປະພຸດຫ່ວ່າເລວທຽມ”
119. ໂ່າງ ຜ້ອ ປ້າ ປໍ່ “ເລືອກທີ່ຮັກມັກທີ່ໜັງ”
 ສິ່ງ ພ່າຍ ຕຸ້ຍ ແຫຼຸນ ປູ້ ທຸ້ອ ດັງ ເຕັ້ງ ຕຸ້ຍ ໄຕ້.
 “ໝາຍຄື່ງກາຮຽກຮະການທີ່ມີກຳໄຫຼວດກັນ”
120. ໂ່າງ ໄຫລ ຈົ່ງ ຈົ່ງ “ນາທີ່ຫລັ້ນເໜືອກວ່າ”
 ຈູ້ອໍ ໂ່າງ ຜໍ ຈູ້ອໍ ຈົ່ງ ຈົ່ງ ທຸ້າ ກວ້ວ ເລື່ຍນ ເປີຍ.
 “ໝາຍຄື່ງຄົນທີ່ມີນາທີ່ຫລັ້ນເກັ່ງກວ່າ”
121. ຜູ້ ເຈິ່ຍ ຜູ້ ເວຍ “ໝາຈົ່ງຈອກແອນອັນອຳນາຈເລື້ອ”
 ປໍ່ ວ່ ເຈິ່ຍ ເປີຍ ແຫຼຸນ ເຕອ ທຸ້ອ ລື່ໄຫລ ເຊີ່ຍ ຜູ້ ແຫຼຸນ.
 “ໝາຍຄື່ງແອນອັນອຳນາຈຂອງຄົນອື່ນມາຈົ່ງຢູ່ຄົນ”

122. ພູ ຜູວ ປ່າ ຕ້າວ “ພຸດຈາເຫລວໄທລດ”
ເໜັຍ ອ້າວ ຕ້າວ ລໍລື ຍວ່ອ ເໜັຍ ອ້າວ ເກີນ ຈົ່ວ ເຕືອ ເຊີຍ ຜູວ.
“ພຸດຍ່າງໄມ້ມີເຫດຸຜລ໌ອຳໄນ້ເປັນຄວາມຈິງ ພຸດຈາເຫລວໄທລດໄຮ້ສາຮະ”
123. ພູ ເອີ່ນ ດ່ວນ ມໍວ່າ “ພຸດໄຮ້ສາຮະ”
ຈູ້ອ ມໍວ່າ ອຸ້ ເກີນ ຈົ່ວ ເຕືອ ດ່ວນ ຜູວ ສ່ວ່າ.
“ພຸດຍ່າງໄມ້ມີເຫດັກຮູານ ພຸດສຸນສີສຸນທ້າໄໝ ໄນມີເຫດຸຜລ໌”
124. ຜູ ໂຄາ ເສູວ ແວ່ຍ “ໜ້ວເສື້ອຫາງງູ”
ປ່ົ້ວ ປຶ້ນ ຜູ້ອ ເລີຍນ ຈື່ນ ໂຢ່າ ຊົງ, ບ່ວ່ອ ອ້າວ ສູ່ອ ອູ້ ຈຸງ.
“ໝາຍຄືການກຳຈຳເກົ່າໃຫ້ກົດຕໍ່ກົດ ແລ້ວລະຫວາມໃນຕອນທ້າຍ ຮົ້ວມືດັ່ນ
ໄມ້ມີປາຍ”
125. ຢ່າວ ມ່າວ ເງື່ອ ແກ້ວຍນ “ດອກໄນ້ສາຍໃນຍາມພຣະຈັນທີ່ເພື່ອ”
ຮ່າວ ເງື່ອ ໄກ ເງື່ອ ເຈິ່ງ ແກ້ວຍນ. ປ່ົ້ວ ເໜັຍ ມ່າວ ຕ້ອ ອິນ ແກ້ວຍນ, ຜູ້ນ ຍັ່ງ ອໍ່ຈູ້ ເຊ່ວຍ ຊືນ ສູນ.
“ດອກໄນ້ບານສະພັ່ງ ດວງຈັນທີ່ທຽບແລ້ວ ເປົ້າຍບັນກັນຂົວິຕົມຮສທ່ານຮັນ ມັກໃຊ້ເປັນຄຳໃນການ
ອາຍພຽມຄດສມຮສ”
126. ຢ່າວ ເອີ່ນ໌ ເໝຍ້າ ມໍວ່າ “ປາກຫວານກັນປັບປຸງຢ່າງ”
ເໝຍ້າ ເມ່ຍ້າ ເຕືອ ເອີ່ນ໌ ມໍວ່າ, ຈູ້ອ ຍັ່ງ ໄກລ ເພື່ຍນ ແຫຍຸນ. ຈົ່ວ ເຈິ່ຍ. ຕັ້ງ ທິງ ເຕືອ ຍວ່າ.
“ໃຊ້ກຳພຸດທີ່ອ່ອນຫວານມາຫລວກລວງຄນ”
127. ຍວ່າ ປູ້ ໂຄາ ຈື່ “ພຸດເຂົາກັນໄມ້ໄດ້”
ໜູວ ຍວ່າ ຜູວ ປູ້ ຕ້າວ ອື່ ນີ້, ອື່ ເຈີ່ຍນ ປູ້ ແກ່ອ.
- “ພຸດໄມ້ຮູ້ເຮື່ອງ ຄວາມຄືດເຫັນໄມ້ຕຽງກັນ”
128. ຍວ່າ ປຶ້ນ ຊົງ ຈື່ “ວາດຂົມແກ້ຫົວ”
ຢວ່າ ເກ້ອ ປຶ້ນ ໄກລ ເງື່ອ ເອົ້ວ, ປ່ົ້ວ ອື່ ຄົງ ເສີ່ຍ້ ໄກລ ອັນ ເວ່ຍ ຈົ້ວ ຈື່.
“ໝາຍຄືໃໝ່ໃໝ່ໂນກາພມາປລອນໄຈຕຸນເອງ”
129. ຍວ່າ ເສູວ ເທືຍນ ຈູ້ “ວາດງູພື້ມາ”
ເງື້ອ ອື່ ຈົ່ວ ຕັ້ງ ມໍວ່າ ອູ້ ປື້ນ ເອີ່ຍ້ວ, ຈູ້ອ ຢ່າວ ມໍວ່າ ອື່ ອື່ ເຊີຍ ອື່ ເຕືອ ຜູ້ອ.
“ໝາຍຄືກຳຈຳເກົ່າໃຫ້ພື້ມໄຕຍົມໄດຍ່ໄນ້ປະໂຍ່ນນີ້ ເສີ່ແຮງແປລ່າ”
130. ຢ່າວ ເທືຍນ ສີ່ ຕີ້ “ປັດບິນດີ”
ສີ່ ພ່າຍ ເພີຍ ຜູ້ນ ເຕືອ ຢ່າວ ສີ່.
“ໝາຍຄືມີຄວາມດີໃຈມາກ ຈົນທີ່ໄຫ້ຮູ້ສັກປານປັບປຸງປັ້ນຢືນດີ”

131. ຢ່ານ ເຕືອ ຢ່ານ ຈູ້ອ “ຫ່ວງໄດ້ຫ່ວງເສີຍ”
 ຢ່ານ : ຕັນ ອົາ. ເວ່ຍ ເຕືອ ຕ້າວ ສູ້ອ ຕັນ ອົາ ເຕືອ ປູ້ຕ້າວ, ເຕືອ ຕ້າວ ສູ້ອ ອົ້ວ ຕັນ ອົາ ຈູ້ອ ຈວ່າ.
 ສິນ ພະ ຕຸ້ຍ ເກົ້ວ ແຫຍຸນ ເຕອ ລື່ໄສ ເຕືອ ຈູ້ອ ເພີ ຜູ້ນ ຈີ່ ເລື້ຍວ.
 “ຕອນຍັງໄມ້ໄດ້ກີ່ຫ່ວງວ່າໄມ້ໄດ້ ຕອນໄດ້ແລ້ວກີ່ຫ່ວງວ່າຈະຫາຍໄປ ເປົ້າຍຄົນທີ່ຄືດໜັກກັນ
 ພຸດປະໂຫຍດສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສີຍກ່ອນທີ່ຈະລົມມື້ອທຳອະໄຮ”
132. ຢ່າງ ພູ້ນ ຕ້າ ອູ້ “ຈັດສຳນິກໄດ້”
 ສູ້ ພູ້ນ ເລົວຍິນ ມົນີ ປ້າຍ ເລອ.
 “ໝາຍຄື່ງເຂົ້າໃຈຂຶ້ນມາຫັນທີ”
133. ຢ່າງ ພູ້ນ ອື່ ທີ່ນ “ໂຄມໄຫ່ມ”
 ເຊີ່ຍິນ ມົນີ ກວງ ເລ່ຍິງ ທີ່ ເຊີ່ຍິງ ອື່ ທີ່ນ, ສິນ ພະ ຊູ້ ເຊີ່ຍິນ ເລອ ທີ່ນ ເມື່ຍິນ ມ່ວາ.
 “ສ່ວ່າງສດໄສ ບຣາຍາຄາສີ່ນໍາ ເປົ້າຍການປຽກງູບອອງສິ່ງແປລກ ຖ້າໃໝ່ ຖ້າ”
134. ສູ່ ຈິນ ພູ້ ຖຸ່ “ໃຊ້ຈ່າຍເໜືອນເທົວອ່າງ”
 ຈຸ່ອ ລ່ວນ ຍ່າງ ຈິນ ເຈີ່ຍິນ ເຊີ່ຍິງ ຂາ ມັນ ຖຸ່ ອື່ ເອີ່ຍ. ສິນ ພະ ປູ້ໄອ້ ສີ ຈິນ ເຈີ່ຍິນ, ກວ້ວ ຈຸ່ອ ມົນ
 ດັ່ນ ຜູ້ ສ່ວ່າ ເຕອ ເຊົ່າງ ມາວ.
 “ໝາຍຄື່ງໄມ້ເສີຍໄດ້ມາຍກອງ ໃຊ້ຈ່າຍອ່າງສຸຮຸຍສຸຮ່າຍ”
135. ຈີ່ ປູ້ ຈົ້ວ ສູ້ອ “ຫ່ວັນໄມ້ເລື້ອກກິນ”
 ຖຸ່ ຈົ້ວ ເອ້ວ ເລອ, ຈີ່ ປູ້ ເສ່ວິຍິນ ຈົ້ວ ຈູ້ອ ເຕອ ຕົງ ທີ່. ສິນ ພະ ຈີ່ ຈົ້ວ ເຕອ ສູ້ອ ໂຢ່າ, ກົ່ວ ປູ້ ເຕອ
 ເສ່ວິຍິນ ຈົ້ວ.
 “ເນື່ອຫຼວກຈະໄມ້ເລື້ອກຂອງກິນ ໝາຍຄື່ງກວາງເກີດຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງການຂຶ້ນມາ ກົ່ຈະໄມ້
 ເລື້ອກວ່າດ້ວຍໂນມື່ດີ”
136. ຈີ່ ແໜ່ຍິນ ເລ່ຍ ເງົ່ຍ “ທັນປົມເດືອນ”
 ຈິງ ກວ້ວ ຜູ້ ເວົ້າ ແໜ່ຍິນ ເຕອ ສູ້ອ ເຈີ່ຍິນ.
 “ໝາຍຄື່ງເວລາຜ່ານໄປຢາວານນາກ”
137. ຈີ່ ຈົ່ງ ເຊົ່າງ ຈູ້ອ “ເກີດປັນຍາຂຶ້ນມາຫັນທີ”
 ໄກ້ ແຫວຍ ຈີ່ ຈົ່ງ ສູ້ ພູ້ນ ເສ່ຍິງ ຊູ້ ມ່ວາ ປິ່ນ ຝ້າ ໄກລ.
 “ຢືນຍານຈຸກເຜີນເກີດຄວາມພັບພັນ ທຳໄໝມີຄວາມຄລາດແລະຄືດຫາທາງອອກໄດ້ຫັນທີ”
138. ເຈີ່ຍ ຜູ້ ເປີ່ຍິນ ພື້ນ “ອາຫາປະຈຳນ້ານ”
 ເຈີ່ຍ ຈົ່ງ ເຕອ ຜູ້ ພື້ນ ໄກ້, ປ່ວ່ນ ຈິງ ຜູ້ ເຈີ່ຍິນ ເວັ່ນ ຈູ້ອ ຈູ້ອ.
 “ອາຫາທີ່ກິນອູ້ເປັນປະຈຳ ໝາຍຄື່ງເຮື່ອງທີ່ເຫັນບ່ອຍຈຸນເປັນຄວາມເຄຍຫືນ”
139. ເຈີ່ຍ ແຫຍຸນ ເຈີ່ຍ ອື່ “ເສແສຮັງເປັນຄົນໄຈນຸ່ງ”
 ເຈີ່ຍ ຈົ່ງ ແຫຍຸນ ໄກ້ ເຈີ່ຍ ອື່, ຕ້າວ ຈູ້ອ ເນັ່ງ ຜັນ ເຈີ່ຍິນ ເອ້ວ ເຕອ ແຫຍຸນ.
 “ນັກໝາຍຄື່ງຄົນທີ່ຈີຕີໃຈເລວທານໂຫດເຫັນມ ມື້ອຄົວສາກ ປັກຄື່ອສົດ”

140. เจี้ย หว່ອ หວ່ ແຫຼຸນ “ໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສັກນອ້ຳ”
ຈຸ່ານ ອື່ ມ່ ຂໍ້ ເກ່ຍ ເປີ່ຍ ແຫຼຸນ.
“ໝາຍຄືນໄຟນຄວາມຜິດຫວົ້ວສົ່ງໄຟ່ດໍໃຫກັບຄນອ້ຳ”
141. ເຈີນ ຕາວ ທູ້ອ ກວ່າງ “ເຫັນມາກຽກວ່າງ”
ເຈີນ ເຊີ່ຍ ຕາວ, ຈູ້ອ ທູ້ອ ກວ່າງ, ສົງ ພູ່ງ ຈຶ່ອ ເກ່ອ ຫລ່າວ, ຈົ່ງ ເລື່ຍ ເພີ່ງ ຜູ້.
“ໝາຍຄືນຜູ້ເຂົ້າຫາລູ ໄດ້ຜ່ານປະສົບກາຣົດຕ່າງ ຖ້າ ມານາກ”
142. ເຈີນ ໄກວ ປູ້ໄກວ “ເຫັນປະຫລາດໄຟ່ເປັນປະຫລາດ”
ເຈີນ ເລວ ໄກວ ອື່ ເຕວ ທູ້ອ ອູ້, ເຈັນຕັ້ງ ຈຶ່ອ ບ່ວ່ອ, ປິ່ງ ປູ້ ກັ່ນ ຕ້າວ ນີ້ໄກວ.
“ເຫັນສົ່ງປະຫລາດຄໍາມີຈີຕໃຈນໍ້າຄົງແນ່ງ ກົຈະໄຟ່ສຶກປະຫລາດ”
143. ເຈີນ ອື່ ທູ້ອ ເຊີ່ຍນ “ເຫັນແປລັກຄົດເປັດຢືນ”
ກັ່ນ ຕ້າວ ປູ້ ດັນ ເຕວ ທູ້ອ ອູ້, ຈົ່ງ ເສື່ຍ ໄກ ເປັນ ແຫວັນ ໄທລ ເຕວ ລູ່ ອື່. ສົງ ພູ່ງ ຈິນ ທູ້ອ ປູ້
ຕັ້ງ, ລູ່ ອື່ ອູ້ ນັ້ງ.
“ເຫັນສົ່ງທີ່ຕ່າງກັນກົຈະເປັດຢືນຄວາມຄົດເດີນ ໝາຍຄືນຄົນທີ່ມີຈີຕໃຈໄຟ່ນໍ້າຄົງ ເປັດຢືນໄຈ່າຍ”
144. ເຈີຍ ທີ່ ເຈີຍ ອື່ “ເຊື່ອກຮົ່ງໄຟ່ເຊື່ອກຮົ່ງ”
ອົ່ງ ເຫຼີ່ຍ ເຊີ່ຍ ທີ່ນ, ອົ່ງ ອົ່ງ ເຫຼີ່ຍ ໄກວ ອື່. ສົງ ພູ່ງ ອື່ ວິ່ງ ປູ້ ເກວິ່ຍ ເຕວ ທີ່ນ ປິ່ງ.
“ເຊື່ອນັ້ນ ແຕ່ກີ່ຍັງສັງສົມດ້ວຍ ໝາຍຄືນລັ້ງເດີຈີ”
145. ເຈີຍ ເເລີ່ຍນ ເອີ່ຍນ ເຫຼຸນ “ຄບດັ່ນຄຸຍລຶກ”
ເຈີຍ ອ່າວ ປູ້ ເຫຼຸນ, ທູ້ວ່າ ຂໍ້ຍ ເຫຼຸບ ເຫັນ ໂດວ ຈື່.
“ຄບກັນໄຟ່ນານ ແຕ່ກີ່ຄຸຍອ່າງໜົດໄສ້ໜົດພຸງ”
146. ເຈີຍ ທ່າ ສູ້ອ ຕີ່ “ເທົ່າແຫຍັນພື້ນຈົງ”
ເຈີຍ ທ່າ ໄກ້ ສູ້ອ ໄກ້ ເຕວ ຕີ່ ພົງ, ປິ່ງ ວິ່ງ ທູ້ອ ທ່າ ສູ້ອ, ມາວ ປູ້ ຜູ້ ກວາ.
“ໝາຍຄືນການກຳນົດກົດກົດຢ່າງຈົງຈົ່ງ”
147. ຈິນ ຈິນ ຈື້ ເຈີຍ “ຈູ້ຈຸກອຍ່າງ”
ສາວ ສວ່ອ ຖຸ່ຍ ຖຸ່ຍ ເຕວ ຈົ່າຫວ່ານ ເຈີຍ ເດີຍ. ສົງ ພູ່ງ ຕຸ່ຍ ທີ່ ເສື່ຍ ເຕວ ທູ້ອ ໂດວ ເອີ່ຍ ຈື້ ເຈີຍ.
“ໝາຍຄືນເຮື່ອງເດັກນ້ອຍກົງຈົ່າປະມາດ”
148. ຈິນ ວິ່ ແລ້ຍິງ ເອີ່ຍນ “ກຳພູດທອງຈາກຫຍກ”
ເຫຼີ່ຍ ຈິນ ວິ່ ອື່ ເອີ່ຍນ ປົກ ກຸ່ຍ ເຕວ ມາວ ຢ່ວ່າ. ຜັງ ປິ່ງ ປົກ ກຸ່ຍ ເອົ່ອ ອົ່ງ ອື່ ເຕວ ເຊີ່ຍນ ກ້າວ.
“ໝາຍຄືນກຳພູດທີ່ເປັນສຸກາຍີຕ ກຳພູດທີ່ມີຄຸນຄໍໃນການໃຫ້ໂຄວາທ”
149. ຈິນ ທົ່ວ ເນື່ຍນ ເນຸ່ງ “ອນາຄຕສດໄສ”
ສົງ ພູ່ງ ເນື່ຍນ ລູ່ ສູ້ອ ເພີ່ງ ແໝຍ ມາວ.
“ໝາຍຄືນອນາຄຕກ້າວໜ້າ”

150. ຈົ້ນ ຈຸ່ນ ແນ່ຍ “ດີຈິງສາຍຈັງ”
ສິ່ງ ພູ່ງ ມວນ ແນ່ຍ ອຸ່ສ ເຫວີຍ.
“ໝາຍຄື່ງສາຍຈານຄຣນບຣຸນຮັບຈຳນໄມໜີທີ່ຕີ”
151. ຈົ້ນ ສູ່ຍ ໂລດ ໄດ “ຄາລາໄກລັ້ນ້າ”
ກ່າວ ຈົ້ນ ສູ່ຍ ເປັນ ເຕອ ໂລດ ໄດ, ຈູ້ຍ ເຊີຍ ເຕ່ອ ຕ້າວ ເວີ່ຂ ກາງ. ປີ່ວ່າ ເຈີຍ ຈົ້ນ ອົ່ວ ການ ຈີ່ເຕອ
ແຫຼຸນ, ມວນ ນວ່າ ເຕ່ອ ຕ້າວ ພົງ ເປັນ ເຕອ ຈີ່ຢູ່.
“ຄາລາທີ່ອູ່ໄກລັ້ນ້າ ຍ່ອມຈະໄດ້ຮັບແສງຈັນທຽກກ່ອນສົ່ງອື່ນໄດ້ ໝາຍຄື່ງສົນເບີ່ຍໄກລັ້ນ້ອ”
152. ຈົ້ນ ຖຸຍ ແລ້ວຍ ມນນ “ກ້າວຄອຍລຳນາກ”
ຈົ້ນ ເອີ່ຍ ປູ້ ມ່າວ, ທຸຍ ເອີ່ຍ ປູ້ ມ່າວ, ສິ່ງ ພູ່ງ ປູ້ ຈົ້ນ ເຊີຍ ຕັ້ງ ກຸ່ນ ມນນ.
“ກ້າວກີ່ໄດ້ ດອຍກີ່ໄດ້ ມາຍຄື່ງຕກອູ່ໃນສະຖານການຟີ່ລຳນາກ ກລັ້ນໄມ່ເຂົ້າ ດາຍໄມ່ອອກ”
153. ຈົ້ນ ພ່ວອ ມນ ຜູ້ນ “ກລັວເໜີ່ອນຈົ່ງຮັດຍາມຄຸດໜາວາ”
ເຫຼື່ອງ ຕາ ເທີຍ ເຕອ ຈູ້ອ ແລ້ວຍ, ອີ່ເຫຼື່ອງ ປູ້ ເສີ່ຍ. ປີ່ວ່າ ປູ້ ກິ່ນ ຜູ້ວອ ຢ່າວ.
“ຈົ່ງຮັດທີ່ອູ່ໃນຄຸດໜາວາຍ່ອມໄມ່ສ່າງເສີ່ຍຮ່ວງ ໝາຍຄື່ງກລັຈນໄມ່ກລັ້ຫ້ອ ໄນກລັ້ພູດ”
154. ຈົ່ງ ກນ ຈູ້ອ ແໜ່ຍ “ນັກທີ່ກລັວຫຼຸງ”
ເປີ່ງ ກນ ເຈີ່ຍ ເຊີ່ຍ ພ່າ ເລອ ເຕອ ແໜ່ຍ, ປີ່ວ່າ ໂຫຼຸ່ງ ຕ້າວ ຈົ່ງ ເຊີ່ຍ ເຕອ ແຫຼຸນ, ອີ່ວ່າ ຕ້າວ
ຄົນ ເອີ່ຍ ຜົນ ຄວ່າງ ຈົ້ງ ຈົ່ງ ປູ້ ອັນ.
“ນັກທີ່ກລັວຫຼຸງແລ້ວຍ່ອມກລັວກູກຍິ້ອກ ໝາຍຄື່ງຄນທີ່ເຄີຍໄດ້ຮັບກວາມຕກໃຈກລັ ເມື່ອປະສນ
ກັບເຫຼຸກການຟີ່ເຫັນນັ້ນອົກກົງຈະຕກໃຈກລັອົກ”
155. ຈົ່ງ ມວນ ວ່ວນ ຈູ້ວັງ “ກລັຈນແສດງອາກາຣຕ່າງ ຈົ່ງ ອອກນາ”
ວ່ວນ ຈູ້ວັງ : ເກົ່ວ ຈົ່ງ ເລື່ຍ ຈູ້ອ. ສິ່ງ ພຍ ໄກ່ ພ່າ ຕ້າວ ເລອ ຈົ້ງ ເຕີຍນ.
“ລັກນະອາກາຣຕ່າງ ຈົ່ງ ທີ່ແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າກລັສຸດໜີ້ດ”
156. ຈົ່ງ ເສຸນ ສ່ວນ ພ່າ “ກະປຽກປະປ່ຽກ”
ສິ່ງ ພູ່ງ ຈົ່ງ ເສຸນ ເຈົ່ນ ເພື່ນ.
“ໝາຍຄື່ງຈື້ຕິໃຈເຕີມໄປດ້ວຍກວາມມານະພາຍາມ”
157. ຈົ່ງ ອີ່ ປົວ ຈົ່ງ “ຂອໃຫ້ດີຢູ່ ຈົ່ງ ຂຶ້ນ”
ຈົ່ງ ແນ່ຍ ເລອ, ເກົ່ວ ເຈີ່ຍ ເອີ່ຍ ປົວ ຈົ່ງ ແນ່ຍ. ສິ່ງ ພູ່ງ ປູ້ ຈົ້ອ ມົນໆ ຈູ້ ມ່າວ ເລອ ໄກ່ ເອີ່ຍ ເກົ່ວ ມ່າວ.
“ດີອູ່ແລ້ວ ແຕ່ໃຫ້ດີຢູ່ຂຶ້ນໄປອົກ ໝາຍຄື່ງຍັງໄມ່ພື້ນພອໄຈ ແຕ່ອຍາກໄດ້ດີທີ່ສຸດ”
158. ຈົ່ງ ຈົ່ງ ອົ່ວ ເເລີວ “ເຮັບຮ້ອຍ ມີຮະເບີຍນ”
ຈົ້ງ ຈົ່ງ : ເຈົ່ນ ປູ້ ລ່ວນ ເຕອ ເລື່ຍ ຈູ້ອ. ຈົ້ວ ຜູ້ອ ເຈົ່ນ ປູ້ ລ່ວນ, ອົ່ວ ເເລີວ ອົ່ວ ມໍລື່.
“ໝາຍຄື່ງການທຳມານມີຮະເບີຍເຮັບຮ້ອຍ ໄນຢູ່ແຫຍິງ”

159. ເຈີ້ ວ່າຍ ເຫຼຸງ ຈຶ່ອ “ຕານອກອອກກິ່ງ”
 ຈຶ່ອ ເຈີ້ ອ່ວຍ ເຫຼຸງ ທູ້ ທ້າ ຈຶ່ອ. ປໍ່ ວ່າຍ ແກ້ວຍນ ອ່ວຍ ເວັນ ດີ ວ່າຍ, ອ່ວຍ ເຫຼຸງ ທູ້ ທືນ ເວັນ ດີ. ນັ້ນ ຈຶ່ອ ກົດ
 ດັ່ງ ເຫຼຸ່ອ ຈຶ່ອ ຈຸ່ງ ໄກສ, ສູ່ອ ເວັນ ດີ ເຕືອ ປູ້ ຕ້າວ ເລື່ອ ເຈົ້ວ.
 “ໝາຍຄື່ນເພີ່ມປັບປຸງທາໃຫ້ກັບປັບປຸງທາທີ່ມີຢູ່”
160. ຈົ່ວ ຈົ່ງ ຢຸ່ຍ ເສຸນ “ຮວມຈົດຈັບໄຈ”
 ສົນ ພູ່ງ ຈົ່ວ ຈົ່ງ ຈົ່ວ ເສຸນ ໄກສ ໂກດ ຈົ່ວ້ອ ໂກມ່ວ ອ່ວ ຈົ່ງ ການ ຈົ່ວ້ອ.
 “ໝາຍຄື່ນຄວາມຕັ້ງໃຈໃນການທຳມະນາຄາ”
161. ຈົ່ວ ຈົ່ງ ຈົ່ງ “ຍກເທົາເປັດຢືນໄດ້”
 ຂູ່ ກວ້າ ຈົ່ງ ເອີຍາ ຕີ ເວັຍ, ອ່ວຍ ຈົ່ວ ອ່ວ ຕັງ ໂຕວ ຈົ່ງ ອ່ວ ສົ່ງ ເສັ່ງ ຕ້າ ຈົ່ວ. ແກ້ວຍນ ຈຶ່ອ ຂູ່ ກວ້າ ແລ້ວຍ
 ເນື່ອງ ເຈີນ ອ່ວຍ ສູ່ອ ລໍ ເຕືອ ແກ້ວຍນ, ຈຶ່ອ ເອີຍາ ທູ້ວາ ແກ້ວຍ ຜົນ ເຫັນ ອ່ວ ຜົນ ຈົ່ວ ມີ ພົນ ຕ້າ ພົນ
 ຈົ່ວ້ອ.
 “ອູ້ໃນຮູ້ນະທີ່ສຳຄັນ ຈະທຳວະໄໄກສາມາດປັດຢືນສັດຖາກາຣັ້ນໄດ້ ໝາຍຄື່ນອູ້ໄຟເປັນ
 ກາລັງຂອງສອງຝ່າຍທີ່ມີກຳລັງທ່າເທິນກັນ ຄ້າໂນນີ້ປັບຝ່າຍໄດ້ຝ່າຍໜັ້ງ ກີຈະທຳໃຫ້ເກີດການ
 ເປັດຢືນແປລັງໄດ້”
162. ເງວ່ຍ ທູ້ອ ອູ້ ທຸວງ “ໄມ່ມີກູ່ໃນໂລກ”
 ຕັ້ງ ໄດ້ ເໝາຍ ອ່ວ ມີ ກຳລັງ ກວ້າ ຈົ່ງ ເຫັນ ປໍ່ ເຕືອ.
 “ໝາຍຄື່ນໃນໂລກນີ້ໄມ່ມີການເທິນກຳລັງທ່າເທິນໄດ້ (ດີເລີສີ)”
163. ໄກ ເໝີນ ເຈັ້ນ ຫຸ້ນ “ປັດປະຕູກີ່ເກີນກູ່ເບາ”
 ປໍ່ ວ່າ ເສື່ອ ແກ້ວຍ ຈົ່ງ, ທຸວອ ພວ່າ ອ່ວຍ ໄກ ໂຄວ ຈົ່ວ ເຫຼຸ່ອ ຈົ່ງ ດີ.
 “ໝາຍຄື່ນໃນການເບື້ອນທຸກຄວາມຫວັງ ພອເຮັມຕັ້ນກີ່ຈະພູດຄື່ນເຮືອງທີ່ຕ້ອງການພູດ
 ໂດຍໄມ່ມີການເກົ່ານຳແລ່ຍ”
164. ໜັ້ນ ບໍ່ເວົ້ອຮ ດັນ “ກຸຍໄມ່ຮູ້ບໍາ”
 ບໍ່ ບໍ່ : ລັດ ຈຶ່ອ ທີ່ ຈຸ່ງ. ປົນ ພູ້ ພ່ອ ເຕືອ ທຸວອ ພວ່າ ເຕືອ ເອີຍັງ ຈຶ່ອ. ລັດ ຈຶ່ອ ທີ່ ຈຸ່ງ ປູ້
 ຕ້າວ ເຕືອ ທຸວອ ຈຶ່ອ.
 “ການສັນທາອຍ່ານີ້ໄມ່ກຳລັງເກຮັງຜູ້ໄດ້ ພູດໄມ່ຫຍຸດ”
165. ເກ່ອ ໂຊວ ຜົວ ເຈັ້ນ “ເຈະເຮືອຫາດານ”
 ໄກສ ຜົວ ທີ່ ເກ່ອ ເກ່ອ ຈົ່ງ ຢ່າວ, ໄກສ ຜົວ ລວວ ສຸຍ ເຕືອ ເຈັ້ນ. ປໍ່ ວ່າ ປັນ ທູ້ອ ໄກສ ປັນ, ຈົ່ວ ມີ ມີ
 ເວົ້ອຮ ປູ້ ຕັ້ງ ເປັນ ກົງ.
 “ເຈະເຮືອເພື່ອຫາດານທີ່ຕົກນ້າ ໝາຍຄື່ນການທຳມະນາຄາໄມ່ມີໄຫວພຣິນ ໄມ່ປັດຢືນໄປຕາມເຫດຖາກາຣັ້ນ”

166. ກາງ ຈຸ່ງ ໂທລ ເກ່ອ “ສ້າງວິມານໃນອາກາສ”
 ອີ່ ເກ່ອ ອ່າວ ເລື່ຍັນ ແຫຼຸນ ເອົ້າກ ເລື່ຍັນ ໄກ້ ທັນ ເລີນ ກາວ ໂທລວ, ຕັ້ງ ທາ ກຳ ຕ້າວ ກາງ ເລື່ຍັນ
 ເລື່ຍັນ ຕີ່ ອີ່ ເລີນ ສູ່ອ, ທາ ຜູວອ : ມ່ວ່ອ ປູ້ ເອົ້າກ ຕີ່ ອີ່, ຕີ່ ເອົ້ວ ເລີນ, ເກ່ຍ ມ່ວ່ອ ໄກ້ ຕີ່ ທັນ ເລີນ
 ປາ ! ປໍ່ວ່າ ຖວກ ລັດ ສູ່ອ ຈີ່ເຕືອ ສູ່ການ ກາງ ເສີ່ຍງ.
 “ມີເຄຣະຈຶກນັ່ນໃໝ່ໃຫ້ຊ່າງສ້າງຕຶກສາມໜັນ ເມື່ອເບາເຫັນຊ່າງສ້າງໜັນທີ່ນັ່ນ ເບານອກວ່າ
 ‘ພັນໄມ້ຕ້ອງກາຮັນທີ່ນັ່ນແລະໜັນທີ່ສອງ ສ້າງໜັນທີ່ສາມໄຟພັນເດີດ’ ເປີຍນຄວາມຄືດທີ່
 ເລື່ອນລອຍ ທ່າງຈາກຄວາມເປັນຈິງ ຂອບສ້າງວິມານໃນອາກາສ”
167. ໂໂຈ່າ ມ່ ຜູ້ ເລື່ຍັນ “ປາກຫວານກັນປັບປຸງ”
 ລັກ ໄຕ ລັດ ລົມ ຜູ້, ຕຸຍ ແຫຼຸນ ເປົ້າ ເມື່ຍ ທຸ່ງ ເຫັນ ທີ່ນ ເຢ່ອ, ຫຼື ຈົ່ວ ລັດ ເຫຼື່ຍ ອິນ ໂທມວໄຢ່
 ແຫຼຸນ. ຕັ້ງ ສູ່ອ ເຕືອ ແຫຼຸນ ຜູວອ ທາ ໂໂຈ່າ ອ່າວ ມ່, ຜູ້ ອ່າວ ເລື່ຍັນ.’ ສົງ ພູ່ ຈຸ່ຍ ເລື່ຍັນ ທີ່ນ ຫຼື,
 ອິນ ເລື່ຍັນ ເຈົ້າ ພາ ເຕືອ ແຫຼຸນ.
 “ຫລື ລົມ ຜູ້ ເປັນຄົນໃນສັມຍາຮາງສົ່ງ ຕ່ອ້ອນໜັກນີ້ມີກຳນົດ ແຕ່ລັບຫລັງທຳຮ້າຍກຳນ ການຈົ່ງວ່າ
 ເບາເປັນຄົນ ປາກນໍາຜົ່ງ ທ້ອງມີດານ ມາຍຄື່ງປາກຫວານແຕ່ໄຈຮ້າຍ”
168. ໂໂຈ່າ ບຸ່ວ່ອ ເລື່ຍັນ ແອ “ປາກເສມືອນແມ່ນໍ້າແຂວນ”
 ຈຸ່ຍ ປາ ເຫຼື່ຍ ຈີ່ ລົວ ຊົງ ເຫຼື່ຍ, ສົງ ພູ່ ເຫັນ ສູ່ຍ ຜູວອ ຍວ່າ.
 “ພຸດຈາເໜມືອນແມ່ນໍ້າໄຫດເຫຼື່ຍ ມາຍຄື່ງພຸດເກັ່ງເໜມືອນຕ່ອຍຫອຍ”
169. ໂໂຈ່າ ຈູ່ວ ທີ່ນ ແພ “ປາກວ່າຕາຍບົນ”
 ໂໂຈ່າ ໂດວ ຈຸ່ງ ຈັ້ນ ເຄື່ງ, ທີ່ນ ຕໍ່ ລົດ ສັນ ຕຸຍ. ຈູ່ວ ຈຸ່ຍ ເລື່ຍັນ ເຕືອ ແອ ທີ່ນ ລົດ ເສີ່ຍ ເຕືອ
 ປູ້ ອ່າວ ຈູ່ວ.
 “ປາກກັນໄຈມ່ວ່າຕົກກັນ ປາກນອກວ່າເຫັນດ້ວຍ ແຕ່ໄຈກົດກ້ານ ມາຍຄື່ງພຸດກັນທຳໄມ່ວ່າຕົກກັນ”
170. ຄູ ເຫຼື່ຍ ປູ້ ເຕືອ “ຮອງໄກ້ກີໄມ່ໄດ້ ມ້ວເຮາກກີໄມ່ໄດ້”
 ຄູ ເອື່ຍ ປູ້ ຮ່າວ, ເຫຼື່ຍວ ເອື່ຍ ປູ້ ຮ່າກ, ສົງ ພູ່ ຈຸ່ງ ຈົ່ງ ເຫັນ ກຳ ກໍາ.
 “ມາຍຄື່ງຕກອບຢູ່ໃນສະພາບທີ່ປົງປັນຕິຕົນໄມ່ຈຸກ ມີຄວາມອັບອາຍຫາຍໜ້າມາກ”
171. ພູ້ ໂໂຈ່າ ພອ ທີ່ນ “ປາກຮ້າຍໄຈດີ”
 ປູ້ ພ່າ ທີ່ນ ຈຸ່ງ ເຕືອ ໄຈ້ ທັນ ເຫຼື່ຍັນ ຜູວອ, ເຫຼື່ຍ ລ່າວ ພອ ພອ ເຕືອ ອໍ່ ຜິນ ຮ່າວ ທີ່ນ, ສົງ ພູ່
 ໃນ ທີ່ນ ເຄື່ງ ເປັນ ເຕືອ ຕຸຍ ແຫຼຸນ ເຫຼື່ຍັນ ເຫຼື່ຍ.
 “ກ່າວ່າຕັກເຕືອນແລ້ວຕັກເຕືອນອີກເໜມືອນຍາຍແກ່ຈົ່ນ ມາຍຄື່ງຄວາມຕັ້ງໃຈໃນການຕັກເຕືອນ
 ໄກ້ຄົນກລັບຕັ້ງເປັນຄົນດີ”
172. ໂທລ ລັດ ຜູ່ ມ່ອ “ຕັ້ນສາຍປລາຍເຫດ”
 ປໍ່ວ່າ ຈູ່ວ ນິງ ເຕືອ ເລື່ຍັນ ອິນ ໂໂຈ່າ ກວ່ອ.
 “ມາຍຄື່ງຄວາມເປັນມາຂອງເຮືອງຮາງ”

173. ລ່ວງ ຈົ່ວ ຖາວ “ກລັບຕົວເປັນຄົດ”
 ພຶ້ງ ລ່ວງ ອົ່ວ ຕັ້ງ ເຕອ ແຫນຍິນ ທີ່ນ ແຫຍຸນ, ບຸນ ກວ້ວ ຖາວ ໄກ່ ກວ້ວ ຈົ່ວ ທີ່ນ ເລວ.
 “ກນທູ່ນຸ່ມສາວທີ່ເທື່ອເຕັມປັບປຸງຕິດນໍາຫລວໄຫລເສເພລ ກລັບຕົວມາເປັນຄົດ”
174. ມ່າວ ຂໍ້ ໜີ້ນ ຂົວ
 “ໝາຍຄົງຄົນທີ່ຄືອວ່າຕົນເປັນຄົນເກົ່າ ທີ່ອື່ນປະສາກາດົ່ນນັກ ນາງຄັ້ງໝາຍຄົງຄົນທີ່ແກ່ເກີນວ່າ”
 ຈົ່ວ ມ່າວ ເລີ່ນ ຈົ່ວ ຜູ້ເຕອ ຂໍ້ໄຟ, ເອີ່ຍ ຍ່ງ ມ້ວ ສົງ ບຸນ ມ່າວ ຈົ່ວ ເກົ່າ ຢ່ວ່ອ ແຮມ ອົ່ວ ຈົວ ຂໍ້.
 “ໝາຍຄົງມີຄວາມຫຍ່ງໃນຕົນ ເຄົາມເປັນຄົນທີ່ມີປະສາກາດົ່ນນັກ ກັບຄົນທີ່ໄມ່ມີຊີວິດ
 ຈົດໃຈ ເປັນເສມືອນໄຟ່ໝາດເຂົ້ອມືແຕ່ຈະມອດດັບໄປ”
175. ມ່າວ ໄກ່ ມ່າວ ຈົວ “ອາກາຣແກ່ອຸ້ຍອ້າຍ”
 ສົງ ບຸນ ແຫນຍິນ ມ່າວ ດໍ່ໄໝ ເຕອ ເລື່ຍ ຈົ່ວ. ມ່າວ ຈົວ : ເຊັ່ນ ດໍ່ໄໝ ມ່າວ. ສົງ ຕັ້ງ ປູ້ ເປັນ.
 “ເປັນຄົນທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍມີສຸຂພາພອ່ອນແວ ກາຣເກົ່າອື່ນໄໝໄວ້ໄຟ່ສະດວກ ອຸ້ຍອ້າຍເໝັ້ນຄົນແກ່”
176. ເລ່ວ ປູ້ ຂ້ອ ສູ່ “ວັດລົ້ມຕິນ”
 ປໍ່ວິ່ງ ເລ່ວ ເອ່ອຮ ວິ່ງ ຜິ່ນ ຢ່ວ່ອ ເລ່ວ ເອ່ອຮ ວິ່ງ ເປັນ.
 “ມີຄວາມສຸຂມາກຈົນລົ້ມກລັບບ້ານຫຼືລົ້ມຕິນ”
177. ເລ່ວ ເອ່ອຮ ວິ່ງ ຜິ່ນ “ສຸຂຈົນລົ້ມກລັບ”
 ໄກ່ ເລ່ວ ເຕ່ອ ວິ່ງ ເລ່ວ ບຸນ ຂໍ້.
 “ໝາຍຄົງຍຸ່ກັບຄວາມສຸຂຈົນລົ້ມກລັບບ້ານຕົນເອງ”
178. ດໍ່ ປູ້ ເຊັ່ນ ເຊັ່ນ “ແລລືອນ່າກວ່າແຮງ”
 ພົນ ດໍ່ ເສື່ຍາ ຕັ້ນ ຜູ້ ປູ້ ແລລືຍາ.
 “ມີຄວາມສາມາດນ້ອຍ ຮັນໄຟ່ໄໝ”
179. ດໍ່ ປູ້ ມະ ທີ່ນ “ແໜ້ອຄວາມສາມາດ”
 ທີ່ນ ດໍ່ ເສື່ຍາ ຢ່ວ່ອ ຕັ້ນ ດໍ່ ເລື່ຍ ໂກ້າ ປູ້ ຜູ້ ຜູ້.
 “ຈົກຄືດອຍາກທຳ ແຕ່ຄວາມສາມາດໄມ່ຄື່ນ”
180. ດໍ່ ພົນ ຈົ້ວ ສູນ “ໂຄງມາກທຳໄຫ້ສມອງຫລັບ”
 ອິນ ທັນ ສູນ ດໍ່ອື່, ສູ່ອ ໂລາ ທຳກ່າວ ຈົ້ວ ຂໍ້ ດໍ່ ລົ້ອ ເອ່ອຮ ພົນ ປູ້ ພົນ ມ່າວ ໄກ່ ຢ່ວ່ອ.
 “ໂຄງມາກ ຄືດແຕ່ຜົດປະໂຍ້ໜີ ທຳໄຫ້ສມອງທີ່ນ ແກ່ແຍະໄໟ່ຖຸກວ່າອະໄຮຖຸກຜິດ”
181. ດໍ່ ສວ່ອ ພົນ ຈົ້ວ “ຄວາມສາມາດຄື່ນ”
 ຈົ້ວ ຈົ້ວ ດໍ່ ເສື່ຍາ ສວ່ອ ພົນ ຢ່ວ່ອ ຕ້າວ ເຕອ.
 “ຕົນສາມາດທຳໄດ້”

182. เหลียง เอี้ยว ชู ໂໄງ “ຍາດີນປາກ”
 ໜ່ວ່າ ເຕືອ ເເລື້ອງ ພັ້ນ ຢັ້ງ ຢູ່ໄຈ ໂໂກ ລົດ໌, ຕິດ ຕຸຍ ຈຶ່ງ ປັ້ນ ອົ່ວ ລື່ມໍ່ ປິ່ງ ອົ່ວ ກີ່ ເຕືອ ຜູ້ອໍ,
 ຈົ້ວ ຂໍ ດີ ໄລດ ເທິນ ຄຸນ ມັນ, ຕິດ ຈຶ່ງ ໂໂກ ເຊື້ອ ເຕືອ ດ້ວຍ ຕ້າ ເທິນ ດ້ວຍ ທ່າວ ຜູ້.
 “ຍາທີ່ດີນກົມມີຮສບນ ເປົ້າຍນເສມືອນເຮື່ອທີ່ດີ ຕອນເຮັມທຳຈະລຳການມາກ ແຕ່ໃນທີ່ສຸດກີ່
 ໄດ້ຮັບຜົດປະໂຍ້ພື້ນໃນກາຍຫລັງ”
183. ແລ້ຍ ເຄົວຍິນ ນີ້ ແມ່ຍ “ຄູແລດີໃຫ້ວົງສິ່ງ”
 ຈົ້ວ ອື່ ເຈິ້ນ ຜູ້ອໍ ແກ້ວຍິນ ມັນ ເຕືອ ກົ່ງ ຈົ່ງ ດ້ວຍ ແລ້ຍ ພົງ ເມື່ຍນ.
 “ມີກ່າວ່າໃຫ້ເຮື່ອງຂ່າຍ ສາມາດຖືຈະຄູແລດີໃຫ້ວົງສິ່ງທຸກຝ່າຍ”
184. ເດື່ຍ ໄໄລ ຖຸ ຢັງ “ໃຫ້ການພອດີກັນຄວາມສາມາດ”
 ຈຶ່ງ ເກີນ ຈົ່ງ ໄໄລ ມັນ, ຖຸ ລົງ ອື່ ໂໂກ, ເກ່ຍ ທາ ອື່ ເກົ້ວ ຜູ້ອໍ ຕິດ ເຕືອ ກນ ຈົ້ວ.
 “ໜ່າຍຄົ່ງເມື່ອຮັບຄົນເຂົ້າທຳການແລ້ວ ໃຫ້ການເໝາະສົມກັນຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຂອງເຂາ”
185. ເລື່ຍ ຜູ້ ເວ່ຍ ຜູ້ “ຮູ້ຈັກປະມານໃນການໃຊ້ຈ່າຍ”
 ກູ່ ຈົ້ງ ໂຊ້ ຢູ່ ຕາວ ສຸ່ວ່າ ໄລດ ເຈົ້ວຍ ຕິດ ຈຶ່ງ ຜູ້ ເຕືອ ຜູ້ ມູ່.
 “ຄາດໝາຍຮາຍໄດ້ເກີ່ໄຣແລ້ວຈຶ່ງມາກຳຫຼັດຈຳນວນຮາຍຈ່າຍ”
186. ແລ້ຍາ ແລ້ຍາ ຖຸ ຈົ່ງ “ໂຫລນເຫລັນ”
 ເພຍ ຜູ້ ສຸ່ວ່າ ແມ່ຍ ອົ່ວ ຈົ່ງ ເກົ້ວ.
 “ຈຳນວນນ້ອຍນາກ ມີມີກໍອັນ”
187. ລົ່ງ ເອົ່ນ ເຊື່ຍ ໄຕ “ຈຳອົມອົກດ້ວຍສາຍຕາໃໝ່”
 ຍັງ ລົ່ງ ວ່າຍ ເຕືອ ເອົ່ນ ການ ເຊື່ຍ ຄົ່ນ ໄຕ. ຮັນ ອົ່ວ ຈົ້ງ ຜູ້ອໍ ຢົວ່ວ ຄົ່ນ ປູ້ ຂໍ ເຕືອ ອື່ ຜູ້ອໍ, ຈົ້ອ ໄກ່
 ເປົ້າຍນ ເລວ ອື່ ອ່ວງ ຕຸຍ ໂກມ່ວ ແຫຼຸນ ເຕືອ ກົ່ນ ຝໍາ, ອົ່ວ ປູ້ ຈົ້ງ ຜູ້ອໍ ຕ້າວ ຈົ້ງ ຜູ້ອໍ, ຢົວ່ວ ອົ່ວ ຈົ້ງ
 ຜູ້ອໍ ຕ້າວ ຂົງ ຜູ້ອໍ.
 “ຈຳອົມອົກດ້ວຍສາຍຕາອີກແບບໜັ້ງ ຄື່ອເປັ້ນທັກຄົດຕໍ່ອົກໃໝ່ ໃນທາງຍກຍ່ອງ
 ຜ້ອມຸກ ນາກການມີເສັນໃຈມາສັນໃຈ”
188. ລວານ ເຟິ່ງ ແຫວ ມົມ “ນົກຫງສັງອົງເພລົງປະສານເສີ່ຍ”
 ລວານ ເຟິ່ງ: ລວານ ຊາວ ຈົ່ງ ເຟິ່ງ ມົງ ອື່ ເລີ່ຍ ເຕືອ ແහນ່ຍາ. ເສຸນ ແහນ່ຍາ ຈົ່ງ ແຫວ ເຕືອ
 ເຊື່ຍ ຈົ່ງ. ປິ່ງ ປິ່ງ ຜູ້ ຂື່ ກວນ ທີ່ ເຕືອ ແຫວ ເຊື່ຍ.
 “ນົກຫງສັງ: ຄື່ອເປັ້ນກູງຈຳພວກໜັ້ງໃນເທັນຍາຍ. ເປົ້າຍນເສມືອນຄວາມກລມເກລີຍວຂອງ
 ສາມືກັນກຽມຍາ”
189. ລ່ວນ ຂື່ ປ່າ ຈາ “ຢູ່ງເຫຍີ່ມີເປັ້ນຮະບັບນີ້”
 ສັງ ມຍ ເພຍ ຜູ້ ຢູ່ນ ລ່ວນ, ທາວ ຖຸ ເຄົວຍ ລົດໍ ແຫວ ຈົ້ອ ຜູ້.
 “ໜ່າຍຄົ່ງຄວາມມີເປັ້ນຮະບັບນີ້ ຄວາມຢູ່ງເຫຍີ່”

190. ລວ່ວ ຈຶ່ງ ເຊີ້ມ ສູ້ອ “ຕກປ່ອໄຍນ໌ທິນໜ້າເຕີມ”
ເຈື້ນ ແຫຼຸນ ລວ່ວ ໄກ ຈຶ່ງ ຜ່ານ ເອ່ອຮ້ ໂຄາ ເຊີ້ມ ຕ້າ ສູ້ອ. ສົງ ມະຫຸ່ງ ເຊິ່ງ ແຫຼຸນ ຈຶ້ອ ແຫວຍ
ເອ່ອຮ້ ເຊີ້ ໄກ.
“ເຫັນຄົນຕກລົງໄປໃນບ່ອນໜ້າແລ້ວໄຍນ໌ກ້ອນທິນໜ້າເຕີມລົງໄປດ້ວຍ ມາຍຄົ່ງທຳຮ້າຍຄົນໃນບະນະທີ່
ເຂາກຳລັງປະສົບກັບອັນດຽຍ”
191. ລວ່ວ ອີ່ ປູ້ ເງວ່ຍ “ຕິດ ຖ ກັນເຮືອຢ່າມເຫດສາຍ”
ສົງ ມະຫຸ່ງ ມ່ວງ ໄກລ ເຕອ ແຫຼຸນ, ເຊອ, ມໍາ, ຜວນ ເຕິ່ງ ເພີ ນັ້ງ ຕວອ, ເລີ່ຍງ ເຊີ້ ປູ້ ຕ້າວນ.
“ເປີຣີນຄົນແລະພາຫະນະສ່ຽງໄປມາໄໝ່າຫດສາຍ”
192. ລວ່ວ ເຈື້ນ ປູ້ ເຈື້ນ “ເຫັນບ່ອຍຈົນໄມ້ຮູ້ສຶກວ່າເປັນເຮື່ອງໃໝ່”
ລວ່ວ : ຕວອ ທ້ອ. ເຈື້ນ : ຊິນ ປື້ນ. ຕວອ ທ້ອ ກິ່ນ ຕ້າວ, ອີ່ ປູ້ ຊິນ ປື້ນ.
“ເຫັນຫລາຍຄົ້ງຈົນໄມ້ມີຄວາມຮູ້ສຶກແປລັກໃໝ່”
193. ມໍາ ຕ້າວ ກາ ເຊິ່ງ “ມ້າມາຄົ່ງກີປະສົບຄວາມສໍາເຮົາ”
ຖຸ ສູ້ອ ຕ້າ ຈຸ່ນ, ເຈິ່ງ ຈວິນ ປື້ນ ມໍາ ທ້າ ຕີ່, ອີ່ ຕ້າວ ຈຶ່ງ ປົວ ເຕື່ອ ເຊື່ງ ດີ່. ຈິນ ຢັ່ງ ໄກລ ສົງ ມະຫຸ່ງ ຈວ້ອ
ກາ ຈວ້ອ ມັນ ຂົ່ວ່າ ທຸ່ນ ທຸ່ນ ປົວ ເຕື່ອ ເຊິ່ງ ກາ.
“ກາຮູ້ນໃນສັນຍາໂນຮາລ ນາຍພລ໌ມ້າມາຄົ່ງ ພອສູ້ກັນຄັຕຽກໄດ້ຮັບຂະໜະທັນທີ ປັຈຈຸບັນ
ໃຫ້ໃນການເປີຣີນເທິບການທຳກຳໄດ້ຮັບຄວາມສໍາເຮົາຍ່າງຮຽດເຮົາ”
194. ມັນ ເຊິ່ງ ເພີ ທ່ວ່າ “ລມັນຝັນທ່ວ່າເມື່ອງ”
ເຈິ່ງ ເກົ່ວ ເຊິ່ງ ທ່ວ່າ ກາ ເພີ ເຊີ້ ຫ້ວ່າ ອີ່ ເຊື້ນ ທ້ອ ພິນ ພາ ເຊີ້ ໂຮ່ວ, ຕ້າ ເຈີ່ ເພີນ
ເພີນ ອີ່ ອຸ່ນ, ເພີ ຕັ້ງ ອີ່ ສູ້ອ.
“ນີ້ອັນຕະກະມີລົມພາຍທ່ວ່າເມື່ອງ ເປີຣີນດັ່ງເກີດເຫຼຸກຮັດທັນທີ່ ບັນຫຼາຍ
ຂັ້ນວິພາກຍໍວິຈາຮັນເປັນເຮື່ອງໃໝ່”
195. ມັນ ໄກ ເອ່ອຮ້ ກຸຍ “ບຣຣຖຸກເຕີມຄັນກລັນນາ”
ມັນ ໄກ ຈຸ່ອ ຕົງ ທີ່ ມະຫຸ່ງ ໄກລ, ສົງ ມະຫຸ່ງ ໂຫຼວ ຢ່ວ່ວ ເຫັນ ຕ້າ.
“ມາຍຄົ່ງໄດ້ຮັບຄວາມສໍາເຮົາຍ່າງມາກ”
196. ມັນ ປູ້ ຈິນ ຊິນ “ໄມ້ສັນໃຈໄຍດີ”
ສຸຍ ເປົ້ຍ ເຕື່ອ ເຫັນ, ທາວ ປູ້ ຢ່າງ ຊິນ.
“ມາຍຄົ່ງຕາມຄວາມສະດວກສາຍ ໄມ້ມີຄວາມຕິ່ງໃຈ”
197. ມັນ ເດີ່ວາ ທ້ອ ລວ່ວ “ໜ້າ ທ່າ ໄກ ເມື່ອງເຮົ່ງ”
ມັນ ຄິ່ງ ຄິ່ງ ເຕອ ອັ້ນ ຈຸ່ອ ເດີ່ວາ ລວ່ວ, ສົງ ມະຫຸ່ງ ຜຸວອ ຢ່ວ່ວ ຈົວ ທ້ອ ປູ້ ຈຶ່ງ ປູ້ ມັນ, ນີ້ ມັນ
ເຕື່ອ ເຫັນ.
“ທຳກຳທີ່ພູດຈາກນີ້ໄມ້ຮັບເຮົ່ງ ຜົນມາກຈົນຄົນເຫຼົາຮ້າຄາຍ”

203. ເໜັນ ໄກ ເວີນ ເຊິ່ງ “ຄົ້ນາຕາຍົມ”
 ເໜັນ ໂດຍ ຫຼື ຈຶ່ນ, ເວີນ ມັນ ເຊິ່ງ ອື່. ສົງ ພົມ ເພີ່ ຜົນ ການ ຜົ່ງ ເຕືອ ເວີ້ງ ຈຶ່ວ.
 “ເປັນກາຮແສດງຄວາມດີໃຈອອກນາ”
204. ເໜັນ ມູ່ ດຸວນ ປິງ “ຄົ້ວຕາສ່າງຈິຕີ”
 ຢື່ ເໜັນ ມູ່ ດຸວນ ຕໍາ ຈຶ່ນ ອື່.
 “ເສັ້ນສາຍຕາແສດງຄວາມຮູ້ສຶກ”
205. ເມື່ຍນ ມູ່ ເລວີຍນ ເພຍ “ໜັນຕາປັບປຸງປັບປຸງ”
 ເມື່ຍນ ມ່າວ ມ່ວນ ເລວີຍນ ອ່ວ ກວົວ ທີ່ ປູ້ ດັກ, ສົງ ພົມ ອ້າ ເຫັນ ຕໍາ ເຕືອ ເປັນ ຈຳວ່າ.
 “ໜັນຕາໄມ່ເໜັນອື່ນເນື້ອກ່ອນ ມາຍຄືນກາຮປັບປຸງປັບປຸງຢ່າງນາກ”
206. ເໜັນ ອູ້ ອິນ ທີ່ນ “ໄມ່ມີປ່າເລີຍ”
 ເໜັນ ອ້າ ອື່ ເຕືອນ ເຊິ່ງ ສີ.
 “ໄມ່ມີປ່າສັກນິດ”
207. ມົມ ປູ້ ຜູ້ ສູ່ອ “ໄມ່ສົມຂ່ອ”
 ມົມ ເຊົ່ງ ແກ້ວ ສູ່ອ ຈີ່ ປູ້ ເຊີຍ ນູ້ ແກ້ວ.
 “ຂໍອກັນຄວາມເປັນຈິງໄມ່ຕຽງກັນ”
208. ມົມ ຜູ້ ປູ້ ສູ່ອ “ສົມຂ່ອ”
 ມົມ ເຊົ່ງ. ມົມ ເຊົ່ງ ອ່ວ ສູ່ອ ຈີ່ ສູ້ ເຊີຍ ນູ້ ແກ້ວ.
 “ຂໍອກັນຄວາມເປັນຈິງຕຽງກັນ”
209. ມົມ ມົ້ນ ເທີຍນ ເຊິ່ງ “ລື້ອຂໍ້ອທ່ວຟ້າ”
 ເຊົ່ງ ມົມ ດຸວນ ເປັນ ເທີຍນ ເຊິ່ງ, ອື່ ເວີ່ ເຊົ່ງ ເຊົ່ງ ມົມ ຈີ່ ຕໍາ.
 “ຂໍ້ອເສີຍໂດັ່ງດັ່ງ ເປັນທີ່ວັນກັນທ່ວຟ້າດີນ”
210. ມົມ ວ່າ ຖ່າ ຕໍ່ “ເກີຍຮຕິຍສກວາດພື້ນ”
 ມົມ ເຊົ່ງ ໂຫຼວ ຕໍາວ ເຊື່ອ ຕໍ່ ນຸ່ຍ ໄກວ່.
 “ຂໍ້ອເສີຍຖຸກທຳລາຍໃນເສີຍຫາຍອຢ່າງນາກ”
211. ມົມ ເຈິ້ງ ເວີ້ຍນ ທຸ່ນ “ຂໍ້ອຖຸກວາຈຸກ”
 ມົມ ອື່ ເຈິ້ງ ຕັ້ງ, ຜວອ ຈຳວ່າ ທຸ່ນ ດີ່. ເປັນ ທຸ່ອ ຈຳວ່າ ໂມ່ວ ເຈິ້ຍນ ທຸ່ອ ຈຳວ່າ ອ້າ ເຈິ້ງ ຕັ້ງ ມົມ ອື່
 ແກ້ວ ຊົ່ງ ເພື່ນ ດີ່ ອ້າ.
 “ຂໍ້ອຖຸກຕ້ອງກາຮພູດຈາກີຈະຮານຮົ່ນ ມາຍຄືນໄໝວ່າທ່ານໄວ້ໄຕອ່ໄຮຕ້ອງຮູ້ຂໍ້ອແລະເຫຼຸຜລທີ່ຖຸກຕ້ອງ”
212. ມົມ ຈຸ່ອ ກູ້ ພື້ນ “ຈົງໃຈທຳຄວາມຜົດ”
 ມົມ ຈຸ່ອ ເຈິ້ອ ເວີ້ຍນ ຈຳວ່າ ປູ້ ອົງ ກາຍ, ເຊິ່ງ ກູ້ ອື່ ເຫວຍ ພື້ນ, ໄກວ່ ເອີ່ ຈຸ່ອ ຈຸ່ອ ຝຳພື້ນ ຝຳ.
 “ຮູ້ວ່າໄໝ່ກວາຮກະທຳ ແຕ່ຈົງໃຈກະທຳ ມາຍຄືນຮູ້ກົມໝາຍແຕ່ທຳຜົດກົມໝາຍ”

213. ມ່ວ ມ່ວ ອຸ່ນ ເຫວີນ “ໄມ່ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກ”
 ມ່ວ ມ່ວ, ແນຍ ອ່ວ ເຊິ່ງ ອິນ. ອຸ່ນ ຝໍາ ຈຶ່ງ ຕ້າວ. ຈຶ່ງ ແຫຼຸນ ເຕອ ມົນ ເຊິ່ງ ປູ້ ເສີ່ຍນ ປູ້, ຂວ່ວ
 ອຸ່ນ ອຸ່ນ ປູ້ ເປັນ ແຫຼຸນ ຈຶ່ງ ຕ້າວ.
 “ໄມ່ມີເສີ່ຍກີໄມ່ສາມາດໄດ້ຍືນ ມາຍຄື່ອເສີ່ຍງຂອງກນຮ້ອສົ່ງຂອງໄມ່ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກຂອງ
 ກນທ່ວ່າໄປ”
214. ນຸ່ງ ເຕີງ ໂ່າງໄຕ “ຄລິ່ງຕາວ້າປາກ”
 ຈຸ່ຍ ລຳ ທຸວ່າ ປູ້ ພູ້ ອຸ່ນໄຫດ, ເອີ່ຍນ ຈິງ ເຈິ່ງ ຕ້າ ຈຶ່ງ ອຸ່ນ. ສິນ ພະ ຂ້ອ ຈິງ. ໄກ່ ພ່າ ເອ່ອຮົ່ ພ່າ ເລິ່ງ.
 “ພຸດໄມ່ອອກ ເອາແຕ່ຄລິ່ງຕາ ມາຍຄື່ອຕົກໃຈຈຸນພຸດໄມ່ອອກນອກໄມ່ຢູ່ກູກ”
215. ນຸ່ງ ທີ່ ເຄື່ນ ເນື່ນ “ຍານຄໍານີ້ມີມວາ”
 ຈິງ ເຄື່ນ ປູ້ ເຈິ່ນ, ເຂວີຍ ຝໍາ ຈຸ່າ ທີ່. ເຄື່ນ ເນື່ນ : ສິນ ພະ ເນື່ນ ຕຸ້ ເກື່ນ ເຊັ່ນ.
 “ເຊິ່ງໄມ່ມີຄວາມກະປັບປຸງປະເປົາ ໄນໄມ່ມີຫົວໜ້ວ່າ”
216. ນຸ່ງ ອ່ ເຄື່ນ ໂຈ່າ “ໄມ້ກລາຍເປັນເຮື່ອ”
 ນຸ່ໂຈ່າ ອ່ ຈິງ ຈຸ່າ ເນື່ນ ຜຸ່ນ, ປິ່ວ ອຸ່ນ ອ່ ຕິ່ງ, ອຸ່ນ ຝໍາ ໄກ່ ເປັນ.
 “ມາຍຄື່ອເຮື່ອທີ່ກຳໄປແລ້ວ ໄນໄສາມາດທີ່ຈະແກ້ໄຂເປັນແປລິ່ນແປລັງໄດ້”
217. ທනາ ໂສຸວ ມ່ວ ທີ່ “ຄັນດເນັພະດ້ານ”
 ທනາ ໂສຸວ : ທනາ ໄກ່ ໂສຸວ ລຳ, ຈຶ່ງ ຈຸ້ຍ ອ່ວ ປໍາ ວ່ວ. ເປັນ ຈຶ່ງ ເອີ່ຍນ ແຫຼຸນ ຈຸ້ຍ ອ່ວ ປໍາ ວ່ວ
 ເຕອ ມ່ວ ທີ່, ໂໂຮ່າ ຈຶ່ງ ອ່ ປັນ ແຫຼຸນ ຈຸ້ຍ ທຸ່ນ ຜຸ່ນ ເຕອ ເປັນ ລົ່ງ.
 “ເດີມມາຍຄື່ອຄວາມສາມາດຂອງນັກແສດງທີ່ແສດງລະຄຣໄດ້ດີມາກ ຕ່ອມມາຍຄື່ອຄວາມ
 ສາມາດ ຄວາມຄັນດ ຄວາມເຂົ້າວ່າຍຸແພະດ້ານຂອງກນ”
218. ນີ້ ສຸຍ ສິນ ໂຈ່າ “ແລ່ນເຮື່ອທວນນໍ້າ”
 ນີ້ ຈຶ່ງ ສຸຍ ອຸ່ນ ສິນ ຜຸ່ນ, ປິ່ວ ມ່ຍິນ ລົດິນ ຈຸ່ງ ຈຸ່ງ ຄຸ່ນ ມັນ, ປູ້ ມັນ ລີ່ ເລີ່ຍນ ຈິ້ນ, ຈົ້ ຢຸ່ຍ
 ໂໂຮ່າ ທຸ່ຍ ອຸ່ນ ໄພ.
 “ມາຍຄື່ອປະສົບອຸປະສົກປໍລູກຫາຕ່າງ ຖ້າໄມ່ພາຍາມກໍາໄວໄປໜ້າກີຈະຄອຍຫລັງ
 ແລະປະສົບຄວາມພ່າຍແພ້ ຄວາມລົ້ມເຫລວ”
219. ແහັນຍ ຜູ້ ລີ່ ເນື່ຍ “ວັຍຫຸ່ມແຮງມາກ”
 ແහັນຍ ຈົ້ ຂົງ, ຈິງ ລີ່ ເນື່ຍ. ແහັນຍ ຜູ້ : ເວີ່ໄຫດ ເຕອ ແහັນຍ ທຸ່ຍ ຕ້າວ.
 “ອາຍຸນ້ອຍ ເຕີມໄປດ້ວຍພະກຳລັງ”
220. ແහັນຍ ຂົງ ລີ່ ຈຸ່ວງ “ວັຍຫຸ່ມແພັ້ງແຮງ”
 ແහັນຍ ຈົ້ ຂົງ, ເຊັ່ນ ລີ່ ຈຸ່ວງ.
 “ອາຍຸນ້ອຍ ສຸຂພາພແພັ້ງແຮງ”

221. เหนี่ยน เสี่ย จิ้ว “ปีลึกเดือนนา午”
สิง หยุ่ง สือ เจียน เหิน จิ้ว.
“หมายถึงเวลาอันยาวนาน”
222. เหนี่ยว หวี yaw เชียง “นกรองดอกไม้หอม”
เหนี่ยว อ่อร์ กอ ชุ่น, yaw อ่อร์ เพีย เชียง, สิง หยุ่ง ต้า จื้อ หยุน เตอ หมวย ห่าว จิ้ว เชียง.
“หมายถึงความสวยงามของธรรมชาติ นกน้อยร้องเพลง ลมโซยส่งกลิ่นดอกไม้หอม”
223. น่อง เกี้ยว เครุ่ง เจริญ “เล่นตลาดลายเป็นโน”
เป็น เสียง ไม่ น่อง ชง หมิง, ส่น อ่อร์ จวอ เลอ ญุ่น ชุ่อ.
“กิตจะอดตลาดโดยการแสดงความงามของตนออกมาน แต่กลับทำให้เป็นเรื่องตลก”
224. โ้อ่ ตัวน ชื้อ เหลียน “รากบัวหักใจติด”
โ้อ่ จิ้ว ตัวน โ้อ่ ชี้ ชื้อ ไห เหลียน จิ้ว. ปี วี เปี้ยฯ เมี่ยน ชุ่ง ตัวน เจวี่ย เลอ กวน ชี้,
สือ จี ชุ่ง หยุ่ง อัน จื้อ เชียง เหลียน จิ้ว, ดาว จื้อ ไอ นี นី หนึ่ง ตัวน เจวี่ย.
“รากบัวหลังจากหักแล้วไก่ยังติดอยู่ มักหมายถึงความรัก เมื่อตัดขาดแล้ว แต่จิตใจ
ก็ยังคิดถึงกันอยู่”
225. ผิง สุ่ย เชียง เปึง “สาวร่ายพนกันในน้ำ”
ผิง : ผุ ผิง. ผุ ผิง เหอ ผุ ผิง เกือ จื้อ ใจ สุ่ย ชุ่ง เพีย หลิว. ญี่ เชียง เปึง จิ้ว. ปี วี ญี่ เชียง
ชื้อ เตอ หยุน โ้อ่ หยุน เชียง เปึง.
“สาวร่ายต่างลองอยู่บนน้ำพนกัน เปรีบเหมือนคนที่ไม่รู้จักกันบังเอิญมาพนกัน”
226. ชี ชุ่ง ป่า เชี่ย “เข็ดบันแปดล่าง”
สิง หยุ่ง ชิน เดิน ญี่ อัน.
“หมายถึงจิตใจไม่อยู่กันเนื้อกับตัว”
227. ชี โสู่ ป่า เจี่ยว “มือเจ็ดชาแปด”
สิง หยุ่ง เหยิน ดาว โถ่ จ่า.
“หมายถึงมากคนก้มากเรื่อง”
228. ชี จิ้ว ป่า โค่ “ลดเจ็ดหักแปด”
ญี่ ตัวน เตอ ต่า จิ้ว โค่, สิง หยุ่ง เจี้ยน สู่ว่า เลอ เหิน ดาว.
“หมายถึงการลดราคางไปเรื่อย ลดจำนวนมาก”
229. ชี จุ่ย ป่า สือ “ปากเจ็ดลื้นแปด”
สิง หยุ่ง จุ่ย เหยิน หนี่ อี้ จี้, หว่อ อี้ จี้ เตอ อี้ ลุ่น เพิน เพิน.
“หมายถึงกลุ่มคนพูดไม่หยุดปาก คนมากก็พูดมาก”

230. ชี้ เอียน ปา หวี “กำเจ็ดพูดแปด”
 สิง หยุ่ง จัง เหยิน หนี่ อี้ เอียน, หวอ อี้ หวี.
 “หมายถึงกลุ่มคนพูดແ劈່ງກັນໄມ້ຫຍຸດປາກ ຍິ່ງພູດຍິ່ງເສີຍ”
231. ជີ ຍວ່ອ ເກື ຈວີ “ເກັບສິນຄ້າແປລກໄວໄດ້”
 ດຸນ ຈີ ເຈຸນ ຜີ ເຕູ ອຸ່ນ ຕົ່ງ ໄຕ ກາວ ເຈີ້ ໂ້າງໆ ປູ້. ປຶ້ງ ວິ ແຮັບ ຜູ້ ໂໂມວ່າ ອຸ່ນ ອຸ່ນ ຂູ້ອ່າວ ພິບ ເປັນ, ເຈີ້ ອຸ່ນ ໂໂມວ່າ ຜູ້ ດີ.
 “ກັກທຸນສິນຄ້າທ່າຍາກ ຮອຍາຍເນື່ອໄດ້ຮາຄາສູງ ເປີຍນເສມືອນກາຮັກທຸນສິນຄ້າເພື່ອແສງຫາ ກຳໄຮ່”
232. ຜີ ເຫຍຸນ ອົວ ເທີຍິນ “ຂາວມີເປັນຫ່ວ່າຝ້າ”
 ຜີ ກວ່າ ອົວ ເກົ້ວ ເຫຍຸນ, ຕັນ ອົວ ເທີຍິນ ທາ ເຫັ້ນ ໄກລ, ຜູ້ອ່າວ ພິບ ເຈີ້ ຫວາ ປູ້ ອັນ ມັນ. ປຶ້ງ ເໝາະ ອົວ ປຶ້ງ ເອົ້າ ຢວ່ອ ມາ ອຸ່ນ ຈົ່ງ ກົດ ຈົ່ງ ເຕູ ຕັນ ອົວ.
 “ທີ່ເມືອງນີ້ມີຄົນໜັ້ນ ເປັນຫ່ວ່າທ່ອງຝ້າຈະດັລ່ມລົງມາ ເລີກນີ້ໄດ້ນອນໄມ້ຫລັນ ເປີຍນ ບັນຫຼາຍເຫັນເຖິງເຫັນເຫັນທີ່ໄຮສະຫວັນຄົດໃນສົງທີ່ເປັນໄປໄມ້ໄດ້”
233. ທີ່ ເວ່ຍ ເຊີຍິນ ດັງ “ກລິ່ນຮສເຂົາກັນ”
 ໂຄາ : ໂຄາ ແຫວ, ຜີ ທີ່ ແຫວ ທີ່ ເວ່ຍ ໂຕ ເກັ້ນ ອຸ່ນ ເຊີຍິນ ໂຄາ ແຫວ.
 “ນີ້ສັຢີໃຈຄອເຂົາກັນໄດ້ດີ”
234. ເຊີຍິນ ເປັນ ວິ່ນ ຢວ່າ “ເປັລື່ນພັນແປລງໜິ້ນ”
 ເປັນ ຢວ່າ ຕວອ ຈຸ່ງ ຕວອ ເອີ້ຍ.
 “หมายถึงມີກາຣເປັລື່ນແປລງນາກ”
235. ເຊີຍິນ ລັ້ ເຄື້ວາ ເຄື້ວາ “ໄກລແສນໄກລ”
 ເຄື້ວາ ເຄື້ວາ : ເຄື້ວາ ແວ່ຍິນ. ເຊີຍິນ ເກົ້ວ ເຊີຍິນ ລັ້, ເພຍ ຜູ້ ເຄື້ວາ ແວ່ຍິນ. ສິນ ພູ່ ຈຸ່ ເຊີຍິນ ຜູ້, ເກັ້ນ ແວ່ຍິນ.
 “หมายถึงຮະຍະທາງອູ່ຫ່າງໄກລກັນນາກ”
236. ເຊີຍິນ ເພີຍິນ ອຸ່ນ ລົ່ວ “ພັນບທ່ານໜີ້ອັນກັນ”
 ເກັ້ນ ຕວອ ເພີຍິນ ແວ່ຍິນ ຈຸ່ງ ໂຕ ເຊີຍິນ ເຕູ ອຸ່ນ ອຸ່ນ ເອີ້ຍ, ສິນ ພູ່ ເຊີຍິນ ແວ່ຍິນ ຈຸ່ງ ຢວ່ອ ປຶ້ນ ອຸ່ນ ໂຕ ອັນ ຈຸ່າ ອຸ່ນ ເກົ້ວ ເກົ້ວ ອຸ່ນ, ເໝາະ ອົວ ຈິນ ເຕູ ເຊີຍິນ ເຈີ້ ແຫວ ເປັນ ຢວ່າ.
 “ບທຄວາມທຸກເຮືອງເບີຍນເໝືອນກັນໜົດ ມາຍຫຼືນໃນກາຣເບີຍນທຄວາມຮ້ອກຮ່າທໍາ ເຮືອງຮ້າໄດ້ ຈຸ່ອູ່ໃນກຣອບເດືຍກັນ ໄນມີຄວາມຄືດວິເຮີ່ມຫຼືປັນເປັລື່ນໃໝ່ໄດ້ ຈຸ່ເລຍ”

237. เชี่ยน ชุน วัน สุย   “ภูเขาพนธุกแม่น้ำมึนสาย”
 เชี่ยน ชุน, วัน เลี้ยว เหอ, สิ่ง หยุ่น สุย เท็น ต้าו, อาย สิ่ง หยุ่น ลู่ ลู เอี้ยว เหวียน,
 เจียน ปู่, ชวี จิง กว้อ เท็น ต้าว ชุน เหอ.
 “หมายถึงการเดินทางระยะทางไกลและทุรกันดาร ต้องผ่านภูเขาและแม่น้ำมากมาย”
238. เชี่ยน เอี้ยน วัน หวี   “ราชาพันวากาหนั่น”
 สิ่ง หยุ่น เอี้ยว ชุวอ เหอ ยก หัว เท็น ต้าว.
 “หมายถึงเรื่องที่ต้องการพูดมีหลากหลาย”
239. เชี่ยน ใจ หนัน เปืน   “พันปีพันยาก”
 ใจ : หนีน. สร ตัว หนีน เอี้ย หนัน เพ็ง ตัว, สิ่ง หยุ่น เพ็ง ตัว เหอ ใจ ยุย
 เห็น หนัน เต่อ.
 “หมายถึงโอกาสที่จะพบยากมาก หรือไม่มีโอกาสได้พบเลย”
240. เนียน หลวี่ จี้ เนวี่ยง   “ความสามารถของลาหมด”
 เนียน : กุย โกร. เนวี่ยง : จัน. ปี วี่ อ้ว เซี่ยน เหอ อี้ เตี่ยน เป็น หลวี่ อี้ จิง ยัง หวน.
 หัน เปี้ยน อี้.
 “หมายถึงความสามารถที่มีอยู่เล็กน้อยได้หมดไปแล้ว”
241. เนียน หลวี่ จือ จี้   “ความสามารถของลา”
 ปี วี่ จี้ เหลี่ยง เจวี่ย ลี่, เป็น หลวี่ อ้ว เซี่ยน.
 “หมายถึงด้อยความสามารถ ความสามารถอยู่ในขัดจำกัด”
242. เนวี่ยน เสุน ก้วน ปู้   “ใจดีใจช่ำ”
 อี้ เกี่ย ชือ เสียง จี้ ฉี จุน.
 “หมายถึงความรู้สึกสนใจรวมอยู่ที่จุดเดียวกัน”
243. เนวี่ยน ชิน เนวี่ยน อี้   “ทุ่มเทจิตใจ”
 เนวี่ยน ปู้ ชิน ชือ เหอ เนวี่ยน ปู้ เนียน โน, จือ อี้ ชิน อี้ อี้, ชือ ห่าว ปู้ ชัน ฉี ท่า เสียง ฝ่า.
 “หมายถึงทำด้วยความตั้งอกตั้งใจ ไม่คิดถึงเรื่องอื่น”
244. หยี่ จือ ปู้ กง   “การปฏิเสธเป็นการเสี่ยมารยาท”
 จี้ เเจวี่ย กุย จัน ยก อี้ เอี้ยว ฉี, จี้ ชือ ปู้ กง จึง.
 “การปฏิเสธรับของขวัญหรือการขอเชื้อเชิญ จะเป็นการแสดงความไม่เกรงผู้ให้หรือผู้เชิญ”
245. ฉิน เซ่อ ปู้ เลี้ยว   “เสียงปิงกันเสียง* ขอไม่เข้ากัน”
 ฉิน เหอ เซ่อ ปู้ เลี้ยว เหอ, ปี วี่ พุ ปู้ ปู้ เหอ.
 “หมายถึงสามีภรรยาเข้ากันไม่ได้”

เครื่องดนตรีโบราณจีน เดิมมี 50 สาข ปัจจุบันมี 25 สาข

246. ชิง ชู หวี หลัน “สีเขียวมาจากสีน้ำเงิน”
 ปีวี่ เสวย เขี่ย กว้อ หล่า ชือ, อี้ชิ่ง จือ ໂර่า เหยิน ชาوا กว้อ เนียน เหยิน.
 “หมายถึงลูกศิษย์เก่งกว่าครู ชนรุ่นใหม่เก่งกว่าชนรุ่นเก่า”
247. ชิง เอ่อร์ อี้ จว “เบาๆ ง่ายๆ ”
 สิง ဟု ปืน ชือ อี้ เตียน อี้ชิ่ง ปြ ဖီ လီ.
 “หมายถึงในการทำงานไม่ต้องออกแรงสักนิด”
248. ชิง จว วัง ตัง “ซุ่มซ่าน”
 ชิง ໃছာ. เยี่น อี้ เตօ สิง ชือ.
 “หมายถึงการทำงานซุ่มซ่านตามใจตน ก็ไม่มีความรอบคอบ”
249. ชิง เหมียว ตัน เตี้ย “ปีดເບີຍນ່າຍໆ”
 ဟວິຍນ ຈຶ່ອ ຢູ່ ພວກ ສູ້ ຂົງ ຂົງ ເຕໜ ຍັ່ງ ແກ່ນ ຕັ້ນ ເຕໜ ໄກວິຍນ ທຶ່ອ ແມ່ຍາ ຢູ່ຢູ່, ຈິນ ຈຶ່ອ ຕຸ້ຍ
 ຈົ່ງ ເຂີຍ ເຕໜ ທຶ່ອ ປູ້ ກວນ ທືນ, ຂົງ ອີ່ ເຕໜ ໄດ້ ເລວ ກວ້າ ທວ່າ.
 “เดิມหมายถึงในการวาดรูป ເບີຍຮູບຕ້າຍສົ່ອອນ ປັຈຸບັນหมายถึงໄມ່ສານໃຈເຮືອງສຳຄັນ
 ປລ່ອຍໃຫ້ຜ່ານໄປອ່ານຍ່າຍໆ”
250. ນົງ ປູ້ ຈຶ່ອ ຈົ່ນ ທ້າມຕະໄມໄດ້”
 ຈົ່ນ : ອີ່ ຈຶ່ອ. ອີ່ ຈຶ່ອ ປູ້ ພູ້ ຈຶ່ອ ຈີ່ ເຕໜ ກິ່ນ ນົງ. ຕາວ ຈຶ່ອ ກິ່ນ ນົງ ທັ່ງ ຈຶ່ອ ປູ້ ແລ້ວ ຈຶ່ອ ຈີ່,
 ສິນ ພູ້ ກິ່ນ ນົງ ຈີ່ ຕັ້ງ.
 “ທ້າມ : ດວບຄຸມຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຕະຫຼານເອງໄນ໌ໄດ້ ມັກหมายถึงຄວາມຕື່ນເຕັ້ນ ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ຮູນແຮງ”
251. ນົງ ດັງ ກຸ່ ໂຢ່າວ “ເໝືອນສາຍໂລຫີດເດີຍກັນ”
 ສິນ ພູ້ ປິ່ງ ຈຶ່ອ ເຕໜ ກິ່ນ ແກ່ນ ເຊັ່ນ, ມ່າງ ເຊີຍ ອີ່ ເຈີຍ ແຫຼຸນ ອີ່ ປິ່ນ.
 “หมายถึงสนิทสนมกันมาก ເໝືອນญาติพี่น้องในครอบครัวເດີຍກັນ”
252. ນົງ ດັງ ໂສ່າງ ຈູ່ “ເໝືອນພື້ນອົງກັນ”
 ສິນ ພູ້ ເພີ່ ວ່າ ເຈີຍ ເຕໜ ກິ່ນ ແກ່ນ ເຊັ່ນ, ມ່າງ ເຊີຍ ເຫັນ ຕີ່ ອີ່ ເວີ່ຍ.
 “หมายถึงความสนิทสนุมของเพื่อนฝูง ເໝືອນພື້ນອົງກັນ”
253. ນົງ ໂຄວ ອີ່ ແອ “ເຂົາກັນໄດ້ເປັນປໍເປັນຊຸ່ຍ”
 ອີ່ ເວີ່ ປິ່ງ ຈຶ່ອ ກິ່ນ ນົງ ເຊີຍ ແອ, ຈົນ ອີ່ ເຊີຍ ຖງ, ກິ່ນ ນົງ ພູ້ ເຊີຍ.
 “หมายถึงทั้งสองฝ่ายເຂົາໃຈກັນ ເຂົາກັນໄດ້ອ່ານຍ່າງສຳຫັກສຳນົມກລມເກລືຍກັນ”
254. ຫວ ຈຶ່ອ ເບ່ອ ຊູ່ “ນັບນົວໄດ້”
 ຫວ : ວັນ ຫວ. ວັນ ຫວ ຈຶ່ອ ໂຄວ ເບ່ອ ຊູ່ ເຕໜ ຂູ່. ສິນ ພູ້ ແຫວຍ ຊູ່ ປູ້ ຕາວ.
 “หมายถึงมีจำนวนນ້ອຍมาก ຈະສາມາດນັບໄດ້”

274. ເຊັ່ນ ໄປ ມມິງ ເລີ່ຍ “ຮ່ວມພ່າຍ ຂໍ້ອາດ”
 ເຊັ່ນ : ເຊັ່ນ ເພື່ນ. ຕີ່ ເກີ່ຍ. ໄປ : ຫຼຸ່ມ ໄກ່ວ. ເລີ່ຍ : ພ່ອ ສຸນ. ຕີ່ ເກີ່ຍ ທີ່ ຊູ້ອ, ມມິງ ວີ່ ສຸກ ຕີ່,
 ແມ່ຍໍ ສົງ ຂັ້ນ ໄກ່ວ ຊູ້ອ, ຈາກ ຕ້າວ ເຊື່ອ ຕີ່ ຊູ້ອ ໄປ.
 “ມາຍຄື່ນເສີຍເກີ່ຍຕີ່ຂໍ້ອເສີຍໝາດດັ່ນ ຮັບກະທຳຄວາມຂ້ວ້າຍຈົນປະສົບຄວາມເສີຫາຍ”
275. ເຊັ່ນ ຂໍ້ອ ແກ່ວຍິນ ລວ່ມ “ຄົດລຶກໜ່ວງໄກລ”
 ໂພນວ ອາວ ໂຈຸວ ມີ, ນ້າວ ລວ່ມ ຜັງ ແກ່ວຍິນ.
 “ງາງແພນຮອນຄອນ ຕົກຕຽກອ່າຍ່າງຄ່ອງແກ້ຮອນຄອນ”
276. ເສື່ນ ເຊື່ອ ຈຶ່ອ ບ່ວ່ອ “ໜ້າຕາປກຕີ”
 ເສື່ນ ຂົງ ເກີ່ຍິ່ງ ເຊື່ອ ອ່າວ ອູ້ອີ່ ເອີ່ຍ, ສົງ ພຍງ ໄທ່ ຕູ້ ເຈັ່ງ ຈຶ່ງ.
 “ມາຍຄື່ນກົດຍິ່ຫາທ່າທາງສົນເສົ່ງຢືນ ໄນແສດງອາກາຣໃຫ້ເຫັນເມື່ອໄນ່ສົນອາຮມ໌”
277. ເຊິ່ງ ຕັງ ຈີ່ ທີ່ “ເສີຍຕະວັນອອກຕີ່ຕະວັນຕົກ”
 ເປົ່າ ເມື່ຍິນ ທັ່ງ ເຊິ່ງ ຈັງ ດັກ ຕ່າ ຕັງ ເປົ່າຍິນ, ສູ່ອ ຈີ່ ທັ່ງ ເຊິ່ງ ດັກ ຕ່າ ທີ່ ເປົ່າຍິນ, ຈຶ່ອ ສູ່ອ ຕຸ່ຍ ພົງ
 ທຸ່ນ ເຊິ່ງ ຂ່ວ່ອ ເຈິ່ຍວ. ຊູ້ອ ອີ່ ຊູ້ ນີ້ ຈຶ່ອ ເຊິ່ງ ເຕູວ ອີ່ ຈຸ່ງ ຈຶ່ອ ເລີ່ຍ.
 “ປະກາສວ່າຈະໄຈມຕີ່ດ້ານຕະວັນອອກ ແຕ່ຈົງ ຈຸ່າ ແລ້ວໄຈມຕີ່ດ້ານຕະວັນຕົກ ເປັນຍຸທຮວິ່ງ
 ອ່າຍ່າງໜຶ່ງທີ່ເອົາຫະຳຢ່າງຕຽບກັນໜ້າມ”
278. ເຊິ່ງ ອາວ ເມື່ຍາ ປີ່ “ຜູກນວິເສຍ”
 ຜຸ່ນ ທຸ່ວອ ຄັ້ງ ຜຸ່າວ ລົ້ລີ່ໄປ ທຸ່ວ່າ ແນີຍິນ ສູ່ອ, ຈົ່ວ່ອ ເມື່ຍ ກັ່ນ ເລີ່ຍິນ ສວ່ວ່ອ ຢົ່ງ ເຕູວ ມາວ
 ປີ່ ໂຄາ ທຸ່ງ ເຊິ່ງ ອາວ, ລົງ ນີ້ອ້ ແກ່ວິນ ຈັງ ເສີ່ຍ ເຕູວ ເຫັນ ອ່າວ. ໄກ່ວ ຢົ່ງ ອີ່ ເຊິ່ງ ຈັ້ນ ເທູວ ທຸ່
 ເຕູວ ເສີ່ຍ ຈົ່ວ່ອ ໄກ ໜຶ່ງ.
 “ເລົາກັນວ່າກົວເອກຫລີໄປແໜ່ງສົມຍາຮາງສັດ້ ໃນວັນເຕັກເຫຼາຟັນວ່າຜູກນຂອງຕົນອອກເປັນ
 ດອກໄຟ້ມີເຂົ້ານາ ຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາ ເຫັນເຂົ້າເຈັ້ນທກລອນໄດ້ດີມາກ ປັ້ງຈຸບັນໃໝ່ເປົ່າຍັນຄົນທີ່ມີຄວາມ
 ສາມາດດີໃນການເຂົ້າເຈັ້ນທກງ່”
279. ເຊິ່ງ ລົ້ລີ່ ສູ່ອ ເປົ່າຍ “ຈາກເປັນຈາກຕາຍ”
 ຫ່ວອ ເຕູວ ເພື່ນ ລົ້ລີ່, ສູ່ອ ເຕູວ ທັ່ງ ເປົ່າຍ, ເປົ່າຍ ຈຶ່ອ ສູ່ອ ແຫຼຸນ ເພີ ຜັງ ທຸ່ງ ທີ່ ທົ່ວ ລົ້ງ.
 “ຄົນທີ່ມີໜົວຈາກໄປອູ້ຫ່າງໄກລ ສ່ວນຄົນທີ່ຕາຍແລ້ວຈາກໄປໜ້ວນຮັນດົກ ມາຍຄື່ນເຮື່ອງທີ່
 ທຳກັນເຄົ້າສັດທີ່ເສີຍໃຈມາກ”
280. ສູ່ອ ເຊັ່ນ ຕ້າ ໄກ່ “ທິນຈົນທະເລ”
 ສູ່ອ ໂຄາ ເຊັ່ນ ຢູ່ ຕ້າ ໄກ່, ປີ່ ວີ່ ເອີ່ຍ ອູ້ ອິນ ຈົ່ນ ອ່ວ່ອ ນີ້ ເລີ່ຍິນ ຈະ ອົ່ງ.
 “ມາຍຄື່ນຫາຍ່ໄປໂດຍໄມ່ມີໜ່າວຄຣາ ຮັບກະທຳມີ່ມີ່ເຫັນແມ້ແຕ່ເງາ”

281. สือ จิน ปູ້ເມຍ “ເກົບທອງໄມ່ໂກງ”
 ຈິນ : ຈິນ ເນີຍນ, ເອີ້ຍ ພື້ນ ຈູ້ອ ກຸ່ຍ ຈົ່ງ ເຕອ ຕະ ທີ. ເມຍ : ອື່ນ ນີ້. ສູ່ອ ຕ້າວ ຈິນ ເນີຍນ ຂວ່ວ ກຸ່ຍ
 ຈົ່ງ ເຕອ ຕະ ທີ ປູ້ອື່ນ ຜົນ ຜື້ໄລດ.
 “ເກົບໄດ້ເງິນທອງຫຮູ້ຂອງນິຄໍາໄມ່ເອົາໄປຢ່ອນ ມາຍຄື່ນມີການຈ້ອສັຫຍຸສູງຮົດ”
282. ສູ່ອ ເລວຍນ ສູ່ອ ແມ່ຍ “ສມບູຽດນີ້”
 ສູ່ອ ເພີນ ລວນ ແມ່ຍ, ທາວ ຈູ້ ເຊວຍ ເຊີຍນ.
 “ບຣົງບູຽດນີ້ຖຸກອຍ່າງ ໄນມີກຳຕິ”
283. ຈູ້ອ ປັນ ກນ ເປີຍ “ແຮງຄົງພລເທ່າ”
 ຍັ້ງ ອີ່ ປັນ ລໍ ທີ່ ຈົວ້ອ ຈູ້ອ ຜົນ, ເອ່ອົງ ໂຫຼວ ຕ້າວ ທຸວງ ເປີຍ ເຕອ ເຊີຍ ກວ່ວ, ສິງ ມຸງ ເພີ ລໍ
 ເຊີຍ, ໂຫຼວ ເຊີຍ ຕ້າ.
 “ໃຊ້ແຮງຄົງໜຶ່ງທຳກຳ ແຕ່ໄດ້ຮັບພລສອງເທ່າ ມາຍຄື່ນໃຊ້ແຮງນ້ອຍແຕ່ໄດ້ຮັບພລປະໂຍ້ນນຳກຳ”
284. ຈູ້ອ ເປີຍ ກນ ປັນ “ແຮງເທ່າພລຄົງ”
 ເລວຍນ ລໍ ຈົວ້ອ ຈູ້ອ, ຈູ້ອ ໂຫຼວ ຕ້າວ ອີ່ ປັນ ເຕອ ກນ ເຊີຍ, ສິງ ມຸງ ເພີ ລໍ ຕ້າ, ໂຫຼວ ເຊີຍ ເຊີຍ.
 “ໃຊ້ແຮງທັງໝາດທຳກຳ ແຕ່ໄດ້ຮັບພລເພີຍຄົງໜຶ່ງ ມາຍຄື່ນສິ້ນແປ້ວງແຮງນຳກຳ ແຕ່ໄດ້
 ຮັບພລນ້ອຍ”
285. ຈູ້ອ ເຂົ້ອ ເອ່ອົງ ຈູ້ອ “ຫບຸດຍາມພອດີ”
 ຕ້າວ ເລວ ຈູ້ອ ຕັ້ນ ເຂົ້ອ ອີ່ ເຕອ ສູ່ອ ໂຢ່ວ, ຈົ້າ ລົງ ເຊີຍ ໄລດ, ຈູ້ອ ປູ້ ເອີ້ຍ ກວ່ວ ເພີນ, ເອີ້ຍ ເຊື່ອ
 ມຸງ ຜື້ ເພີນ.
 “ມາຍຄື່ນທຳກຳໄດ້ເວລາກີ້ຫຍຸດ ໄນທຳມາກເກີນໄປໄຫ້ພອເໜາະພອດີ”
286. ຈູ້ອ ວ່າຍ ດາວ ແກ້ວຍນ “ໂລກສັນຕິສຸຂ”
 ຕົ້ນ ດາວ ເອີ້ຍ ມົມີ ໄຈ້ ດາວ ສ້າ ແກ້ວຍນ ຈື້ ຈົ່ງ, ແນ້ຍວ ເສື່ຍ ດາວ ສ້າ ແກ້ວຍນ, ຈູ້ອ ເກົ່ອ ຫ່ວ
 ຈູ້ອ ເກົ່ອ ລດີ, ແນ້ຍ ອົ່ວ ຈາວ ຕ້າວ ຈົ້າ ຢົວ້ອ ເຕອ ແນ້ຍ ມ່ວາ ຕີ່ ຜົງ. ໂຢ່ວ ຍັ້ງ “ຈູ້ອ ວ່າຍ ດາວ
 ແກ້ວຍນ” ປີ່ວ່າ ກນ ເສື່ຍ ຈະ ເຕອ ເຊື່ງ ມາວ. ອັນ ຕົ້ນ ເອ່ອົງ ລວນ ຈົ້າ ເຫັນ ມ່ວາ ເຕອ ຈູ້ອ ເງື່ອຍ,
 ເອີ້ຍ ປີ່ວ່າ ດາວ ເປີຍ ເຊີບນ ສູ່ອ ໂດ້ວ ເຈິ່ງ ເຕອ ຢ່ວນ ເສື່ຍ ຕີ່ ຜົງ.
 “ນັກເຂີຍ ດາວ ເອີ້ຍ ມົມີ ແກ່ງຮາຈວັງສົດຈົ້ນ ເຂີຍເຮື່ອງ “ດາວ ຢາວ ແກ້ວຍນ ຈື້” ວ່າໃນ
 ດາວ ຢາວ ແກ້ວຍນ ເປັນໂລກທີ່ປ່າສາດຈາກສົງຄະນາ ປະຊາບອຸ່ຍເຍື່ນເປັນສຸຂ ປັຈຸບັນໃຫ້ເປັນ
 ກັບໂລກທີ່ມີການສົງສຸຂ່າຍໃນການສົ່ງສົ່ງໃຫ້ກັບກຳມືການເປັນຈິງ”
287. ຈູ້ອ ກ່ວ່າ ເວີ້ຍນ ແກ້ວຍ “ໄນ່ສົມຫວັງ”
 ຈູ້ອ ຜົນ ເກີນ ເວີ້ຍນ ວ່າ ເຊີຍ ຜົນ, ຈູ້ອ ແກ້ວຍນໄລດ ເຕອ ເວີ້ຍນ ວ່າ ແນ້ຍ ອົ່ວ ມັນ ໂກ້າ ສູ່ອ ເຊີຍນ.
 “ການຈົງກັນການຕັ້ງໃຈຈາດຈາກກັນ ໄນສົມພັນຮັກນ ໄນສົມຫວັງໃນສົ່ງທີ່ຕົນຕ້ອງການ”

288. ໂສຸ່ ມັນ ເຈິ້ວ ລ່ວນ “ມື້ອີ່ມີສິ່ນ”
 ສິ່ງ ພຸ່ງ ຈຶ່ງ ຢາວ ຜູ້ອ່າ ທົ່ວ່າ, ເອີ່ ສິ່ງ ພຸ່ງ ທົ່ວ່າ ມັນ ລ່ວນ, ແມ່ຍ ອ້າ ເລື້ວາ ພລ໌.
 “ໝາຍຄື່ງຕົກໃຈຈົນທໍາອະໄຮໄມ່ຄຸກ ຮ້ອກທຳກຳນຳມີມະນະເບີຍນ”
289. ໂສຸ່ ອຸ່ ຈູ່ ຕ້າວ “ມື້ເຕັ້ນເທົ່າວ່າ”
 ອຸ່ : ສູ່ຍ ຕັ້ງ. ຕ້າວ : ເທິ່ວ ຕັ້ງ. ແລ້ຍ ໂສຸ່ ສູ່ຍ ຕັ້ງ, ຜຸ່ວ ເຈິ້ວ ຕັ້ງ, ສິ່ງ ພຸ່ງ ເພີ່ ຜຸ່ງ ກາ
 ຊົ່ງ ສູ່ອ່ ເຕີ ຈົ່ວ ຕັ້ງ.
 “ກຣີຍາທ່າທາງທີ່ແສດງອອກຄື່ງກວາມດີໃຈມາກ”
290. ໂສຸ່ ຈູ່ໄຕ ຖ່ງ “ເຟັງອກຮະຕ່າຍ”
 ປ່ວ່າ ປູ້ຈຶ່ງ ກວ້ວ ຈຶ້ວ ຈົ່ ເຕີ ທູ່ລ໌, ວັ້ນ ເສື່ຍ ເຕີ ຕ້າວ ອື້ ວ່າຍ ເຕີ ໂຫຼວ ຢົວ່ວ.
 “ມີມີກວາມເພີຍພາຍານ ຄອຍແຕ່ອຍາກໄດ້ສິ່ງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຕາມໂຄວາສາຫວູ້ອົກຄອຍແຕ່ໂຄ
 ວາສານອ່າງເດືອນ”
291. ໂຫຼວ ຈູ້ອ່າ ກຸ່ຍ “ຮັບດ້ວຍກວາມເກຣົງໃຈ”
 ເງື່ອ ໂຫຼວ ກຸ່ຍ ຈັ້ນ ຢົວ່ວ ເອີ້ຍ ຜົ່ງ, ຜິນ ລໍລ ກິ່ນ ຕ້າວ ຜັນ ກຸ່ຍ. ຜັງ ຍັ້ງ ຈວ້ວ ເງື່ອ ໂຫຼວ ກຸ່ຍ ຢົວ່ວ
 ເອີ້ຍ ຜົ່ງ ສູ່ອ່ ເຕີ ເກ່ອ ທ່າວ ຢ່ວ່າ.
 “ໄດ້ຮັບຂອງຂວັງຫວູ້ອື່ອເຊີ່ງ ຮູ້ສັກເກຣົງໃຈ ເປັນຄຳສຸກພົກທີ່ໃຊ້ໃນຂະໜາກທີ່ຮັບຂອງຂວັງຫວູ້
 ການເຊື່ອເຊີ່ງ”
292. ສູ່ຍ ຢົວ່ວ ປູ້ ພຸ່ງ “ນໍ້າໄຟເຂົກນໍາໄມ້ໄດ້”
 ສູ່ຍ ແຫວ່າ ຢົວ່ວ ປູ້ ນັ້ນ ແຫວ່າ ໄກ ອື້ ປົ່ງ, ປ່ວ່າ ແລ້ຍ ຈູ້ອ່ ເກີນ ເປັນ ອຸ່ ຝ່າ ເຊີ່ງ ພຸ່ງ.
 “ໝາຍຄື່ງທີ່ສອງຝ່າຍເປີຍແບບເສມ່ອນນໍ້າກັນໄຟ ໄນ ສາມາດເຂົກນໍາໄມ້ແລ້ວ”
293. ສູ່ຍ ລວ່ວ ສູ່ອ່ ຂູ່ “ນໍ້າລັດທິນໂພລ່”
 ສູ່ຍ ລວ່ວ ເຊີ່ຍ ຫ້ວ່າ, ສູ່ອ່ໂຄວ ຈົ່ວ ສູ່ຍ ເສື່ຍ ອຸ່.ຂໍ້ໄລ, ປ່ວ່າ ຜູ້ອ່ ຜົ່ງ ເຕີ ເຈີນ ເຊີ່ຍ ເຊີ່ວ ຕໍ່ ມົມໄປ.
 “ເມື່ອນໍ້າລັດແລ້ວ ອິນກີຈະໂພລ່ອອກມາໄທ້ເຫັນ ໝາຍຄື່ງຄວາມຈິງອ່າງດຳອັນແທ້ຂັດເຈັນ”
294. ສູ່ຍ ຈົ້ງ ດຸວນ ກາວ “ນໍ້າຈື້ນເຮືອສູງ”
 ຈົ້ງ : ສູ່ຍ ເວ່ຍ ເຊີ່ງ ກາວ; ສູ່ຍ ເວ່ຍ ເຊີ່ງ ກາວ, ດຸວນ ເຫຼຸນ ເອີ່ຍ ເກີນ ຈູ້ອ່ ຜູ່ ຜົ່ງ ໄລ. ປ່ວ່າ ຜູ້ອ່
 ອຸ່ ສູ່ຍ ຈູ້ອ່ ທາ ເໜີຍີນ ໄລ ຈົ່ງ ຜູ່ ເຕີ ເກີນ ກາວ ເວ່ອຮ້ ເກີນ ກາວ.
 “ໝາຍຄື່ງເຮືອງຮາວຕ່າງ ຈະສູງຈື້ນໄປຕາມພື້ນຖານຂອງມັນ ຮ້ອມເມື່ອນຸ່ມາວາສາຫ່ວຍ
 ຖຸກສິ່ງທຸກອ່ານກົດຈື້ນໄປໜົມດ”
295. ຜູ້ນ ໂສຸ່ ເຊີ່ຍ ເອີ່ຍ “ດື່ອກວາມສະດວກຈຸງແພະຂອງຄົນອື້ນ”
 ຜູ້ນ ໂສຸ່ ປ່າ ເປົ້ນ ແຫວ່າ ເອີ່ຍ ເຊີ່ຍ ໂຈ່ວ, ປ່ວ່າ ເຈີງ ຈົ່ວ ປ່າ ແຫວ່າ ເລີຍ ເຕີ ຕົ່ງ ຜູ້ນ ໂຈ່ວ.
 “ໝາຍຄື່ງລັກໂນຍ ດື່ອກວາມສະຫຼັບຂອງຄົນອື້ນໄປດ້ວຍ”

296. ชูน สุบ ทุย โจว “ผลักเรือตามน้ำ”
 ชูน จื้อ สุบ ชื้อ, ทุย ฉุวน เนียน จัน. ปี่ วี่ ชูน จื้อ อ้ว ลี่ เตอ สิง ชื้อ ปืน ชื้อ, จี เสี่ยง ลี่,
 อ้ว พึง เปี้ยน.
 “หมายถึงการทำงานเป็นไปตามสถานการณ์ที่ดีกว่า จะประหัดแรงงานและสะดวกกว่า”
297. สุบ ชิน สว่อ วี่ “ตามใจตน”
 วี่ : ชี วัง. สุบ ชื้อ จื้อ จี เตอ ชิน อี, ชี วัง ชวอ เสือ เมอ จ้า จวอ เสือ เมอ.
 “ตนคิดจะทำอะไรก็ทำ ตามใจตนเองโดยไม่นึกถึงคนอื่น”
298. ไก่ ชุน อุย หลวน “ภูเขาไก่ชันทับไก่”
 ไก่ ชุน อุย ไจ ตัน ชุน, ปี่ วี่ ลี่ เลี้ยง เสียน ฉู, เนียง ต้า เตอ อี พง ปี่ หยุน อุย ต้า ยุวอ
 เสี่ยว เตอ อี พง.
 “เปรียบเทียบแรงของสองฝ่ายห่างกันมาก ฝ่ายที่มีแรงมากกว่าย่อมชนะฝ่ายที่มีแรงน้อย
 กว่าเป็นธรรมดा”
299. ไก่ หยุน จื้อ ยุวอ “ราวกับไม่มีอะไรเกิดขึ้น”
 สิง หยุน ไจ ฉิง ค่วง จัน จี สือ อี หยุน สือ เพิน เจี้น จัง.
 “ในยามสถานการณ์ดุกเดิน แต่ถ้าไม่มีคงแน่นอน ก็จะมีความสงบเสงี่ยมราวกับไม่มี
 อะไรเกิดขึ้น”
300. ทัน เต้อ อู่ อุ้ยน “โลกมากไม่มีวันที่จะพอ”
 อุ้ยน : หมั่น จู. เพย ฉุน ทัน หลัน, ปู จื้อ หมั่น จู.
 “ถ้าเท่าไรก็ไม่รู้จักเต็ม ไม่รู้จักเพียงพอ”
301. ถัน เท่อ ปู อัน “ใจไม่สงบ”
 ชิน เสิน เพย ฉุน ปู ห่าว. อุ้ย ชวอ ถัน เท่อ ปู ตั้ง.
 “จิตใจไม่อยู่กับเนื้อออยู่กับตัว หรือมีความตกลงกล้า นิความวิตกกังวล”
302. ถัน เชี่ยว เพง เชือง “คุยกัน”
 ชูอ ชูอ เชี่ยว เชี่ยว, เพง ชว เชือง ตั้ง. สิง หยุน ชุ่ง หวี ถัน ย่า.
 “หมายถึงมีว่าทศลป์ พุดเก่ง”
303. ถัน ปี่ ตั้ง เ�ื้อ “ตึกแตนห้ามรถ”
 ถัน หลัน จว ฉี่ เนียน จื้อ วัง ถุ ตั้ง จู เ�ื้อ จื้อ เนียน จัน, ปี่ วี่ ปู จื้อ เลี้ยง ลี่.
 “หมายความว่าไม่รู้จักระบماณกำลังหรือความสามารถของตนเอง ไปทำสิ่งที่เกิน
 ความสามารถของตน”
304. ถัง ถัง เจรูง เจรูง “ส่งผ่านเผยแพร่”
 สิง หยุน กวาง หมิง เจรูง ต้า.
 “หมายถึงคนที่ไม่มีความผิด ย้อมส่งผ่านเผยแพร่”

305. ຄັງ ສູ ປື້ນ ໂອງ “ຕາມໄມ່ທັນ”

ໄຈ ແຫຼຸນ ໂອງ ເມື່ຍິນ ເຕີງ ຈຶອ ເອີຍິນ ຈີ ກົ່ນ ເອ້ອົງ ກົ່ນ ປູ້ ຫຸ່ງ, ປີ່ວີ່ຈິນ ລີ່ ເຊື່ຍາ ຝໍາ ທາ ແຫຼຸນ ເອ້ອົງ ປູ້ ມີ ຂົ່ງ.

“ຈົ່ອງມອງຄົນທີ່ຢູ່ຂ້າງໜ້າ ພາຍາມທຳຕາມແຕກໆໄມ່ສາມາດຖືຈະທັນໄດ້ ມາຍຄື່ງຄວາມສາມາດຄອງຄົນລະຮະດັບ”

306. ດີ ເຊື່ຍາ ເງື່ອ ເພຍ “ຢືນຫຮອຮັກໄໝໄມ່ຄູກ”

ດີ : ຄູ. ຄູ ເຊື່ຍາ ໂຕາ ປູ້ ຫຸ່ອ, ສົງ ມູນ ຈີ ສູ່ອ ແຫຼຸນ ມັນ ໂຫຼວ, ອົ່ວ ເລື້ຍາ ແຫຼຸນ ພໍາ ເຊື່ຍາ.

“ຢືນໄມ່ໄດ້ ຮ້າວເຮັດໄມ່ໄດ້ ມາຍຄື່ງຄຳພຸດທີ່ໃຫ້ຄົນທຳຕົວໄມ່ຄູກ”

307. ດີ ຜິບ ເຕີງ ຕິ່ນ “ຖືຈ້ອຍດີແຂວນ”

ເສີຍນ ເຕີງ ຈຶອ ຜິບ ຕິ່ນ ກວ້າ ຫຸ່ອ ຈົ່ອ, ສົງ ມູນ ສູ່ອ ເພີ່ນ ຕັນ ຜິບ ສວ່ອ ໄກ່ ພໍາ.

“ມາຍຄື່ງເປັນເຫັນຫຮອກລົ້ມາກ”

308. ເກີນ ຜູ້ ຕີ່ ຈົ່ວ “ຊົ່ວນິຣັນດຣ”

ສົງ ມູນ ລີ່ ສູ່ອ ຈົ່ວ ແກ້ວຍິນ, ເອີ່ຍ ຈວ້າ ມນີ ຫຸ່ອ, ເປີ່ຍ ຫຸ່ອ ມຍ ຈົ່ວ ປູ້ ເປັນ.

“ມາຍຄື່ງເວລາຍາວນານ ເປັນກຳສານານວ່າໄມ່ມີການເປັນແປງໂລດໄປ”

309. ເກີນ ເຊີ່ຍ ອູ້ ຈູ່ວ “ທົ່ວຟ້າດີນໄມ່ມີຄູ່”

ຫຸ່ອ ຫຸ່ງ ແ່ານຍ ອົ່ວ ຕີ່ ເອ້ອົງ ເກົ້ວ, ສົງ ມູນ ເພຍ ຜູ້ ປື້ນ ເກີ່ຍ, ຕູ້ ອື ອູ້ ເອ້ອົງ.

“ໃນໂລກນີ້ເພີ່ນຫຸ່ງໆ ໄນໄມ່ມີສອງ ມາຍຄື່ງແປລກມາກແລະມີແໜ່ງເດືອກທ່ານັ້ນ ຈຶ່ນມີເພີ່ນຫຸ່ງໆ ໄນໄມ່ມີສອງ”

310. ເຄື່ຍ ຜູ້ ເຄົົງ ເຈິນ “ຝັນທິ່ງໄໝເປັນເຂັ້ມ”

ເຈິ່ງ ເຄື່ຍ ຜູ້ ມອ ເຄົົງ ຈີ່ ເຈິນ, ປີ່ວີ່ອົ່ວ ເກີ່ງ ຜິບ, ເກີ່ນ ມູນ ດີ່, ເຢື່ນ ແກ້ວ ຫຸ່ອ ຜິບ ມູນ ເຄົົງ ກນ.

“ມາຍຄື່ງມີຄວາມຕິ່ງໃຈ ຄວາມເພີ່ມພາຍາມ ໄນໄວ່ທຳອະໄກກີຈະປະສົບຄວາມສໍາເຮັງ”

311. ຖງ ຜົນ ຕ້າ ຢັດ “ມີເຫດຸມື່ພລ”

ຖງ, ຕ້າ : ຕັ້ງ ເຕືອ, ຕັ້ງ ເຕືອ ຜົນ ຢັດ. ຈົ່ອ ຈຸວ່າ ພໍາ ພໍາ ໂຕາ ແກ້ວ ສູ ຜົນ ຢັດ.

“ມາຍຄື່ງກຳນົດຫຮອກທຳການນັກສົມເຫດຸມື່ພລ ນ່າເຊື່ອດີ້”

312. ດັງ ປຶ້ງ ເຊີ່ຍ ແລ້ຍິງ “ຫ້ວອກເດືອກກັນ”

ແລ້ຍິງ : ແລ້ຍິງ ສີ. ດັງ ຜົນ. ເຊີ່ຍ ດັງ ເອີ່ຍ ປຶ້ງ ເຕືອ ແກ້ວ ເຊີ່ຍ ທູ້ ແລ້ຍິງ ສີ, ປີ່ວີ່ ອິນ ອົ່ວ ດັງ ເອີ່ຍ ອຸ່ນ ປູ້ ພໍາ ພໍາ ຈາວ ວີ່, ເອ້ອົງ ເຊີ່ຍ ທູ້ ດັງ ຜົນ.

“ຄົນທີ່ປ້າຍເປັນໂຮກເດືອກກັນຫຮອກທຳການຍາກລຳນາກແມ່ວັນກັນຢ່ອມຮູ້ໃຈກັນຈຶ່ງເຮັດກວ່າຫ້ວອກເດືອກກັນ”

313. ດັງ ລູວ ອື່ ເມີ່ “ນອນເຕີຍເດືອກັນສິນຕ່າງກັນ”
 ອື່ : ປູ້ ດັງ ຊຸຍ ດັງ ທູ່ຍ ອື່ ລູວ, ເຊື່ ຈົວ ຈູ້ ປູ້ ດັງ ເຕືອ ເມີ່, ປີ່ ວ ຊຸຍ ທູ່ນ ກັ້ ດັງ
 ເຫັງ ມາວ, ຕັ້ນ ເກົ້ ເຫຍຸນ ອົ່ ເກົ້ ເຫຍຸນ ເຕືອ ຕ່າ ຜົວ.
 “ໝາຍຄືນມີຂົວຕ່ວມກັນ ແຕ່ນານາຈິຕັ້ງ ຕ່າງຄນຕ່າງໃຈ”
314. ໂວ ເທືນ ຢ່ວນ ຍູ້ອ “ໂມເບຍທົ່ງໄຟປັບປຸງດວງອາທິຍ່”
 ປີ່ ວ ອັນ ຈຸງ ເກົ້ ໄກ່, ຈີ່ ຖຸ ຕ່າ ຕ້າວ ແມ່ນ ຢຸ່ນ ຂີ ເພີຍ ເຕືອ ມູ່ ຕໍ່.
 “ໝາຍຄືນແອນແກ້ໄຂ ເພື່ອຮຽດຄວາມປະສາດຂອງທຸນໃນການເກົກກຳຄນ”
315. ໂດາ ໂດາ ຜູ້ອ ຕ້າວ “ມີຮະບັບນັບແຜນ”
 ເລື່ນ ເລື່ນ ໂດາ ຜູ້ອ ອົ່ ຕ້າວ ພລ໌ ເຕືອ, ສິງ ພຸ່ງ ມາວ ສ່ວາ. ຈົວ ຜູ້ອ ອົ່ ເລື່ນ ອົ່ ພລ໌.
 “ໝາຍຄືນການພູດຮ່ອທຳນານອ່າຍມີເຫດຸມືພລ ນໍາເຫຼືອລື່ອໄວ້ວາງໃຈ”
316. ຖຸ ອົ່ ຂ່ວີ ພມິນ “ມີແຕ່ຫ້ອ”
 ກນ ອົ່ ພມິນ ວ່, ອື່ ເວ່ຍ ອົ່ ພມິນ ຖຸ ສູ້ອ.
 “ຫ້ອໄໝສົມກັນຄວາມເປັນຈິງ”
317. ທຸຍ ທີ່ນ ຈົ້ອ ພູ “ລ້ວງທົ່ງກວ້ໄສ”
 ປໍາ ຜູ້ອ ເຈິງ ເຕືອ ທີ່ນ ເລື່ນ ມາວ ເກົ້ ເຫຍຸນ ເລີຍ, ປີ່ ວ ເຈິນ ເຊີ່ງ ອື່ໄຕ້ ເຫຍຸນ.
 “ນອນຫວ້າໃຈຕຸນໃຫ້ກັນຄນອື່ນ ໝາຍຄືນມີຄວາມຈົງໃຈຕ່ອກັນ”
318. ບຸນ ຈີ ຈົ່ວ ນີ “ກັກຖຸນສິນກ້າຍຢາມຮາຄາແພງ”
 ຕ້າ ເລື່ຍ ຈີ ບຸນ ທູ່ງ ຜົ່ນ, ເຕັ້ງ ໄໃຕ້ ກາວ ເຈີ້ ຫຼຸ້ງ ໂຫວຸ, ອື່ ໂໝວ ລວ່ ປ້າ ລໍ.
 “ກັກຖຸນສິນກ້າໄວ ຮອຂາຍເມ່ອນມີຮາຄາສູງ ເພື່ອຫາກໍໄຣມາສາລ”
319. ທວນ ປີ່ ກຸຍ ຈົ້າວ “ກືນເຈົ້າອອງເດີມ”
 ປີ່ : ພິງ ແກ້ວຍີນ ສິງ ເຕືອ ຈຸງ ເລື່ນ ອົ່ ຈົ່ ເຕືອ ແໜ່ຍ ວ. ຈຸ້ນ ກວ່ອ ສູ້ອ, ນິນ ກວ່ອ ເນື່ຍ, ຈົ້າວ
 ກວ່ອ ຍຸວ່ອ, ປິນ ມວງ ເລື່ຍ ມາວ ສູ້ອ ສູ້ ຈົວ ເຈິງ ເພີຍ ຢ່ວນ ຈົ້າວ ກວ່ອ ເຕືອ ແໜ່ຍ ວ, ຈົ້າວ
 ມວງ ພ່າ ທູ່ງ ຕັ້ນ, ຕັ້ນ ອົ່ ປູ້ ກັ້ນ ຈີ່ ເຈິ່ຍ. ຈົ້າວ ກວ່ອ ຜູ້ອ ເຈິນ ລິ່ນ ເຊີ່ຍ ມູ້ ເພື່ ມົ່ ຈົ່ງ
 ວ ຕ້າວ ຜິນ ກວ່ອ, ເລື່ຍ ຜິນ ມວງ ປິ່ງ ສູ້ ເຊີ່ ອົ່, ຈີ່ ເຫຼື່ອ ຜ້າ ຈົ່ງ ມູ້ ແມ່ຍ ວ ຈົ່ງ ມວງ ຈົ້າວ
 ກວ່ອ. ໂຢ່າ ຢ່າ “ທວນ ປີ່ ກຸຍ ຈົ້າວ” ປີ່ ວ ທວນ ເຈິງ ເຕືອ ກຸຍ ມວງ ແກ້ວຍີນ ສູ້. ເກົ້ ຈີ່ ເຫຍຸນ.
 “ປີ່ : ເປັນຫ້ອຂອງຫຍການ ມີລັກນະກລມ ຕອນກາຕາມນີ້ ໃນສັນຍັ້ນກວ່ອ ເມືອງຈິນເປັນ
 ເມືອງທີ່ເຂັ້ມແຂງ ສ່ວນເມືອງຈຳວາເປັນເມືອງທີ່ອ່ອນແອ ເຈົ້າເມືອງຈິນອຍກໄດ້ຫຍການທີ່ລື້ອຫ້ອ
 ຂອງເມືອງຈຳວາ ຈຶ່ງແກລັນອກວ່າຈະເອາເມືອງ 15 ເມືອງມາແລກກັນຫຍການຂອງເມືອງຈຳວາ
 ເຈົ້າເມືອງຈຳວາກລັວຄຸກຫລອກ ແຕ່ກີ່ໄມ່ກຳລັບປະປົງເສັດ ທຸກທອງເມືອງຈຳວາລິ່ນເຊີ່ຍຫຼຸມໍາຫຍການ
 ມາທີ່ເມືອງຈິນ ແຕ່ເນື່ອເຫັນເຈົ້າເມືອງຈິນໃຈໄໝຫ້ອສັຕ່ຍ ຈຶ່ງພາຍາມນໍາຫຍການມາສັງຄົນ
 ເມືອງຈຳວາ ປິ່ງຈຸນນີ້ໃຫ້ກໍ “ທວນ ປີ່ ກຸຍ ຈົ້າວ” ໃນຄວາມໝາຍວ່າຄືນຂອງທີ່ສົມບູຮົນໃຫ້ກັນ
 ເຈົ້າອອງຄນເດີມ”

320. ວັນ ກຸ່ງ ຜົ້ງ ຂິງ “ເນື້ອງຊຸ່ມຫ້ວັນຮັນດຣ”
 ເຊີນ ແກ້ວມ ວັນ ໄຕ, ພຍ ແກ້ວມ ຂິງ ຊຸ່ງ. ສົງ ທູ່ງ ແມ່ຍ ມ່າ ເຕືອ ທູ້ອ ອຸ່ນ ພຍ ແກ້ວມ ປຸນ ໄກ.
- “ໝາຍຄື່ນສົ່ງທີ່ດີ່ງມາຍ່ອມເປັນອນຕະອຢູ່ຫ້ວັນຮັນດຣ”
321. ວັນ ເຊີນ ເກັ້ງ ຂິນ “ຖົກອ່າງແປລີ່ຍົນໂຄມໜັ້ນໄໝ່ມ່”
 ເຊີນ ວັນ ຈຸ່ງ ຈຶ່ງ ເຊີນ ໂດວ ເກັ້ງ ຢ່ວນ ເລວ ຂິນ ເມື່ຍນ ມ່າ.
 “ຖົກສົ່ງຖົກອ່າງໄດ້ແປລີ່ຍົນໂຄມໜັ້ນໄໝ່ມ່ໝາດ”
322. ຜວງ ເອີ່ງ ປູ້ ລາວ “ວ້າຫາຍລ້ອມຄອກ”
 ຜວງ : ຕົວ ທູ້ອ. ລາວ : ການ ຕັ້ງ ອຸ່ນ ເຕືອ ລັດນ ເວົ້ນ. ຕົວ ທູ້ອ ເລວ ເອີ່ງ ອື່ ໂໂຮ່ ໄກ ຂ້າ
 ປູ້ ເອີ່ງ ເວົ້ນ, ປິ່ວ່ ພາ ເຊີງ ກວ້ວ ທູ້ອ ອື່ ໂໂຮ່ ໄກ ປູ້ ຈຶ່ງ.
 “ໝາຍຄື່ນເຮື່ອງທີ່ເກີດຄວາມຜິດພາດຜ່ານພັນໄປແລ້ວ ຈຶ່ງຄົດຫາວິທີແກ້ໄຂກາຍຫລັງແຕ່ກີ່
 ສາຍໄປເສີຍແລ້ວ”
323. ວັນ ເຄຸນ ມ່ອ ຈົ່ງ “ເຫັນແຕ່ຜູ້ນ ຕາມໄມ່ທັນ”
 ໄຈ ໂໂຮ່ ເມື່ຍນ ຈຸ່ນ ຈຸ້ອ ກົ່ນ ເລີ່ຍົນ ເຄຸນ ຖຸ່ ເອ່ອຮ ເຫັນ ມັນ ຈຸ່ນ ຈຸ້ງ ຂົ່ງ ຂວ່າ, ເອີ່ຍ ຈົ່ວ
 ຈົ່ວ ເຄຸນ ປູ້ ຈົ່ງ.
 “ງ່າງຕາມຫລັງ ເຫັນແຕ່ຜູ້ນ ແຕ່ໄມ່ສາມາດທີ່ຈະຕາມທັນໄດ້”
324. ວັນ ທູ້ວັນ ຂ້າ ສູ່ບ “ມອງຈນຕາທະລຸ”
 ຂ້າ ສູ່ບ : ປິ່ວ່ ແຫຼຸນ ເຕືອ ເອີ່ຍົນ ຈິງ. ເວີ່ຍົນ ຈຶ່ງ ໂດວ ເວີ່ຍົນ ວັນ ທູ້ວັນ ເລວ. ສົງ ທູ່ງ ອິນ ເຊີ່ຍ
 ພັນ ວັນ, ຕວອ ຍັ່ງ ມ່ວ ນຸ່ຍ່ ຈຶ່ງ.
 “ໝາຍຄື່ນກາຮອກອົບດ້ວຍຄວາມກະຮະຕືອຮົ້ວນ ນັກໃຊ້ກັນຜູ້ຫຼຸງ”
325. ວັນ ເອ່ອຮ ເຊີ່ຍ ປູ້ “ເຫັນແລ້ວຫຼຸດກໍາວ່າ”
 ກົ່ນ ເລວ ເຈົ້ວ່ ເຕືອ ໄກ ປູ້ ກົ່ນ ອ່ວງ ເນື່ຍນ ໂຈ່າ.
 “ເຫັນແລ້ວໄມ່ກຳລັກກໍາວ່າຕ່ອໄປ (ດອຍດີກ່ວາ) ໝາຍຄື່ນເກີດຄວາມກລັວ”
326. ວັນ ເອ່ອຮ ເຊີ່ງ ເວ່ຍ “ມອງແລ້ວກລັວ”
 ກົ່ນ ເລວ ສູ່ອ ແຫຼຸນ ໄກ ປູ້.
 “ໝາຍຄື່ນເຫັນແລ້ວທ່າໃກ້ຄນກລັວ”
327. ວັນ ແມ່ຍ ຈຸ້ອ ເຂ່ອ “ມອງນິວຍແລ້ວຫາຍຫົວ້າ”
 ຫັນ ກວ້ວ ສູ່ອ, ປາວ ຂາວ ໄກ ອິ່ງ ລົ່ງ ຈວິນ ຕຸ່ຍ ໂຈ່າ ຕ້າວ ອື່ ເກົ່ວ ຕີ່ ພົງ, ຈ່າວ ປູ້ ຕ້າວ ສູ່ບ, ປິ່ວ່ ຂຸ້ອ
 ແມ່ຍ ເງົ່ວຍ ເຕືອ ໂຈ່າ ເຫັນ ເຂ່ອ, ປາວ ຂາວ ຈຸ້ວອ : ເນື່ຍນ ເມື່ຍນ ອົ່ວ ເກົ່ວ ແມ່ຍ ທູ່ ລົ່ງ,
 ເຈົ້ວ ເຕືອ ກວ້ວ ຈຸ້ອ ອົ່ວ ເລີ່ຍົນ ອົ່ວ ຈຸ້ວ, ໄຈ ເຊີ່ຍ ໄກລ ທູ້ອ, ເຂ່ອ ອື່ ເຈົ້ວ ເຂ່ອ. ໂຈ່າ ຍັ່ງ “ວັນ
 ແມ່ຍ ຈຸ້ອ ເຂ່ອ” ປິ່ວ່ ຍັ່ງ ເລີ່ຍົນ ເຊີ່ຍ ເຕືອ ດັງ ທີ່ໄກລ ຢັ້ນ ເວ່ຍ ຂັ້ນ ຈົ່ງ.

“ในสมัยสามก๊ก โจโฉนำทหารไปถึงที่แห่งหนึ่งหาเหล่าน้ำไม่พบ พากทหารรู้สึกกระหาย น้ำมาก โจโฉบอกว่า ‘ข้างหน้านี้สวนบัวย ผลบัวยทั้งหวานและเปรี้ยว เดี๋มกินแล้ว แก้กระหายได้’ ต่อมาได้ใช้คำว่า ‘มองบัวยแล้วหายหิวน้า’ เปรียบการเกิดมโนภาพในสิ่งที่ตนต้องการเพื่อปลอบใจตนเอง”

328. วัง เอี้ยน วี่ ชุวน “มองจนตาทะลุ”
เอี้ยน จิง โตว เอี้ยว วัง ชุวน เลอ, สิง หยุ่ง จี เซี่ย พั่น วัง.
“หมายถึงจิตใจที่รอกอยด้วยความกระตือรือร้น”
329. เทวย ปู จู ต้าว “เล็กกระเจ้าหลัว”
เทวย เสี่ยว เต้อ ปู จู อ้อ ชูอ. ชูอ.
“เรื่องจืบจ้องไม่น่าเอามาพูดหรือนำเสนอมาคิดให้เสียเวลาโดยใช่เหตุ”
330. เทวย เพย จวอ ไต “ก่อกรรมทำเขญ”
จวอ ไฮ่ ชือ ; เมย เหลียง ชิน. สุย เปี้ยน ชี ฟู เหยิน.
“ทำความเสื่อมเสียตามใจชอบ โดยไม่นึกถึงจิตใจของผู้อื่น”
331. เทวย ลี่ ชือ ถุ “แสร้งแต่ผลประโยชน์”
ถุ : ทัน ถุ. ชือ อี้ยา ตุย จือ จี อ้ว ลี่, จิ้ว อี้ยา ทัน ถุ ชวี จวอ.
“สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อตน ก็พยายามไปทำให้ได้” (เห็นแก่ตัว)
332. เทวย ม่อ หยู เซียน “ลึกลับเดามื้อกูก”
เซียน : ชือ เจี้ยน จุ้ง ต้า. เทเวียน ชือ ชือ เจี้ยน จุ้ง ต้า. เทวย เอ่อร์ ปู เอี้ยน, ไฮ่ ชือ เจี้ยง ชือ หมา เต้อ เหิน จีน.
“หมายถึงเก็บความลับอย่างมีดชิดที่สุด”
333. เว่ย หู่ จวอ ชุ่ง “เป็นสามีให้เสือ”
เว่ย หลา หู่ จวอ ชุ่ง กุย. ถุ สือ ชุวน ชูอ., เปี้ย หลา หู่ อี้ยา สือ เตอ เหยิน เจี้ยง
จวอ ชุ่ง กุย, สือ ไฮ่ อีน อ้ว เหยิน ไหล เปี้ย หลา หู่ อี้ยา สือ. ปี่ วี่ เกย เอ้อ เหยิน
ปืน เซวีง, จุ่ง จวอ ไฮ่ ชือ.
“คนโบราณเขาเล่ากันว่า คนที่ถูกเสือกัดตายแล้วจะกลายเป็นสามหลอกคนมาให้เสือกัด
เปรียบเสมือนคนที่ช่วยเหลือผู้ร้ายทำความชั่ว”
334. เว่ย ผู้ เซียน จือ “รู้ล่วงหน้า”
กุ ไต เตอ เหยิน, ยং จুন ผู้ ไหล วี เช่อ เว่ย ไหล จี เซวีง ชว่า ผู้, ไห เว่ย จুน ผู้ จী วี
เซียน จือ ต้าว. สิง หยุ่ง จ่าว อ้ว วี เจี้ยน.
“คนโบราณใช้เสียงทা�ยมาทำนายโชคชะตา ยังไม่ได้เสียงทายก็รู้ก่อน หมายถึงคาดหมาย
ล่วงหน้าได้ เห็นการณ์ไกล”

335. เวี่ย หวี ໂຄງ ໂໝາວ “ເຕີຍມກຣັດລ່ວງໜ້າ”
 ໄທ ແນຍ ເຫື່ ມໍ ສູ່ອ, ຈົ້າ ເສີນ ປໍາ ຜູາ ຜັນ ຈິນ, ປໍ່ ວ່ວ່ ເສີນ ຈົວ ອ່າວ ຈຸນ ເປີ.
 “ຝົນຍັງໄມ່ຕົກ ກີບດ້ານໜ້າຕ່າງກ່ອນ ພ້າຍຄົ່ງເຕີຍມກຣັດລ່ວງໜ້າແມ່ວ່ສະຖານກຣັດຍັງມາໄມ່ຄື່ງ”
336. ເວີນ ດູ້ ຈູ້ອ ທີ່ນ “ທວນເກ່ຽວໃໝ່”
 ເວີນ ສີ ອໍ່ ເສົວຍ ກວ້ວ ເຕອ ຈູ້ອ ຈູ້ອ, ເຂອ ອໍ່ ເຕອ ຕ້າວ ທີ່ນ ເຕອ ດີ ຢູ່ຍ.
 “ທົບທວນຄວາມຮູ້ທີ່ເກີຍສົກຂານາ ຄືຈະໄດ້ຄວາມຮູ້ໃໝ່ ຈົ່ນມາໄດ້”
337. ເວີນ ສວ່ວ ເວີ່ ເວີນ “ໄມ່ເຄີຍໄດ້ຂຶນມາກ່ອນ”
 ທິງ ຕ້າວ ລົງ ໄທລ ແນຍ ອໍ່ ທິງ ຕ້າວ ກວ້ວ ເຕອ, ຈູ້ອ ລົງ ໄທລ ແນຍ ອໍ່ ກວ້ວ ເຕອ ຈູ້ອ ອຸ້, ເວີ່ຍ
 ສິນ ຂູ່ຍ ເພຍ ຜູ້ ຈື້ ຫ້ນ.
 “ໄດ້ຂຶນສົ່ງທີ່ໄມ່ເຄີຍໄດ້ຂຶນ ຈົ່ງເປັນເຮືອງທີ່ໄມ່ເກີຍເກີດຂຶ້ນ ພ້າຍຄົ່ງມີນ້ອຍນາກແລະຍາກທີ່ຈະ
 ເກີດຂຶ້ນ”
338. ອຸ້ ຖູ້ ອໍ່ ໂອ່ວ “ຄລ້າຍຄລື່ງກັນ”
 ບັນ ເພຍ ຈູ້ອ ຜ້ອ ອໍ່ ເກົ່ອໄຫ ອໍ່ ເກົ່ອ ເບ່ອ ເພຍ ຕຸ້ຍ ເວ່ອຣ. ເປ່າ ຈູ້ອ ແລ້ວຢ ແຫຸນ ຢວ່ວ ແລ້ວຢ
 ຈູ້ອ ສູ່ອ ເພີ່ນ ເສີນ ຈູ້ອ.
 “ໝາຍຄວາມວ່າຫາຄູ່ໄດ້ ແສດຄົ່ງຄນສອງຄນຫີ້ອເຮືອສອງເຮືອຄລ້າຍຄລື່ງກັນນາກ”
339. ອຸ້ ຈົ່ງ ຕໍ່ໄໜ່ “ໄມ່ມີກະຈົກະຈິ”
 ທີ່ນ ສູຍ ອໍ່ ຠລັງ ດີ ປູ້ ຜົ່ນ ຈົ່ງ ເສົົນ, ເວີ່ຍ ຈົວ ແນຍ ຈົ່ງ ຕໍ່ໄໜ່.
 “ຈຳກົວແທ້ຫ່ວ່ເຫັນ ທຳໃຈໄມ່ໄດ້”
340. ອຸ້ ຈູ້ ຂົ່ງ ຈິນ “ໄມ່ມີນ້າຫັນກັກ”
 ຕໍ່ ເວີ່ບ ປູ້ ຈົ່ງ ເຂົ້າ, ແນຍ ອໍ່ ເສຸອ ເມອ ອົ່ງ ເສີ່ຍ.
 ອູ້ໃນຮູ້ນະທີ່ໄມ່ມີຄວາມສໍາຄັງ ໄມ່ກະທົບກະທົອນໄກ”
341. ອຸ້ ຈຸ່ງ ເຊີ່ງ ອໍ່ວ “ປິ່ນ້າເປັນຕົວ”
 ປໍາ ແນຍ ອໍ່ ເຕອ ຈູ້ອ ເຈິ່ຍ ເຄົ່ງ ຈູ້ອ ອໍ່ ເຕອ, ຈູ້ອ ສູຍ ເປັນ ເນື່ຍ ຈັວ.
 “ເລົາເຮືອງທີ່ໄມ່ເປັນຄວາມຈິງ ຮ້ອຍປິ່ນເຮືອງຂົ່ນມາເອງ”
342. ອຸ້ ມັດ ກິ່ນ ຢາວ “ໝາຍດອກໄມ້ໃນຫຼອກ ”
 ປໍ່ ວ່ ຕຸ້ຍ ຈູ້ອ ອຸ້ ກິ່ນ ປູ້ ເຈົ້າ ເຫື່ຍ.
 “ໝາຍຄົ່ງມອງເຮືອງຮາວຕ່າງ ຈົ່ງ ໄມ່ທະລຸປ່ງປ່ອງ”
343. ສີ ອໍ່ ເວີ່ ຜັງ “ອຸ່ຈຸນເກີຍຫົນ”
 ຈົ່ງ ຜັງ ຈົວ ໂອນວ່ ເຈິ່ນ ຈູ້ອ, ຈົ້າ ສູຍ ກິ່ນ ຕ້າວ ເພຍ ຜັງ ຜັງ ຜັງ ຜັງ ເລວ.
 “ທຳເຮືອງໄດ້ເຮືອງໜຶ່ງນ່ອຍ ຈົ່ງ ກິຈະຮູ້ສຶກເປັນເຮືອງຮຽນດາໄປ”

344. สี่ วิ่ง ว่าย “ดีใจที่ได้สิ่งที่เกินความคาดหวัง”
 สวอ เต้อ เตอ ชา กือ สวอ วิ่ง, เนย ชน สือ เพน กาว ชิ่ง.
 “สิ่งที่ได้มากกว่าที่คาดหวังไว้ จึงรู้สึกดีใจมาก”
345. สี ลง เทียน เจี้ยง “ดีใจที่ได้สิ่งที่ไม่คาดหวัง”
 ห่า ชือ อ้ว เทียน ชั่ง ภุ หยุน เจี้ยง เชี่ย, สิง หยง อี เสียง ปี ต้าว เตอ สี เวี่ย.
 “ได้สิ่งที่ไม่เคยคาดหวังมาก่อน รู้สึกดีใจมาก”
346. สี เอ่อร์ กง ทิง “ถังหูตึ่งใจฟัง”
 สี จัง เอ่อร์ ตวอ กง จัง เตอ ทิง, ชือ จุวง ชน ทิง เဟยิน เจี้ยง ชว่า, เဟวียน ชือ อี จุ่ง เค่อ ชี่ ชว่า, เชี้ยน ໄจ ฉุัง ໄต อ้ว ໄก หวน เชี่ยว เตอ อี ชือ.
 “เป็นคำสุภาพว่าตั้งใจฟังผู้พูด ปัจจุบันกล้ายเป็นคำหยอกล้อ”
347. สี ชี่ เอี้ยง เอี้ยง • “ปิติบินดี”
 สิง หยุน เพย ฉุัง กาว ชิ่ง.
 “หมายถึงดีใจมาก”
348. สี เชี้ยว เဟวียน ໄก “หน้าชื่นตาบาน”
 เนย ชน เพย ฉุัง สี ภรี, หมั่น เมี่ยน เชี้ยว หยง.
 “นิ่งเต็มไปด้วยความปิติบินดี ใบหน้าเข้มแข็มแจ่มใส”
349. สี ชน เอี้ยน จิ้ว “ได้ใหม่เกลียดเก่า”
 สี ไอ ชน เตอ, เอี้ยน เอื้อ จิ้ว เตอ, ดาว จิ้ว ไอ ณ ปี จุวน อี.
 “ได้ของใหม่ เกลียดของเก่า หมายถึงคนที่มีหลายใจ”
350. เสี่ยน ว่าย จิ้อ อัน “เสี่ยงนอกซอย”
 อี ชือ ชือ ชา วอ ໄจ เอี้ยน หวี จิ้อ ว่าย, อี เวี่ย เหมย อ้ว ชา วอ หมิ่น เป็น อี.
 “หมายถึงอยู่นอกเหนือคำพูด ขณะที่พูดไม่ได้พูดตรงๆ ตามความหมายที่ตนต้องการ”
351. เสี่ยง ยุ่ เ�ย เ Fey “คิดฟังช้าน”
 ເຟ ເຟ, ຈຶ່ອ ທົວ ເຕອ ຈຶ່ງ ແຮັບ, ເສື່ຍ ຕ້າ ທົວ ທົວ ເຕອ ຈຶ່ງ ເຈີ້ຍ ລຳ ຂໍ້ ເລື. ປໍ່ ວ່ ຖາວ ລີ ສູ່ອ ຈຶ່, ທົວ ເສື່ຍ ເຟ ເຫຍຸນ ລີ ສວອ ມິນ ຈົວ ເຕອ ຈຶ່ອ ນິງ.
 “ความคิดไม่ตรงกับความเป็นจริง คิดในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้”
352. เสี่ยว ລີ ຕ້າ ຈົວ “เรื่องเด็กทำไหญ່”
 ປໍ່ ເສື່ວ ຈຶ່ອ ນິງ ຕັ ຈົວ ຕ້າ ຈຶ່ອ ນິງ ໄກລ ປິນ.
 “ทำเรื่องเด็กให้เป็นเรื่องไหญ່”

353. ชิน อัน หลี เตอ “สบายนิ”
สิ่ง เหวย จวอ ชู้อ, กง ผิง เหอ หลี, เนย ชิน ตุย เหยุน ตุย จี โตา เที่น ถั่น หยัน.
“ทำอะไรทำด้วยความบริสุทธิ์ดีธรรม ย่อมรู้สึกสบายใจ”
354. ชิน ปู ใจ เอียน “ใจไม่อุ้ยกับเน้อกับตัว”
เอียน : จือ หลี. อี เวี่ย จิง เสุน ปู ใจ จุง.
“ใจลอย ใจคิดแต่เรื่องอื่น”
355. ชิน กัน ฉิ่ง เวี่ยน “ขินยอม”
เอี้ย จวอ “กัน ชิน ฉิ่ง เวี่ยน” ชิน ฉิ่ง จี เล่อ อี จวอ เวี่ยน อี. จือ ชิน หลี ตุย โนม่า อี ชู้อ
ฉิ่ง หวาน เนวี่ยน เวี่ยน อี ชวี จวอ, หาว ปู เหมียว ณេឃោយ.
“ทำด้วยความเต็มใจและยินดี ไม่นังกันจิตใจ”
356. ชิน ชิน เซียง อึง “ใจประทับใจ”
ชิน : ชิน อี. อึง : หู เหอ. ชือ เสียง กัน ฉิ่ง หวาน เนวี่ยน อี จือ.
“ความรู้สึกนึกคิดและจิตใจตรงกัน มักหมายถึงความรักของชายหญิง”
357. ชิน จือ ໂປ່ງ ໄກວ “ปากໄวใจตรง ปากกับใจตรงกัน”
ชို ฉิ่ง สุ่ง จី, อី សេវ មេវ ចំ ចុវ សេវ មេវ.
“นิตั้ยตรงไปตรงมา ในใจมีอะไรก็จะพูดออกมากันทันที”
358. ชิน เหวียน อី អមា “ใจลิงจิตม้า”
สิ่ง หยุ ชิน ชือ ปួ ពីង, ហូ ចង เหวียน เที่ยว អមា เปែន อី បែន.
“หมายถึงความคิดไม่อุ้ยนั่ง คิดไปเรื่อยจากเรื่องโน้นมาเรื่องนี้ เหมือนลิงกระโดด
และม้าวิ่ง”
359. ชิน ໂປ່ງ ໄກ เหอ “พุดเปิดแม่น้ำ” (ความคิดฟูงซ่าน)
តុយ ໂថោ គោន ចុវោ.
“พูดอะไรโดยไม่คิดเสียก่อน พุดสุ่นส្តែងហោ ตามใจตน”
360. ชา វី อី ជី เปៀយ “មีแต่ข้างนอก”
จី អី វាយ បៀយ, នេយ ໄត កង ชา វី, ជី អី អមិ ឯ សីោ.
“ข้างนอกไม่ตรงกับข้างใน หมายถึงชืោไม่สมจริง”
361. ชา វី មី ឡុង ទី ខូ “แกลงทำเสียงดัง”
ชา វី ឡុង เពេល ឯុង អើយ ឡុង ទី ខូ, ជី អី ឯុង ឯុង ពេល បៀន អលី,
ឡើយ ໄត បៀយ មេយោ ឯុង ឯុង អី តាត ចាប ឡុង ខូ, ឡើយ ឯុង ໄត ឡើយ ឯុង ឯុង ឯុង.
“หมายถึงคนที่ไม่มีความสามารถที่แท้จริง แต่แกลงทำเป็นคนเก่งเพื่อข่มขู่ผู้อื่น”

362. ເສົ່ວຍ ອື່ ຈຶ້ອ ຢ່າງ “ນໍາຄວາມຮູ້ທີ່ສຶກຂາແລ້ວມາໃຊ້”
 ຈຶ້ອ : ຕ້າ ຕ້າວ. ເສົ່ວຍ ສີ ເວັ່ນ ຕ້າ ຕ້າວ ສູ້ອ ຈຶ້ອ ຢ່າງ ເຕອ ນູ່ ຕໍ່.
 “ການສຶກຂາແລະການເຮັດວຽກນັ້ນເພື່ອນໍາຄວາມຮູ້ມາໃຊ້”
363. ເສົ່ວຍ ຈຸ່ງ ທິ່ນ “ສ່າງຄ່ານີ້ເຫັນທີ່ມະຕາກ”
ເສົ່ວຍ ເຖິນ ເກີ່ນ ເຫຼຸນ ຈຸ່ງ ທິ່ນ ປວີ ລ່ວນ, ປີ ວິ ຈຶ້ສູ້ ຈຶ້ ຈູ້ ເຫຼຸນ.
 “ໝາຍຄື່ນໆຂໍ່ຢ່າງເລື່ອຄົນທັນເວລາຫຼືຍຳນັ້ນທີ່ເຈົ້າຕ້ອງການ”
364. ສົວິນ ກຸຍ ຕ້າວ ຈົ່ວ “ທຳຕາມຮະບັບກົງເກົດທີ່”
 ກຸຍ : ໜ້ວຍນ ກຸຍ. ຈົ່ວ : ເຈົ້າ ຜູ້ອ, ປີ ວິ ກຸຍ ເຈົ້າ. ເຈົ້າ ຕຸ້. ຈຶ້ອ ອັນ ຈົ້າ ກຸຍ ເຈົ້າ ສິນ ຈູ້ອ.
 “ໝາຍຄື່ນໆທຳອະໄຮຈະທຳຕາມຮະບັບກົງເກົດທີ່ເສົມວ”
365. ເອີ່ນ ເຫຼວ່ຍ ຈູ້ ເຊິ່ງ “ແມ້ວັກກີ່ໄມ່ສ່າງເສີ່ງ”
 ເລື່ຍາ ລູ ເອີ່ນ ເຫຼວ່ຍ ແກ້ໄຂ ເຫຼວ່ຍ ເອີ່ຍ ແມ່ຍ ອົ່ວ ເຊິ່ງ ອິນ ເລວ, ສິນ ພູ້ງ ຈຶ້ງ ເລື່ຍາ ເລື່ຍາ ເຕອ
 ແມ່ຍ ອົ່ວ ອື່ ເຕື່ຍນ ເຊິ່ງ ອິນ.
 “ໝາຍຄື່ນໆຄວາມເງິນສົງ ໄນມີເສີ່ງໃດ ຈຸ່ກ້າສົ່ນ”
366. ເອີ່ນ ເອ່ວົ້ນ ຕ້າວ ລົງ “ປິດຫຸ່ນໂມຍກະດິ່ນ”
 ຈູ່ ເຈົ້າ ເອ່ວົ້ນ ຕວ່ອ ໂກາ ລົງ ຕັ້ງ, ອື່ ເວັ່ນ ຈຶ້ອ ຈົ່ວ ພົ່ນ ຈຶ້ອ ຈົ່ວ.
 “ໝາຍຄື່ນໆໂກກຫຸ່ນເອງ”
367. ເອີ່ນ ປີ ອົ່ວ ຈົ່ວ “ພູດຕ້ອນມີຫລັກຮູ້ນ”
 ຫຼຸວອ ຢົວ ອື່ ດັ່ງ ເອີ່ຍາ ອົ່ວ ເກີນ ຈົ່ວ.
 “ໃນການພູດນັ້ນຕ້ອນມີຫລັກຮູ້ນຈຶ່ງຈະພູດ”
368. ເອີ່ຍາ ຜັນ ວິນ ກ້ວນ “ເວົວດັນນັບໜົ້ນ”
 ເອີ່ຍາ ຜັນ : ສຸຍ ເຊິ່ນ ຈຶ້ໄຕ ເຕອ ໄກ ຈູ້. ກ້ວນ : ກຸ່ ສູ້ອ ເນື່ຍນ ປີ. ສິນ ພູ້ງ ຈຶ້ນ ຜູ້ ອົ່ວ.
 “ເວົວດັນ ຕັ້ງພົມບັດທີ່ຕິດຕັ້ງ (ກ້ວນ=ເງິນໂນຣານ) ໝາຍຄື່ນໆທີ່ຈໍາກຳວຽມກາກ”
369. ເອີ່ນ ເອ່ວົ້ນ ອົ່ວ ຈົ່ນ “ພູດແລ້ວທຳດ້ວຍ ມີວາຈາສັດຍ”
 ຫຼຸວອ ຢົວ ຈົ່ວນ ຈູ້, ຈົ່ວ ສູ່ຍ ຜົວ ຈົ່ນ ຩວ ແຫຼຸນ.
 “ພູດແລ້ວທຳດ້ວຍທີ່ພູດ ຈຶ່ງຈະສາມາດຮັບຄວາມເຂົ້ອຄື່ອງຜູ້ອື່ນ ໝາຍຄື່ນໆພູດຍ່າງໄດ
 ທຳອ່ານນັ້ນ”
370. ເອີ່ນ ເອ່ວົ້ນ ຈູ້ ຈົ່ນ “ພູດແລ້ວໄມ່ທຳໄມ່ມີວາຈາສັດຍ”
 ຫຼຸວອ ຢົວ ປູ້ ຈົ່ວນ ຈູ້, ຈົ່ວ ສູ່ຍ ຈູ້ອ ຈົ່ວ ຈົ່ນ ຢ່າງ.
 “ພູດແລ້ວໄມ່ທຳດ້ວຍທີ່ພູດ ທຳໄກ້ຄົນໄມ່ເຂົ້ອຄື່ອ ເສີ່ຍສັຈຈະ”

371. เอี้ยน จີ້ ຖົງ ນັງ “ທຳຕາມທຸກອ່າງ”
ທຸກ ແຫຼຸນ ສວ່ອ ຜູວາ ເຕອ ສວ່າ ໂດວ ທິງ ເຖິງ ແຊີ່ງ ຈື່ນ. ສວ່ອ ແຊີ່ງ ເຕອ ຈີ້ ຂໍ້ອ ໂດວ ອີ ເຖິງ ໄນ
ຍ່າງ. ສິນ ມະຫຸ້ງ ທຸກ ແຫຼຸນ ຈື່ນ ເຫຼຸນ. ຜູ ນັງ.
“ໝາຍຄົ່ງເນື້ອມຄວາມໄວວາງໃຈແລ້ວ ໄນວ່າຈະພູດອະໄຮກີເຂົ້ອແລະທຳຕາມໝາດ”
372. ເວີ່ຍ ສິນ ອີ ຈົ້ວ “ກຳພູດແລະກາຮຽກຮ່າງກັນ”
ຜູວາ ເຕອ ເຫຼວ ຈວ້ວ ເຕອ ອີ ເວີ່ຍ.
“ໝາຍຄົ່ງພູດອະໄຮກີທ່າຍຢ່າງນັ້ນ”
373. ເວີ່ຍ ເພື່ງ ອິນ ເຫວຍ “ຕ່ອහນ້າເປັນນະພລັບ ລັບຫລັງເປັນຕະໂກ”
ເປົ່າ ເມື່ຍນ ຜູ້ ເພື່ງ ມີ ປິນ ລັດ, ອິນ ຕີ່ ລັດ ເຫວຍ ເປີ່ຢືນ ປຶ້ງ ກິນ. ເຈົ້ອ ຕັ້ງ ເມື່ຍນ ອີ ທ່າວ,
ເປີ່ຢືນ ອີ ທ່າວ ເຕອ ໂສູ ຜ່າ.
“ໝາຍຄົ່ງໄດ້ຮັນກຳສົ່ງແລ້ວແຕ່ໄໝທຳຕາມທີ່ສົ່ງ ຕ່ອහນ້າອ່າຍ່າງໜຶ່ງ ລັບຫລັງອືກອ່າຍ່າງໜຶ່ງ”
374. ເວີ່ຍ ແຫຼຸນ ປີ່ ສີ “ຢືນຈຸນຸກຄນອື່ນຫາຍີໃຈ”
ເວີ່ຍ : ອີ ໃນ. ສີ : ຢູ່ ຊື້ ສູ່ ຈິ້ນ ພູ ເຕອ ຈີ້. ປີ່ ວິ່ອ ອີ ໃນ ເປົ່າ ແຫຼຸນ. ສວ່າ ກິ່ນ ແຫຼຸນ ເຕອ ເຫດ້ຍນ
ເຫຼືອ ສິນ ຈົ້ວ.
“ໝາຍຄົ່ງການພື້ນພາວັດສີກັນອື່ນເສມອ ໄນວ່າທຳອະໄຮຕ້ອງດູສັນໜັກອົງຄນອື່ນ ໂດຍໄມ່ຍອມ
ທ່ານອ້ອຸ່ນທຸນເອງເລີຍ”
375. ອີ ແຫຼຸນ ມູ້ ກົ້ “ຢັງຄົນແໜ້ວອນເດີມ”
ໜຸ້ງ ຈົ້ວ ເຫຼວ ກວ້ວ ທົ່ວ ອີ ເວີ່ຍ.
“ໜຸ້ວອນເນື້ອກ່ອນທຸກປະກາດ”
376. ອີ ແຫຼຸນ ລົດ ເຈົ້ບ “ພື້ນໝາຍຄານັ້ນຄນອື່ນ”
ອີ ຜູ ທົ່ວ ທາ ແຫຼຸນ ລົດ ປາ ເຈົ້ບ, ອີ ເວີ່ຍ ອີ ດ້ວຍ ທາ ແຫຼຸນ ເຈົ້ບ ມາວ, ອູ້ ຜ່າ ຈົ້ວ ລົດ.
“ໝາຍຄົ່ງຕ້ອງອູ້ໄດ້ໝາຍຄານັ້ນຜູ້ອື່ນ ມີໜົວຕົວເປັນອູ້ຕ້ອງພື້ນພາວັດສີຜູ້ອື່ນ ໄນ
ສາມາດດໍາເນີນໜົວຕົວທຸນເອງໄດ້”
377. ອີ ເວີ່ຍ ຖຸ ກຣ “ຕາມແບນບາດຮປນໍ້າເຕົ້າ”
ອີ ເວີ່ຍ ຕັ້ນ ອຸນ ມາວ ຜິ່ນ, ແ່ານຍ ອີ ຜູ້ວ ຈົ່ງ ຈິ່ນ.
“ໝາຍຄົ່ງເລີຍແບນທຸກອ່າງ ໄນມີຄວາມຄົດຮີເຮັ່ນເປັນຂອງທຸນເອງເລີຍ”
378. ອີ ຢາວ ເຈື້ຍ ມູ້ “ບ້າຍດອກໄປຕ່ອກ໌”
ປາ ຢາວ ມູ້ ເຕອ ຈົ້ວ ເລື່ຍາ ເຈື້ຍ ເຈື້ຍ ຕ້າວ ເປົ່າ ພູ ມູ້ ຜູ້ວ, ປີ່ ວິ່ອ ອິນ ຈຸ່ງ ສູ່ວ ຢັ່ງ ໂສູ ຕ້າວ,
ເກີນ ຕ້າວ ແຫຼຸນ ຢົວ່ວ ຈົ້ວ ອູ້ໄໝລ ທີ່ ເພີ່ຍນ ເປົ່າ ແຫຼຸນ.
“ຕອນກົ່ງຂອງດອກໄປໄປທີ່ຕັ້ນໄນ້ ພາຍຄົ່ງການໃຊ້ກລວື້ໃນການໂກກກລອກລວງຄນ”

379. อี เจี้ยน หยู กุ “pubกันครั้งแรกเหมือนเพื่อนเก่า”
 กุ : หล่า เชียง ชื่อ, หล่า ผิง อ้ว. อี เจี้ยน เมี้ยน จ้า เชียง หล่า ผิง อ้ว. จือ ชู ชื่อ
 เจี้ยน เมี้ยน จ้า เห็น ถัน เต็อ ไอล.
 “เก่า : รู้จักกันดี, เพื่อนเก่า. พอบกันครั้งแรกก็เหมือนเพื่อนเก่า หมายถึงการพบกัน
 ครั้งแรกก็พูดคุยกันอย่างสนิทสนม”
380. อี เจี้ยน ชูวัง เตี่ยว “ขิงกที่เดียวได้สองตัว”
 อี เจี้ยน เซ่อ จุ่ง เหลียง จือ เตี่ยว, เหวียน สิง หยุ่น เซ่อ จ้า ก้า ชูวัง, โยว ปี ว่อง อี จว เหลียง เต็อ.
 “หมายถึงมีความสามารถมาก ยิงธนูดูกหันนี้ได้なくสองตัว เปรียบการกระทำเรื่องใด
 เรื่องหนึ่งทำอย่างเดียวได้ประโยชน์สองอย่าง”
381. อี เชวย ปู เจี้น “ล้มไปแล้วลูกไม่ขึ้น”
 เชวย : ใจ เกิน โถ. ปี ว่อง อี โซ่ ชวอ จือ, จ้า ปู หนึ่ง เจี้น จวอ นี่ ไอล.
 “เชวย : หากล้ม หมายถึงพอเจออุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่งเข้าก็จะไม่สามารถที่จะสู้ต่อไป”
382. อี นู่ เหลี่ยว หยุน “เห็นชัดเจนที่เดียว”
 อี กั่น จ้า เห็น ชิง นู่.
 “พอส่องสายตาไปก็เห็นได้ชัดเจนมาก มองที่เดียวจะแจ้งหมด”
383. อี นวอ เจร์ยัน จิน “คำพูดหนักหนั่งพันชั่ง”
 นวอ : ตา อั่ง. อี จว ต้า อั่ง เตอ ชว่า, เปี้ยน จือ อี เจร์ยัน เหลียง จิน จือ. ปี ว่อง ชูวัง ชว่า
 ชวน ชู, เจวย ปู ชือ ชี้น.
 “หมายถึงพูดแล้วต้องทำตามที่ตกลงกันไว้ ไม่ให้ขาดความเชื่อถือ”
384. อี ชือ ลง เหยุน “ถือเสมอภาค”
 ตุย เหยุน ปู เฟิน โยว ปี օ, ลง เต็ง กั่น ໄต.
 “ปฏิบัติต่อทุกคนในฐานะเท่าเทียมกัน”
385. อี เชี่ยว ต้า พัง “คนเชี่ยวชาญเยาะเยี้ย”
 อี เชี่ยว : เกบ เหยุน เชี่ยว. ต้า พัง : จุวน เจีย, เนย หัง เหยุน. เอี้ย จวอ “เจี้ยน เชี่ยว ต้า
 พัง”. เปี้ย เนย หัง เหยุน เชี่ยว ชว่า.
 “ถูกคนเชี่ยวชาญเยาะเยี้ย หัวเราะ”
386. อี เชี่ยว จือ จือ “ยื้มไม่ใส่ใจ (ยื้มเป็นเชิงตอบ)”
 เชี่ยว เลอ อี เชี่ยว, เจียง ทา พัง ต้าว ผัง เปี้ยน, สิง หยุ่น ปู ชว่า หลี ยุ่ย. เอี้ย จวอ อี เชี่ยว
 เหลี่ยว จือ.
 “ยื้มแล้วไม่ใส่ใจ หมายถึงไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น”

387. อี เตือ ป้า เตือ “ตอบแทนบุญคุณด้วยบุญคุณ”
ย่ เอิน ยู่ย ไหล ป้า ต่า เอิน ยู่ย.
“ทำความดีงามมาตอบแทนผู้มีอุปการคุณ”
388. อี หลวน จี้ สือ “เอาไปชนหิน”
หนา ตัน ชว ต่า สือ โถ, ปี วี ปู จื๊อ เลียง ลี่, จื๊อ ฉว แม่ย หวัง.
“หมายถึงไม่ประนามความสามารถของตน หากความพินาศใส่ตนเอง”
389. อี เชิน จวอ จื๊อ “กระทำตนเป็นตัวอย่าง”
เจ้อ : ปั่น เอียง. หนา จื๊อ เชิน เตอ สือ จี้ สิง ตัง, เกย ปี้ย เหยิน จวอ ปั่น เอียง.
“ปฏิบัติดนเป็นตัวอย่างให้คนอื่น”
390. อี เวียน ป้า เตือ “ตอบแทนบุญคุณด้วยความแก้้น”
อ โฉว เ挨่น ไหล ป้า ต่า เอิน ยู่ย, เปี้ยว ชู่อ วัง เอิน ฟ อี.
“ใช้ความแก้้นมาตอบแทนบุญคุณ หมายถึงเนรคุณ”
391. อี เนุง ปู เปี้ยน “ขัดความคิดเดิม”
เจิง : จื๊อ เนุง. สิง เนุง. เหวียน จื๊อ สิง ฝ่า อี จิง จื๊อ ตัง, ปู หยง เปี้ยน เกิง, ໂرأ จื๊อ ปู ตัง
เปี้ยน 疔, กູ ตัง ปู เปี้ยน.
“เดิมหมายถึงเมื่อกฎหมายตั้งขึ้นมาแล้ว ก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง ต่อมาหมายถึงการ
ไม่รู้จักยึดหยุ่น ไม่มีการปรับเปลี่ยนใด ๆ เพื่อความเหมาะสมเลย”
392. อี ตาว เหลียง ตัวน “ตัดขาด”
อ ตาว จຸ່ນ เช່ຍ ชວ, ຈົ່າ ແລ້ຽງ ເມ່ຍນ ຕັວນ ໄກ, ສິນ ພຸ່ນ ຕັວນ ເງວ່ຍ ກວນ ທີ່, ເພຍ ຜັງ
ເຈື່ຍນ ເງວ່ຍ.
“เอามีดตัดลงไป ก็จะขาดเป็นสองท่อน หมายถึงความตึงใจตัดความสัมพันธ์อย่าง
เด็ดขาด”
393. อี ຈວ່ ແລ້ຽງ เตือ “ยกหนึ่งได้สอง”
ຈວ່ อี ເຈີນ ชູ້ອ, ດັ ສູ້ອ ປວ ເຕ່ອ ແລ້ຽງ ຈຸ່ງ ຫ່າວ ປູ່.
“หมายถึงการทำเรื่องได้เรื่องหนึ่ง ได้ประโยชน์สองอย่าง”
394. อี ໂຢ່ ດັ ເຫຼິງ “พูดเป็นเสียงเดียวกัน”
ປູ່ ດັ ເຫຼິງ ແຫ່ງ, ພຳ ພູ ດັ ເອີ້ງ ເຕ່ອ ເຫຼິງ ອິນ, ຈູ້ ຈຸ່ງ ໂຢ່ ອື່ ນື້ອ, ຕ້າ ເຈີຍ ຈຸວອ ເຕ່ອ
ຂວ່າ หวັນ ເລວຍິນ ອື່ ຈູ້ອ.
“หมายถึงคำพูดของทุกคนเหมือนกันหมด”

395. อี เหลี่ยว ไป เหลี่ยว “จนแล้วก็แล้วไป”
 จู่ เอี้ยว เตอ ชู้ อี นิ จี เหลี่ยว เจี้ย, นี ท่า ชู้ อี นิ เอี้ย กิน เจอ เหลี่ยว เจี้ย.
 พอเรื่องสำคัญๆ เรื่องอื่นก็พลอยจบไปด้วย”
396. อี ชี้ ย่ง ชู้ อี “ทำตามอารมณ์”
 เหวียน จือ ผิง เจ้อ จือ จี เตอ อี ชี้ เหอ หยง ชี้ ไอล ชู หลี ชู้ อี นิ, ໂຢ່າ ຕາວ ຈຶ່ອ ชູ້ หลີ່
 ชູ້ อี นິ, ຈຶ່ອ ຜົງ ກິນ ນິນ ຂົງ ຕັ້ງ, ເວຍ ຈິງ ເຫຼື່ນ ຈຸ່ງ ຈ່າກ ລວ່າ.
 “เดิมหมายถึงขัดการเรื่องราวด่าน ๆ ด้วยความเห็นของตนเอง ต่อมายถึงการขัดการ
 เรื่องต่าง ๆ เอาแต่ใจตนเองโดยไม่ผ่านการไตรตรองอย่างรอบคอบเสียก่อน”
397. อี ຫຼູ ຜິ່ນ ຈຸ່ງ “ง่ายเหมือนกับหงายมือ”
 ເຊິ່ງ ພິນ ຕັ້ງ ໂສ້າ ຈຸ່ງ ທເອ ມໍາ, ປີ່ວ່າ ປິ່ນ ທູ້ ຈຶ່ອ อື່ ເນີ່ ກນ.
 “ง่ายเหมือนกว่ามือหงายมือ เปรียบการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งประสบความสำเร็จ
 ได้อย่างง่ายดาย”
398. อี ທູ້ ປູ້ ກ່າວ “ละเอيدຄືລົວ”
 ກ່າວ : ມາ ສູ. อື່ ເຕີນ ມອຍ ປູ້ ມາ ສູ. ມັນ ປາວ อື່.
 “หมายถึงไม่สะเพร่าเลยແນ້ຕ່ັນນ້ອຍ ມີຄວາມໝາຍໃນທຳກຳ”
399. อື່ ອ່ວງ ອູ້ ເນີ່ . “ນຸ່ງໜ້າໄປມີແຕ່ຫັບຫະ”
 ສິນ ມໍາ ມາ ອູ້ ເວຍ ຈວ່າ, อື່ ຈຶ່ອ ອ່ວງ ເນີ່, ເພື່ນ ມໍາ ເນີ່ ຈິນ.
 “หมายถึงไม่รู้สึกเกรงกลัวต่ออุปสรรคใด ๆ ມີຄວາມມານະກັດໜ້າຫາຍຸກ້າໄປຈຳນວດເຮືອຍ”
400. อື່ ອູ້ ເນີ່ ປົວ “ມີມືອະໄຣດີສັກອ່າງ”
 ເໝນຍ ອົວອື່ ເຕີນ ເນີ່ ປົວ ຈຶ່ອ ທູ້. อື່ ເວຍ ມາ ອູ້ ອົວ ເຕີນ. ຜັງ ທູ້.
 “หมายถึงไม่มີຄວາມດີແນ້ຕ່ັນນ້ອຍທີ່ຈະສາມາດເອົາມາເປັນປະໂຍ້ນໄດ້”
401. อື່ ເສີ່ຍ ເທີນ ໄກ “ຄົດພິສດາ”
 อື່ : ນີ້ ໄກວ. ນີ້ ໄກວ ເຕີນ ເສີ່ຍ ຝໍາ, ເຫຼື່ນ ແຫວຍ ເທີນ ຢູ່ ເພີ່ນ ໄກ ໄກ, ສິນ ມໍາ ເສີ່ຍ ຝໍາ
 ເພຍ ຜັງ ນີ້ ໄກວ, ປູ້ ເຫຼື່ຍ ເහອ ສູ່ອ ຈຶ່ອ.
 “ຄົດປະຫວາດວ່າທ່ອງຟ້າຈະແຕກ ມາຍຄືດໄໝ່ຕ່ອງກັບຄວາມເປັນຈິງ ຄື້ອືດໃນສິ່ງທີ່
 ເປັນໄປໄໝໄດ້”
402. อື່ ອູ້ ສວ່ອ ເຕີ່ອ “ມີມືອະໄຣສັກອ່າງ”
 ອູ້ ເຈີ່ນ ຕາງ ທີ່ ໂດວ ເໝນຍ ອົວ ເຕີ່ອ ຕ້າວ, ສິນ ມໍາ ມາ ອູ້ ໂຫວ່າ ຢ່ວ່ອ.
 “ແນ້ຕ່ັນເສິ່ງເດືອກ໌ໄມ້ໄດ້ ມາຍຄືດໄໝ່ຕ່ອງຮັບອະໄຣສັກອ່າງ”

403. อ້ ชິນ อ້ ອື່ “ຈີຈະບາຈີຕະເບາ”
 ອົ່ວ ອ້ວ ອໍ ເກົ້ອ ທິນ ເອັ້ນ ເອົ້ວ, ອື່ ເວີຍ ເລີຍ ແລວິນ ປູ ເຕູ ເສີຍ ກິນ ປິງ ໂຕາ ຈີ ຈຸ ໄຈ
 ໂໜ່ວ ເຈິນ ຈູ້ອ ທັ່ງ.
 “ໝາຍຄື່ນມີສາຫີ ໃຈຈດຈ່ວຍໃນກາທໍາສົ່ງໄດ້ສົ່ງໜຶ່ງ”
404. ອື່ ອູ້ ສາວ ອ້ວ “ມີມືອະໄຮສັກອ່າງ”
 ເສູ່ ເມອ ໂຕາ ແນຍ ອ້ວ.
 “ໝາຍຄື່ນມີມືອະໄຮ”
405. ອື່ ເອັ້ນ ປູ ພາ “ມີພຸດສັກຄຳ”
 ອື່ ຈຸ່ວ ຢວ່າ ໂຕາ ປູ ຈຸ່ວ, ສົງ ມູງ ເຊີນ ນ່ອ ປູ ຈຸ່ວ ຢວາ.
 “ໝາຍຄື່ນມີພຸດຂອງໄຮ”
406. ອື່ ຈາວ ອື່ ຊື່ “ເຫັນໜຶ່ງຄໍ່າໜຶ່ງ”
 ອື່ ເກົ້ອ ຈ່າວ ທັ່ງ ຢວ່ວ ອື່ ເກົ້ອ ອວັນ ທັ່ງ, ຈູ້ອ ຈີ ຕ່າວ ເຕູ ສູ້ອ ເລີຍ.
 “ໝາຍຄື່ນເວລາສັ້ນນັກ ທ່າງເລາຫົ່ງວັນເທົ່ານັ້ນ”
407. ອື່ນ ສູ່ຍ ຈູ້ອ ແຫວິນ “ດິນນຳຄິດຄື່ນຕິນນຳ”
 ອື່ນ ສູ່ຍ ສູ້ອ ເວີຍ ເສີຍ ຕ່າວ ແຫວິນ ພລິວ, ອື່ ເວີຍ ແຫວິນ ໂຫຼວ່າ ອື່ນ ໂຫຼວ່າ ເຕູ, ປູ ເຂ່ອ ວ່າ
 ນີ້ໄລດ ຈູ່.
 “ໝາຍຄື່ນກາຣີໄດ້ຮັບບຸນຍຸຄຸນຈາກກົນອື່ນຕ້ອງຈະຈຳໄສໄຈໄວ້”
408. ອື່ ໂຕາ ກິນ ທັ່ງ “ມູ່ງວິໄທທິນ”
 ເຊິ່ງ ເຊູ່ ຈຸ່ຍ ເລີຍ ໂຕາ ເຕູ ແຫວິນ ຈຸ່ຍ ກິນ ທັ່ງ ຈົ່ວ ປິ່ນ ຈຸ່ວ ກວ້ວ ຖາ.
 “ວິ່ງຕາມກົນທີ່ອຢູ່ຂ້າງໜ້າສຸດແລະແຜ່ງໜ້າເຫັນໄປ”
409. ອ້ວ ມູນ ຈູ້ອ ເຕູ “ສບາຍອກສບາຍໃຈ”
 ສົງ ມູນ ດັງ ມູນ ອ້ວ ເສີຍ, ທິນ ປິງ ສູ່ ຈູ້ອ.
 “ໝາຍຄື່ນຈີຕິໃຈສບາຍ”
410. ອ້ວ ທິນ ຈຸ່ງ ຈຸ່ງ “ໜັກອກໜັກໃຈ”
 ທິນ ຈຸ່ງ ອ້ວ ໂຄູ່ວ ປູ ອັນ.
 “ໃນໄຈເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຫ່ວງຄວາມກັງລົງໃຈ”
411. ອ້ວ ເປີຍ ອູ້ ຢ່ວນ “ເຕີຮີມລ່ວງໜ້າຫາຍຫ່ວງ”
 ຢ່ວນ : ຢວ່ວ ຢ່ວນ. ວີ ເຊີຍ ອ້ວ ເລື ຜົງ ເປີຍ, ຈົ່ວ ເຂ່ອ ແໜ່ມຍ ລູ ຢວ່ວ ຢ່ວນ.
 “ດ້ານກີກາເຕີຮີມກາລ່ວງໜ້າ ກົຈະສາມາດຊັດກັບອັນຕຽຍໄດ້”

412. อ้ว หมင อู้ สือ “ขอไม่สมจริง”
กง อ้ว ชวี หมင, เป็ง อู้ สือ จี้.
“มแต่ช้อ ขอไม่ตรงกับความเป็นจริง”
413. อ้ว เลียว ปู เวิน “มีระเบียบแบบแผน”
เลียว : เลียว หลี. เวิน : ลวน. บัน ซื้อ อ้ว เลียว หลี, ซื้อ หา ปู ลวน.
“ทำงานมีระเบียบ ไม่ผุ่งเหยิง”
414. อ้ว เชือง อ้ว เช่อ “มีเสียงมีสี”
จี้ อ้ว เชือง อิน, อ้ว อ้ว เอี้ยน เช่อ. สิง หยุ่ง เหมี่ยน เสี่ย หัวอ เปี้ยว เอี้ยน สือ เพิน จิง ໄน,
เชือง ตัง พ่อ เจิน.
“หมายถึงการแสดงดีเลิศ มีทั้งเสียงและสีสมจริงมาก”
415. อ้ว สือ อ้ว จุ “มีต้นมีปลาย”
อ้ว ไก โถ, อ้ว เจี้ย หววย, จื้อ จวอ ซื้อ ฉิง หนึ่ง เจียน ฉือ ต้าว ตี้, นง โถ จวอ ต้าว หววย.
“หมายถึงมีความสม่ำเสมอในการทำงาน เสมอต้นเสมอปลาย”
416. หวี กง อี้ ชุน “เตมาโน่ย้ายภูเขา”
ปี วี จวอ ซื้อ อ้ว หวัน เนียง เตอ อี้ ลี, ปู พ่า คุ่น หนัน, จี ยุ่ย เค่อ ผุ คุ่น หนัน, นวี เตอ
เนี้ย กง.
“หมายถึงความนานะ ความเพียรพยายามในการทำงาน ไม่กลัวความยากลำบาก ก็จะ
สามารถพั่นฝ่าอุปสรรคต่างๆ ได้รับความสำเร็จ”
417. หวี มู่ อุ่น จู “ตาปลาปนไข่มุก”
ป้า หวี เตอ เอี้ยน จิง สุ่น จ้า ใจ เจิน จู หลี เมี้ยน, ปี วี หนา เจี้ย เตอ เพี้ยน อี้ เตอ ตง
ซี ป่าว ชง เจิน เตอ เจิน กุ้ย เตอ ตง ซี.
“เอาตาของปลาปนเข้าไปในไข่มุก หมายถึงการเอาของเทียมหรือของที่มีราคาถูก
มาปักกับของจริงหรือของที่มีราคาแพงเพื่อหลอกหลวงคนอื่น”
418. หวี ໂຢ່າ ชັ້ງ ສິນ “ຝົນຫຼຸດໃຫ້ຮ່ວມ”
หวี ເຊີຍ ກວອ ເລອ ໄກ ຈັ້ງ ສິນ ເຈົວ ມໍາ ພົມ ປົ້ນ ໂອ້ຍ ປົ້ນ ດູ້ຍ ປົ້ນ
ປັ້ງ ປູ້ ປູ້ ຈື່ ສຽອ.
“ຝົນຕົກຫຼຸດແລ້ວຈຶ່ງໃຫ້ຮ່ວມກັນຝົນ ບໍານາຍຄົ່ງເຮືອງຜ່ານໄປແລ້ວຈຶ່ງໃຫ້ກວາມຊ່າຍແລ້ວ
ຊ່າຍແລ້ວຄົນໄມ່ທັນເວລາ”
419. หวี ຈຸ່ງ ທິນ ຜູ້ “ພຸດໜັກໂຈລືກ”
ຫຼຸວ່າ ຢ່າວ ອົວ ເພື່ນ ເລື່ຍ, ຈິງ ອື່ ເຫັນ ເຊື່ນ ຜູ້.
“ກຳພຸດທີ່ມີ້ໜັກແລະມີກວາມບໍານາຍລືກສິ້ງ ພຸດໄມ່ສິ້ນກວາມ”

420. ວ່າ ຈູ່ ປູ້ ຕ໏ “ອຍກເວີໄນ່ຄົ່ງ (ຄື່ນໄມ້ໄດ້)”
ຈົວ ທຸ່ອ ຈຶ່ວ ເສັ່ງ ໄກ່າ ຈູ່, ຜົນ ເອົ້ອ ປູ້ ທັນ ຕ໏ ຕ້າວ. ຈຶ່ວ ຈົວ ທຸ່ອ ອື່ເວ່ຍ ຜົວໄກ່າ, ຈື່ ກົວ ຜົວ
ເນົ້າ, ຜົນ ຕ໏ ປູ້ ຕ້າວ ມູ້ ຕໍ່.
“ການຄິດຈະຮັດເວົາກລັບເວີໄນ່ໄດ້ ມາຍຄົ່ງການກິດແຕ່ຈະເອາໄຫ້ສັງເວົາ ຈຸ່ກລັບ
ໄນ້ສາມາດນຽບຮູ່ຄວາມຕ້ອງການໄດ້ ຍິ່ງເວົງໜີ້”
421. ໄກ້ ເກອ ໄກ້ ອູ່ “ຮ່ວງຮ່າທຳພັງ”
ໄກ້ : ອົ້າ. ອົ້າ ຈູ່ງ ເກອ, ອົ້າ ເທ්ຍາ ອູ່. ສິນ ທຸ່ງ ລົ່ມ ເຊິ່ງ ເງົ່າຍົ່ວ ລົ່ມ, ແຫຼຸນ ແມ່ນ ເປັນ ຈູ່ງ ເກອ
ເປັນ ເທ්ຍາ ອູ່ ເຕວ ທາວ ເລ່ອ ຜົງ ຈົ່ງ.
“ຮ່ວງພັງພາລາເຕັ້ນຮ່າພາລາ ມາຍຄົ່ງໃນງານນົກລອອງຕ່າງ ຈຸ່ກລັບນໍ້າມຕົ້ນ
ໄປດ້ວຍຄວາມປຶກຢືນດີ”
422. ໄກ້ ເງົ່າຍົ່ວ ໄກ້ ລົ່ມ “ມູ່ກ່ອໄປເຮືອຍ ຈຸ່”
ຈົ້ ຈົ່ວ ທຸ່ກ ລົ່ມ, ເງົ່າຍົ່ວ ກັ້ນ ເງົ່າຍົ່ວ ອົ້າ ຈົ່ງ.
“ພາຍານທຳຕ່ອໄປ ຍິ່ງທຳຍິ່ງນີ້ແຮງ”
423. ຈົ້ອ ເຕື່ອ ນີ້ ເລ່ອ “ທະນີໃຈສຸຂາເອງ”
ຈົ້ ຈີ່ ລົ່ມ ສູ່ຍ ນີ້ ຈຸນ ເຕວ ເລ່ອ ຈົ່ວ.
“ຮັບຮູ້ຄວາມຮູ້ສຶກເປັນສຸຂາດ້ວຍຕົນເອງ”
424. ຈົ້ອ ລົ່ມ ເກົ່ງ ເຫຼົງ “ອາສີ່ຍຳລຳແຂ້ງຕົນເອງ”
ຍົ່ງ ຈົ້ ຈີ່ ເຕວ ລົ່ມ ເລື່ຍ ໂພນ ຜົວ ເຫຼົງ ມາວ.
“ຕົນແລບເປັນທີ່ພື້ນແກ່ຕົນ ຫາເລື່ຍໜີ້ພົດວ່າຍຳລຳແຂ້ງຂອງຕົນເອງ”
425. ຈົ້ອ ລົ່ມ ເໝີນ ສູ່ “ສ້າງບ້ານຕົນເອງ”
ປ່ວ່າ ຜົນ ໂພນ ອົ້ ຈົ່ວ ດາວ ຈຸນ ຖຸ່ລົ່ມ ຫຼື ຫຼຸ່ໂຫລ, ຈົ້ອ ຈີ່ ລົ່ມ ກ່າວ ອົ່ ທ່າວ.
“ມາຍຄົ່ງອອກຈາກຮອນກວ່າມສ້າງຈູານະດ້ວຍຕົນເອງ”
426. ຈົ້ອ ຂີ່ ເໝີນ “ໂກທັນເອງ ໂກທັນອັ້ນ”
ຂີ່ ເພີ່ຍນ ຈົ້ອ ຈີ່, ເອົ່ຍ ຂີ່ ເພີ່ຍນ ເປົ້າຍົມ ເຫຼຸນ.
“ມາຍຄົ່ງໂກທັນເອງໄດ້ກີ່ໂກທັນອັ້ນໄດ້”
427. ຈົ້ອ ສູ່ອ ນີ້ ກ່ວອ “ກຣມສະນອງກຣມ”
ຈົ້ ຈີ່ ຈົວ ໄກ່າ ທຸ່ອ, ຈົ້ອ ຈີ່ ເຊິ່ງ ໂກ່ຽວ ປູ້ ທ່າວ ເຕວ ໂກ່ຽວ ກ່ວອ, ອົ່ ເວ່ຍ ຈົ້ອ ຈົວ ຈົ້ອ ໂກ່ຽວ.
“ຕົນກະທຳຄວາມຫັກຈະຕ້ອງຮັບຜລ້ວ ກຣມສະນອງກຣມທ່ານທັນ”
428. ຈົ້ອ ສູ່ອ ນີ້ ລົ່ມ “ພື້ນແຮງຕົນເອງ”
ກ່າວ ຈົ້ອ ຈີ່ ພລາວ ຕັ້ງ ເອົ່ຍົງ ມາວ ຈົ້ອ ຈີ່.
“ຖຸ້ແຮງການຂອງຕົນທຳການເລື່ຍໜີ້ພົດວ່າຍຳລຳ”

429. จื๊อ สื่อ จื๊อ จุ “ตลอด”
 นง ໄກ ໂຄ ต້າວ ແງ່ຍ ແກ່ວຍ.
 “ຈາກຈຸດເຮັມຕິນຄິງຈຸດສຸດທ້າຍ”
430. ຈົ້ອ ເຊີ່ຍ ມາວ ຕຸ້ນ “ຂັດກັນເອງ”
 ປໍ່ວ່າ ຈົ້ອ ຈີ່ ເຕອ ເອີ່ນ ສິງ ເລີຍນ ໂຢ່າ ສູ່ ເຊີ່ຍ ຕໍ່ ສູ່.
 “ກຳພູດກັບກະກະກະທຳອອນຕົ້ນໄໝສອດຄລ້ອງກັນ”
431. ຈົ້ອ ອື່ ແຫວຍ ເພຍ “ຮູ້ຕັນເອງຜິດ”
 ເຢັ່ນ ຜູ້ອ່າວ ຕ້າວ ຈົ້ອ ຈີ່ ເອື່ຍ ອ້າວ ປູ້ ຕຸ້ຍ ເຕອ ຕໍ່ ພົງ, ຈິງ ຜູ້ ເສີ່ຍ ຕ້າວ ຈົ້ອ ຈີ່ ເຕອ ເຂົວຍ ເຕີ່ນ ແກ່ວ່າວ ອູ້.
 “ຮູ້ຂົ້ນກພຣ່ອງຫຮ້ອກວາມຜິດຂອງຕົ້ນ”
432. ຂອ ອື່ ແຫວຍ ຜູ້ອ່າວ “ຄືດວ່າຕັນເອງຄຸກຕ້ອງ”
 ຈົ້ອ ຈີ່ ເຢັ່ນ ແຫວຍ ຈົ້ອ ຈີ່ ເຕອ ເອີ່ນ ສິງ ແກ່ນ ຕຸ້ຍ.
 “ຄືດວ່າກຳພູດແລະກະກະກະທຳອອນຕົ້ນຄຸກຕ້ອງເສມອ”
433. ຈົ້ອ ແຫວຍນ ນີ້ ຜູວອ “ສມເຫດສມພລ”
 ເຈິ່ຍ ຈົ້ອ ຈີ່ ເຕອ ກວນ ເຕີ່ນ ເຈິ່ຍ ໂຈາ ເລວຍິນ, ຜູ້ອ່າວ ນີ້ ແໜຍ ອ້າວ ລ່າວ ຕັ້ງ.
 “ກວາມຄືດຂອງຕົ້ນຄຸກໄໝມີທີ່ມ ມັກໃຫ້ປະບົບໃນທາງໄໝມີ”
434. ຈົ້ອ ຈົ້ວອ ຈົ່ງ ມົມີ “ຄືດວ່າຕັນອລາດ”
 ຈົ້ອ ຈີ່ ອື່ ເວ່ຍ ຈົ້ອ ຈີ່ ເກົ່າ ຈົ່ງ ມົມີ.
 “ນອງຕັນເອງອລາດເສມອ”
435. ຈົ້ອ ຈົ້ວອ ຈົ້ອ ໂຮູ່ “ກຽມສັນອກກຽມ”
 ຈົ້ອ ຈີ່ ຈົ້ວອ ໄຢ່າ ຜູ້ອ່າວ, ຈົ້ອ ຈີ່ ໂຮູ່ ຢວ່ອ ໄຢ່າ. ຕາວ ພັນ ເປັນ ອື່.
 “ຕັນກ່ອກກຽມທຳເຂົ້າ ຕ້ອງຮັບກຽມເອງ”
436. ຈົ້ອ ຈົ່ງ ປູ່ ຜູ້ອ່າວ “ຫາເຫຼີໄສ່ຫວ້າ”
 ຈົ້ອ ຈີ່ ຈົ້ວອ ຜຸ່ນ ຜູ້ອ່າວ. ຈົ້ອ ຈີ່ ສວິນ ຈົ່ງ ທ່ານ ປູ່ ເອື່ຍ ຈົ້ວອ “ຈົ້ອ ດ້ວາ ປູ່ ຜູ້ອ່າວ”.
 “ຫາເຮື່ອງໄສຕົນ ຫາກວາມເດືອດຮ້ອນນາໄຫ້ຕົນເອງ”
437. ໂຈ່ວ ມົມ່າ ກິ່ນ ຢາວ “ກວາມນ້ຳມາລີ”
 ນີ້ ໄຈ້ ມົມ່າ ປູ່ ເປັນ ໂຈ່ວ ເປັນ ກິ່ນ ຢາວ. ແຫວຍນ ຜູ້ອ່າວ ສິງ ພຍຸງ ຜິນ ລົງ ເຕ່ອ ອື່ ຫວ່ໄກ່,
 ເຂົ່ຍນ ປໍ່ວ່າ. ສູ່ ເລວ່ຍ ເຕອ ກວນ ຜູ້ອ່າວ ອູ້.
 “ຈົ່ອຍຸບນ່າລັ້ນນ້ຳມາລີດອືນໄໝ ເດີມໝາຍຄື່ກວາມຮ່າງກິຕິໄຈ ປັຈຸບັນໝາຍຄື່ກວາມອົງ
 ເຮື່ອງຮາວຕ່າງ ຈຸ່ ເພີ່ຍຜົວເຜີນ ໄນມົອງໃຫ້ລຶກໜັ້ງ”

438. ຈວ່ວ ອົ້ວ ເຟີ່ ແກ້ວມ ພຶກ ເງິນ “ເຫັນຫັກໄດ້ ເງິນຫັກໄດ້”
 ເຟີ່ : ວິ່ ຕ້າວ. ແກ້ວມ : ສູງ ແກ້ວມ. ຈວ່ວ ອົ້ວ ວິ່ ຕ້າວ ສູງ ແກ້ວມ. ປີ່ ຈວ່ວ ທູ້ອ ຜົ່ນ ລື່,
 ແມຍ ອົ້ວ ຈວ່ວ ໄກ້, ສູ່ ສູ່ ເຕືອ ຜົນ ອົ້ງ ໂສູງ.
 “ໝາຍຄື່ງຄວາມຮາບຮັນໃນການທຳກຳ ທຳອະໄຮກໍທຳໄດ້ ໄນມີອຸປະກອນໄດ້”
439. ຈວ່ວ ອົ້ວ ແກ້ວມ ນັ້ນ “ຫັກຍາກ ພຶກຍາກ”
 ເຈື້ອ ເອີ່ຍ ຈວ່ວ ປູ້ ມ່າວ, ນໍາ ເອີ່ຍ ຈວ່ວ ເອີ່ຍ ປູ້ ມ່າວ, ສົງ ພູ້ ຈົ່ງ ເຊີຍ ຕັ້ງ ຄຸນ ນັ້ນ.
 “ທຳແບບນີ້ກີ່ໄດ້ ທຳແບບນີ້ກີ່ໄດ້ ໝາຍຄື່ງຢູ່ໃນສະພາບທີ່ລຳນາກ ກລັນໄມ່ເຂົາຍໄມ່ອອກ”
440. ຈວ່ວ ທູ້ອ ທູ້ນ ກນ “ນັ້ນກິນກູ່ເຫດລ໌ມ”
 ຈູ້ອ ທູ້ອ ຈວ່ວ ເຖິວ ທູ້ອ, ຈົ້ວ ທູ້ນ ເອີ່ຍ ຢູ່ຢູ່ ເປີບ ທູ້ນ ກນ, ປີ່ ວິ່ ກວງ ເສື່ຍາ ເພີ່ຍ ປູ້ ເຊິ່ງ ທຸ່ນ,
 ໄກ ປູ້ ຈົ່ງ ເອີ່ຍ ສ່າວ ຈົ່ນ.
 “ໝາຍຄື່ງເອາແຕ່ໃຊ້ຈ່າຍ ໄນ ດີກີດຫາຮາຍໄດ້ເພີ່ມພູນ ແມ່ນີ້ກີ່ສມນັດມາກີ່ຈະໃຫ້ໜົດໄປ
 ວັນໄດວັນໜຶ່ງ”
441. ຈວ່ວ ຈົ່ງ ກວນ ເທີ່ຍນ “ກບໃນກະລາກອອບ”
 ອົ້ງ ຈູ້ອ ຂົງ ອົ້ວ, ຈວ່ວ ໄກ ຈົ່ງ ລົ່ມ ກິນ ເທີ່ຍນ, ທູ້ວ ເທີ່ຍນ ຈູ້ອ ອົ້ງ ຈົ່ງ ໂກ່າ ນໍາ ເມອ ຕ້າ. ຍັ້ງ ໄກລ
 ປີ່ ວິ່ ແກ້ວມ ເຕືອ ເອີ່ຍ ກວງ ເສື່ຍາ ເສື່ຍາ, ເຈື້ອ ທູ້ອ ຕ້າວ ເຈື້ອ.
 “ກບຕ້າວໜຶ່ງນັ້ນຢູ່ໃນນ່ອນ້າໜົມທີ່ອຳນົງ ມັນນອກວ່າທີ່ອຳນົງໄຟ້ນາດເພີ່ມທ່າປາກນ່ອ ໝາຍຄື່ງ
 ກນທີ່ມີຄວາມຮູ້ນ້ອຍ ມີສາຍຕາສັ້ນ ຍ່ອມເຫັນແຕ່ສົ່ງທີ່ອູ້ໄກລົດຕົນ”
442. ຈວ່ວ ລື່ ປູ້ ອັນ “ນຸ່ງຂຶ້ນໄມ່ເປັນສຸ”
 ຈວ່ວ ເຖິວ ເອີ່ຍ ປູ້ ທູ້ອ, ຈົ້ນ ເຖິວ ເອີ່ຍ ປູ້ ທູ້ອ, ສົງ ພູ້ ຜົນ ເຈື້ອ ລື່ ປູ້ ອັນ. ຄົ່ນ ເທື່ອ ປູ້ ຕົ້ງ.
 ນຸ່ງກີ່ໄດ້ ຍັນກີ່ໄມ່ຄຸກ ຈົດໃຈວ່າງ່ານ ໄນຮູ້ທຳອະໄຮຈິງຈະຄຸກ”
443. ທຸ່ນ ຕິງ ເງື່ອ ເຖິ່ຍ “ຕັດຕະປູ້ຫັ້ນເຫັນ”
 ເງື່ອ : ເງື່ອ ຕ້າວ. ທຸ່ນ ຕ້າວ ຕິງ ຈົ້ວ, ເງື່ອ ຕ້າວ ເຖິ່ຍ ໄກ່າວ. ປີ່ ວິ່ ທູ້ວ ພົວ ຈວ່ວ ທູ້ອ ເຈື້ອ
 ເກວິ່ຍ ກວ່ວ ຕ້າວ, ກັນ ສູ່ ລື່ ລົ່ວ່ວ.
 “ໝາຍຄື່ງຄວາມເຕັດາດໃນການພູດຫວູ້ທຳກຳ”
444. ທຸ່ນ ຈົ້ນ ຈົ່ງ ຈົ່ງ “ສັ່ນ ຈົ່ນ ກລັວ ຈົ່ນ.”
 ທຸ່ນ ຈົ້ນ : ອິນ ໄກ່ ພົວ ເອ່ອຮ ພົວ ໂດວ. ຈົ່ງ ຈົ່ງ : ເສື່ຍາ ຜົນ ຈົ່ນ ເຊິ່ງ. ໄກ່ ພົວ ພົວ ໂດວ ເສື່ຍາ
 ຜົນ ຈົ້ນ ເຊິ່ງ ເຕືອ ເອີ່ຍ ຈົ້ວ.
 “ຈົ້ນ ຈົ້ນ : ກລັວຈົນຕ້າສັ້ນ. ຈົ່ງ ຈົ່ງ : ຮະມັດຮະວັງ. ໝາຍຄື່ງກລັວຈົນຕ້າສັ້ນກີ່ອກລັວຫວູ້ຮະມັດ
 ຮະວັງຈົນເກີນໄປ”
445. ທຸ່ນ ອູ່ ປູ້ ເຊິ່ງ “ຮບໄມ່ເກຍແພ້”
 ສົງ ພູ້ ລື່ ເລື່ຍ ອູ່ ຕິ່, ແມ່ຍ ທຸ່ນ ປູ້ ເຊິ່ງ, ປີ່ ວິ່ ປັນ ເຊິ່ນ ແກ່ ທູ້ອ ຜົ່ນ ຖວ ນິ້ນ ເຊິ່ງ ກນ.
 “ໄມ່ວ່າຮບທີ່ໃຫນກີ່ຫນະທີ່ນັ້ນ ໝາຍຄື່ງທຳອະໄຮກໍສາມາດທຳໄດ້ສຳເຮັງເສມອ”

446. ຈັງ ກ້ວນ ພລື່ໄຕ “ເອາມວກຫລືໄສ່ຫວັງ”
 ກ້ວນ : ມ່ວາ ຈຶ່ວ. ປ່າ ຈົ່ງ ເຕອ ມ່ວາ ຈຶ່ວໄຕ ໄກ້ ຈົ່ງ ພລື່ໄຕ ໂດາ ທຸ່ນ, ປໍ່ວ່າ ຄົນ ຜວ່ວ ເລວ
 ຕຸ່ຍ ເຊີ່ຍ ຢວ່ວ ນ່ອງ ຜວ່ວ ເລວ ຈູ້ອ່າສູ້ວ່າ.
 “ເອາມວກຂອງນາຍຫລືໄປໄສ່ຫວັງອອນນາຍຈັງ ມາຍຄື່ນຈັບຄູ່ຜິດຫຣີ່ເກີດຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດ”
447. ຈົ່ງ ໂກ່າ ເງື່ອ ສູ້ວ່າ “ອ້າປາກພັນລິ້ນ”
 ເງື່ອ ເສື່ອ : ເງື່ຍຸ້ນ ເສື່ອ ໂດາ, ຈຶ່ວ ເຈິ່ຍ ປຶ້ງ ຢູ່ ຢວ່າ, ຈັງ ເຈິ່ວ ຈຸ່ຍ ປ່າ ເຈິ່ຍ ປຶ້ງ ຢູ່ ຢວ່າ. ສິນ ພູ່ງ ເປີຍ
 ຖຸ່ນ ເຕອ ຈູ້ອ່າສູ້ວ່າ ລົ່ງ ຈູ້ ເລືອ, ອໍ່ ເຊີ່ຍ ຜວ່ວ ປຶ້ງ ຢູ່ ຢວ່າ ໄກລ.
 “ມາຍຄື່ນຕົກໃຈຈົນວ້າແຕ່ປາກ ພູດໄມ່ອອກ”
448. ຈາວ ທີ່ ເຝິ່ງ ປ້ອ “ນີ້ຈິວທີ່ວ່າ”
 ຈາວ ທີ່ : ຈ່າວ ທຸ່ນ ເຕອ ຄົນ ທີ່, ອື່ນ ເຫຼຸນ ເວີຍ ຜົນ ເຊີ່ຍ ທຸ່ນ, ຈີ ຈື້ ຈັ້ນ ປວ່າ ເຕອ ທີ່ ເຊີ່ຍ.
 ເຝິ່ງ ປ້ອ : ວ່າ ເຫຼຸນ ເຕອ ເວີຍ ຈຶ່ວ. ສິນ ພູ່ງ ເຫຼຸນ ທີ່ ປ້ອ ປ້ອ, ເຫັນ ອໍ່ ຜວ່ວ ດັ່ງ.
 “ມາຍຄື່ນຄວາມກ້າວහນ້າ ຄວາມເຈຣົມຮູ່ງເຮັອງແລະຄວາມນີ້ຈິວທີ່ວ່າ”
449. ຈາວ ຊັນ ນູ່ ທີ່ອ່າ “ເຫົ້າສາມເຢັນສີ”
 ຈ່າວ ທຸ່ນ ທູ້ອ່າ ຊັນ, ອ່ວນ ທຸ່ນ ທູ້ອ່າ ທີ່ອ່າ. ຈຶ່ວ ຜົນ ຟູ່ ອູ້ ທຸ່ນ.
 “ມາຍຄື່ນຄວາມກລັນກລອກ ຄວາມໄມ່ແນ່ນອນ”
450. ເຈີນ ເຝິ່ງ ເຊີ່ຍ ຕຸ່ຍ “ປ່າຍເຫັນຫນັກນີ້”
 ເຈີນ ເຝິ່ງ : ເຈີນ ເຈີນ. ເຈີນ ເຈີນ ຕຸ່ຍ ເຈີນ ເຈີນ, ປໍ່ວ່າ ເລີ່ມ ພົນ ຕຸ່ຍ ອໍ່ ພົນ ຄື ຢູ່ ເວັນ ຄື ຈັ້ນ
 ດັ່ງ ເປີຍນ ປ້ອ, ເງວ່ຍ ປຶ້ງ ທຸ່ຍ ຢູ່, ເອີ່ຍ ປໍ່ວ່າ ຈຸວັງ ພົນ ເຕອ ຕຸ່ຍ ທີ່ອ່າ. ຄຸນ ເຫັນ ເຕັ້ງ ພົນ ເມື່ຍນ
 ປຶ້ງ ທຸ່ນ ເລີ່ມ ແຫວ, ເຈີນ ຢູ່ບໍ່ ຕຸ່ຍ ດັ່ງ.
 “ມາຍຄື່ນໃນກາໂຕໄລ້ເລີຍກັນ ສອງຝ່າຍຕ່າງຢືດແນວຄວາມຄືດແລະວິທີກາຮອງຕຸນ ໄນຍອນ
 ຜ່ອນປັນ ເຂົ້າກັນໄມ້ໄດ້ ຕກລົງກັນໄມ້ໄດ້”
451. ເຈີນ ເຝິ່ງ ຕວ່ວອ ແໜ່ຍ່າ “ແບ່ງກັນເວລາ”
 ອໍ່ ເຝິ່ງ ອໍ່ ແໜ່ຍ່າ ເອີ່ຍ ປຶ້ງ ຂີ່ ອໍ່ ພົນ ກວ້ວ, ສິນ ພູ່ງ ຈຸວັງ ຈັ້ນ ສູ້ວ່າ ເຈີນ, ເຈີນ ປວ່າ ຕາວ ກນ ຈວ້ວ.
 ຕາວ ເສ່ວຍ ສີ.
 “ມາຍຄື່ນພຍາຍາມທ່ານແລະສຶກໝາໄທ້ນາກ ໄນຍອນປລ່ອຍເວລາໄກ້ຜ່ານໄປໂດຍປຳປ່າປະໂຫຍດ”
452. ຈຶ່ວ ຝ່າ ພື້ນ ຝ່າ “ຮູ້ກູ້ທຳຜິດກູ້”
 ຝ່າ : ຝ່າ ລວ່າ. ຈຶ່ວ ຕ້າວ ຝ່າ ລວ່າ, ເຊີ່ຍ ແຫວ ພື້ນ ຝ່າ ລວ່າ.
 “ຮູ້ກູ້ມາຍແຕ່ທຳຜິດກູ້ມາຍ”
453. ຈຸ້ອ ເອີ່ຍນ ປຶ້ງ ຢູ່ບໍ່ “ພຸດຕຽງ ຈຸ້ມ່ກລັວ”
 ຢູ່ບໍ່ : ຈີ ຢູ່ບໍ່, ອໍ່ ກຸ້ ຈີ ປຶ້ງ ທຸ່ນ ທຸ່ນ ຈຸ້ອ ຢູ່ ຢູ່ ທຸ່ນ ພົນ ພົນ ພົນ ພົນ
 “ພຸດຕຽງໄປຕຽງນາໂດຍໄມ່ເກຮັງກລັວໃກ່”

454. ຈົ້ອ ກາວ ຂໍ້ເອື່ອງ “ຫຍິ່ງໂສ”

ຂໍ້ເອື່ອງ : ຂໍ້ ຂໍ້ອັ້ນ ເອື່ອງ. ຕິດ ມາຮູ້ ເຈີຍ ອ້າວ ຈົ້ອ ມັນນີ້, ເຕືອ ອື່ວ່າ ສິງ.
“ໝາຍຄົງເບ່ອຫຍືແລະກຸມໃກ່ຕົນເອງ ມີຄວາມເຫຼືອມັນໃນຕົນເອງຈຳລື້ມັນ”

455. ຈົ້ອ ຈີ ມໍາ ໂກ່າ “ຊື່ໄກດ່າໜາມ”

ຈົ້ອ ເຈົວ ຈີ ມໍາ ໂກ່າ, ປີ່ວ່າ ເປົ້າ ເມື່ຍນ ທຸ່ຽນ ມໍາ ເຈົ້ອ ເກົ້ວ ແຫູນ, ສູ້ ຈີ ທຸ່ຽນ ທຸ່ຽວ ມໍາ ລຶ່ງ ວ່າຍ
ອື່ເກົ້ວ ແຫູນ.
“ດ່າຄົນນີ້ແຕ່ທີ່ຈິງຕ້ອງການດ່າອຶກຄົນທີ່ໝາຍຄົງດ່າກະທບ”

456. ຈົ້ອ ຫັ້ງ ມໍາ ໄກວ “ຫົ່ວ້າມ່ອນດ່າຕົນຈາມຈຸ່ງ”

ຈົ້ອ ເຈົວ ຫັ້ງ ທຸ່ຽນ ມໍາ ໄກວ ທຸ່ຽນ, ຂີ້ວ່າ ເຫຼື່ອ ເຫຼື່ອ ຈົ້ອ ມໍາ ໂກ່າ ເຫັນ ດັ່ງ.
“ມີຄວາມໝາຍເໝື່ອນ້ຳໄກດ່າໜາມ ກົດ່າກະທບ”

457. ຈົ້ອ ທຸ່ຽນ ດັນ ປິ່ງ “ຄຸຍກລຸຫຼັນແພ່ນກະຕາຍ”

ຈຸ້າ ກວ່ວ່າ ສູ້, ຈຸ້າ ກວ່ວ່າ ມົນ ເລື່ຍງ ຈຸ້າ ເຊື້ອ ເຕືອ ເອ່ອຮ ຈົ້ອ ຈຸ້າ ກວ່ວ່າ, ທຸ່ຽນ ດັນ ປິ່ງ ຝ່າ,
ແທລືຍງ ທາ ເຕືອ ພູ ຂີ້ວ່າ ເອື່ຍ ມັນ ປູ້ ຕ່າງ, ໂຢ້າ ໄກລ ທາ ຕັກ ທຸ່ຽນ ຈຸ້າ ກວ່ວ່າ ຈູ່ໄໝ່ ມີ
ກວ່ວ່າ ຈວິນ ຕຸ່ຍ ຕ່າ ຈົ້າ, ອົ່ວ ມີ ທາ ຈົ້ອ ຈຸ້ອ ເລື່ຍງ ປິ່ງ ປູ້, ປູ້ ຢຸ່ຍ ສູ້ ຈີ້ອັ້ນ ຢົ່ງ, ທຸ່ຽວ ສູ້ ວ່ານ ຈວິນ ຕຸ່ຍ
ເລວື່ຍນ ຈວິນ ຜູ້ ມົວ, ຈົ້ອ ຈີ້ເອື່ຍ ເປີຍ ເຫຼື່ອ ສ່ວ່ອ. ຈິນ ຍັງ “ຈົ້ອ ທຸ່ຽນ ດັນ ປິ່ງ”ໄກລ ປິ່ງ ຈົ້ອ ສຸຍ ກາ
ກາ ຜື້ ດັນ, ແມ່ນ ອົ່ວ ເຈີ່ຍ ເຈົ້ວຍ ສູ້ ຈີ້ ເວັນ ດີ ເຕືອ ເປັນ ລົ່ງ.

“ໃນສັນຍັດກວ່ວ່າ ຈຳວັດວ່າລູກໜາຍແມ່ທັພຈຳວ່າຂໍ້ອດັ່ງຂອງເມື່ອງຈຳວ່າ ເກັ່ງເຮື່ອງທຸນໝົງ
ກາຣທາຣມາກ ແມ່ແຕ່ພ່ອກີຍັງສູ້ເຂົ້າໄມ້ໄດ້ ຕ່ອມາເຂົ້າໄດ້ເປັນແມ່ທັພນຳທາຣໄປສູ່ຮັບກັນ
ເມື່ອງນີ້ ເນື່ອຈາກເຂົ້າເກັ່ງແຕ່ທຸນໝົງ ໄນສາມາດນຳມາໃຫ້ກັນສະພາພວມເປັນຈິງ ທາຣ
ສີແສນຄົນຈຶ່ງພ່າຍແພີແລະຕົນຖຸກຍິ່ງຕາຍ ປັບຈຸບັນໄຟ້ “ຄຸຍກລຸຫຼັນແພ່ນກະຕາຍ”
ມາເປັນກັນຄົນທີ່ເກັ່ງແຕ່ພຸດແຕ່ໄມ້ມີຄວາມສາມາດຈິງ ຖ້າໃນກາຣແກ້ປົ້ງຫາ”

458. ຈົ້ອ ຈົ້ອ-ປູ້ ລໍລື “ຫ່າງມັນ”

ຈົ້ອ : ພິ່ງ. ຈົ້ອ : ແກ້ວມ ເຂົ້າຍ ໄດ້ ປີ້ອ “ທາ”. ລໍລື : ລໍລືໄລ໌. ປໍາ ທາ ພິ່ງ ໄສ ນໍາ ລໍລື, ປູ້ ຈົ່ວ່າ ລໍລືໄລ໌.
“ຈົ້ອ : ວາງ. ຈົ້ອ : ຄຳໂນຣານ ‘ມັນ’. ລໍລື : ສານໃຈ. ເອໄວ້ທີ່ນັ້ນ ໄນໄປສັນໃຈ.”

459. ຈົ່ງ ເອີ່ຍນ ນໍ້ ເອ່ອຮ “ກຳຕຽງກວນໜູ້”

ຈົ່ງ ເອີ່ຍນ : ຈົ່ງ ເເຈີ່ນ ເຕືອ ເຫວື່ຍນ ກ້າວ. ນໍ້ ເອ່ອຮ : ປູ້ ທຸ່ຽນ ເອ່ອຮ. ຈົ່ງ ເເຈີ່ນ ເຕືອ ເຫວື່ຍນ ກ້າວ,
ທີ່ ຜົ່ວ່າ ໄກລ ເທິ່ນ ປູ້ ທຸ່ຽນ ເອ່ອຮ, ເທິ່ນ ປູ້ ຜູ້ ຜູ້.
“ກຳກຳລ່າວຕັກເຕືອນທີ່ຕຽງໄປຕຽງນາຍ່ອມຟິ່ງແລ້ວໄມ້ລື່ນໜູ້ ໄນນໍາຟິ່ງ”

460. ງົ່ວ ໂດຍນີ້ “ຕົ້ມຄ່າເພາກິ່ງຄ້ວ່າ”

ນີ້ : ໂດຍ ຈິງ. ເຊີ້ງ ດຸວ່າ ຜັນ ກວ່າ ສູ່ ເວ່ຍ ແກວນ ຕໍ່ ປາວ ພີ ເສື່ຍງ ເຈີ້ຍ ກູ້ ຈຸ່າ ໄກ່ ດີ່ ຕໍ່ ປາວ ຈຶ່ອ, ເນີ້ ຈີ່ ມີ ລົ່ງ ປາວ ຈຶ່ອ ໄກ່ ໂດຍ ທີ່ ປູ້ ເຕົວ ສູ່ ເລີນ ແນ່ຍ ປີ່ ຈົວ ເສື່ຍ ກູ້ ອື່ ຄູ້ ຈຶ່ອ, ປູ້ ມີ ມຳ ດັວນ ເຊິ່ງ ຈົ່ວ ເວ່ຍ ຈຸ່າ ໂດຍ. ປາວ ຈຶ່ອ ລື່ ເສື່ຍ ຕ້າວ : ນົ່ວ ໂດຍ ໂດຍ ນີ້, ໂດຍໄລ້ ຜູ້ ຈຸ່ອ ທີ່, ເປັນ ທີ່ ອອນ ເກີນ ເຊີ້ງ, ເຊີ້ງ ເລີນ ແກວນ ໃຫວ້າ ໄກ່ ຈິ່. ອີ່ ທີ່ ທີ່ ຈຸ່ອ ຈຸ່າ ຂາວ ນົ່ວ ໂດຍ ຢັ່ງ ໂດຍ ຈິງ ພັນ ຈຸ່າ, ເອ່ອຽ໌ ໂດຍ ຈຶ່ອ ແກວນ ໂດຍ ຈິ່ ແກວນ ໂດຍ ຈິ່ ແກວນ ຈຶ່ອ ດັວນ ເກີນ ເຊີ້ງ ຈຸ່ງ; ອີ່ ເວ່ຍ ເຫວີຍ ຕໍ່ ຈຶ່ອ ເລີນ ສູ່ ເຊີ້ງ ພ່ອ ໄກ່ ຢົວ່ວ່າ ພັນ ຈຸ່າ.

“ນີ້ : ກິ່ງຄ້ວ່າ ເລັກນ່ວ່າໂຄສູກຂາຍໂຈໂນ ກິດທໍາຮ້າຍນ້ອງຂາຍນາວຈຶ່ອ ສ່າງໃຫ້ນາວຈຶ່ອແຕ່ງກລອນ ບທ່ານິ່ງກາຍໃນເວລາທີ່ກໍາວາເທົ່າເຈັດກໍາວາ ດັ່ງນີ້ສາມາດແຕ່ງໄດ້ກີຈະຕັດຫວ້າ ປາວຈຶ່ອແຕ່ງກລອນວ່າ ‘ຕົ້ມຄ່າເພາກິ່ງຄ້ວ່າ ຄ້ວ້ອງໄຟ້ຢູ່ໃນໜ້ອ’ ເດີມເກີດທີ່ເດີຍກັນ ເຫດໄຟນິ້ນຈຶ່ງຕ້ອງທໍາຮ້າຍກັນ’ ຕ່ອມໃຫ້ໃນຄວາມໝາຍວ່າພື້ນ້ອງກັນທໍາລາຍກັນອ່ອງ”.

461. ນົ່ວ ສຸ່ວາ ເຊີ້ງ ຕວອ “ບ້ານ້ອຍພຣະມາກ”

ປີ່ ຕະ ທີ່ ສຸ່ວາ ເອ່ອຽ໌ ແຮູນ ຕວອ, ປູ້ ກ້າວ ເພື່ນ ເພີ່ຍ.

“ໝາຍຄົ່ງຂອງມີນ້ອຍ ແຕ່ມີຄົນທ້ອງການມາກຈີ່ໄມ່ພວແນ່ງ”

462. ຈຸວ ເຊີ້ງ ຈົ່ວ່ອ ທີ່ ຕັດຈິງຕົມພຸດແລະທຳທ່າທ່າທາງ”

ຈຸວ ກູ້ ອີ່ ຈຸ່ງ ເຊີ້ງ ເຕື່ຍາ, ຈົ່ວ່ອ ກູ້ ອີ່ ຈຸ່ງ ຈຶ່ອ, ທີ່ ກູ້ ອີ່ ເຈີ້ຍ ຈຸວ ກູ້ ອີ່ ຈຸ່ງ ອຸຍ ທີ່. ມັນ ເປັນ ອີ່.

“ຕັດຈິງຕົມພຸດຫຼືທຳທ່າທາງເໝືອນຈິງເພື່ອໃຫ້ຄົນສັນໃຈຫຼືທຳໃຫ້ຄົນຕົກໄຈ”

(三), ອຸ່ນ ຈຶ່ອ ເຊີ້ງ ກວ່າ “ສຸກາມີຕ້າຄຳ”

1. ທີ່ ລື່ ປູ້ ປາວ ກວ່າ “ເໜັນ້ອຍເປົລ່າ”

ຈົ່ວ່ອ ທີ່ ພີ່ ເພີ່ຍ ເລືອ ເຫັນ ຕ້າ ເຕົວ ລື່ ທີ່, ເຈີ້ຍ ກວ່າ ປູ້ ຕັ້ນ ເຕົວ ປູ້ ຕ້າ ຈົ້ນ ເວີ່ຍ. ອົ່ວ ສູ່ ຜົ່ນ ເປັນ ໄກນ ເວີ່ຍ.

“ໃຊ້ແຮງໃນການທຳການມາກແຕ່ໄນ້ໄດ້ຮັບຄຳໜົມ”

2. ຖຸ່ ມູ່ ປູ້ ເຊີ້ງ ອລິນ “ໄມ້ຕັ້ນເດີຍໄມ່ເປັນປໍາ”

ອີ່ ເກົວ ທຸ່ ປູ້ ມີ ເຊີ້ງ ເວີ່ຍ ທຸ່ ອລິນ, ປີ່ ວ່ອ່ ອີ່ ເກົວ ແຮູນ ເຕົວ ລື່ ເລີ່ຍ ປົວ ບຸວ່ວ່ອ, ເຊີ້ງ ປູ້ ແລ້ວຍ ຕ້າ ທີ່.

“ໄມ້ຕັ້ນເດີຍ ໄນ່ສາມາດເປັນປໍາໄດ້ ພໝາຍຄົ່ງແຮງຂອງຄົນຄົນເດີຍນ້ອຍມາກ ໄນ່ສາມາດ ຈະທຳການໄໝ່ໂຕໄດ້”

3. ຈົ່າ ເພີງ ຈົ້ອ ຈົ່າ ຂາງ “ລມແຮງຮູ້ແຮງໝູ້”
 ຈົ່າ : ຈົ່າ ຊູ້, ແນ່ງ ເຊື່ອຍ. ແນ່ງ ເຊື່ອຍ ເຕີ ຕ້າ ເພີງ ກວ້ວ, ໄກ ຈົ້ອ ຕ້າ ຈົ້າ ເລີນ ຈົ່າ ເຕີ ນ່າງ ຈູ້ອ
 ກວ້ວ ປຸ້າ ເຕີ. ປໍ່ວ່າໄສ ຈົ່າ ຄຸນ ມັນ ເຕີ ສູ່ອ ໄກ, ໄກ ມັນ ເສີ່ຍງ ຫຼູ້ ດີ້ ເກົ້ອ ແຫຼຸນ ເຕີ ເລີນ
 ຕັ້ງ ອື່ ຈົ້ອ.
 “ຈົ່າ : ວັດເວົງ, ຮູນແຮງ. ລມພາຍຸພັດຜ່ານ ຈຶ່ງຈະເຫັນຕົ້ນໝູ້ທີ່ແຂ້ງແກ່ຮູ້ມີໜຳລັ້ມ ມາຍຄື່ກນທົ່ວຍໆ
 ໃນຍານທົກຍາກລຳນາກ ຈຶ່ງຈະແສດງໃຫ້ເຫັນຄື່ກນແຂ້ງແກ່ຮູ້ອ່ອນເຫຼາ”
4. ເຊື່ອຍ ມີວ່າ ເລີນ ເຈິນ ຈິນ “ໄຟແຮງເຫັນກອງແທ້”
 ໄສ ເຊື່ອຍ ມີວ່າ ຈົ່າ ເລີນ ເປີບໝູ້ ເຈິນ ເຕີ ມີວ່າ ຈິນ, ອິນ ເວ່ຍ ເຈິນ ຈິນ ຈູ້ອ ປຸ້າ ພ່າ ມີວ່າ ທ້າ ເຕີ,
 ປໍ່ວ່າ ມັນ ໂກ້າ ຈິນ ເຕີ ນີ້ ຢ່າງ ເລີນ ເຕີ ແຫຼຸນ ໄກ ມັນ ເຊື່ຍນໝູ້ ເຈິນ ເຈົ່າ ເຕີ ອິນ ເສີ່ຍງ
 ທີ່ໄກ.
 “ທອນແທ້ມີກລັວໄຟເພາ ມາຍຄື່ຂອງແທ້ຢ່ອມມີກລັວການພິສູ້ນ”
5. ຜີ ເຫື່ຍາ ໂຢູ່ ປຸ້າ ເຫື່ຍາ “ໜັນຍື່ນເນື້ອມີ່ຍື່ນ”
 ກູ້ ອື່ ຈົ້ວ ຈົ້ວ, ເຫື່ຍາ ເຕີ ທ້າ ເວ່ຍ, ສົງ ພູ່ງ ຈົ່າ ປຸ້າ ພູ່ງ ຈົ້ວ ພູ່ງ ເຕີ ເຫື່ຍາ ແລ້ວຍື່ນ.
 “ແສຮັງທຳຫວ່າເຮົາ ຍື່ນຍ່າງມີ່ເປັນຮຽມຈາຕີຫົວໝື່ນຍ່າງມີ່ບຣີສູ້ທີ່ໃຈ”
6. ປິນ ໄສ ເຫື່ຍන ປິນ ມີວ່າ “ຈັນຫັວ່າໂນຍກ່ອນຈັນໂນຍ”
 ປໍ່ວ່າ ເຫື່ຍන ເວ່ຍ້າ ມູ້ ຢ່າງ່ວ່າ ເວ່ຍ້າ ຕີ່ ແຫຼຸນ.
 “ມາຍຄື່ຕົ້ນກຳຈັດຫວ່ານ້າຫົວໝື່ນທີ່ສຳຄັນກ່ອນ”
7. ທ້າ ເພີງ ສ່າງ ລວ່ວ່າ ເອີຍ “ລມຄຸດໃບໄມ້ຮັງພົດໃບໄມ້ຫລັນ”
 ອື່ ເຈົ່າ ທ້າ ເພີງ ປໍາ ລວ່ວ່າ ເຫື່ຍ ເຕີ ເອີຍ ຈົ້ວ ໂຕວ ທຸຍ ກວງ, ປໍ່ວ່າ ສ່າງ ມູ້ ຜູ້ ສ່າງ ເຕີ ດີ່ ເລີ່ຍ ເພີງ ຜັງ
 ພູ່ງ ອື່.
 “ລມຄຸດໃບໄມ້ຮັງເນື້ອພົດມາທຳໃຫ້ໃບໄມ້ຫລັນໝາດ ເປີຍນແຮງທີ່ໃຊ້ໃນການກຳຈັດສິ່ງເລວຮ້າຍ
 ຈ່າຍມາກ”
8. ທ້າ ຈົ່າ ເກົ້ອ ໂຫວາ ຄົ່ນ “ເນື້ອນໄກໃຫ້ລົງຄູ”
 ປໍ່ວ່າ ເຊິ່ງ ຜຳ ອື່ ເກົ້ອ ແຫຼຸນ ໄຫລ ຈົ່າ ເຫື່ຍ ລົ່ງ ວ່າຍ ອື່ ເກົ້ອ ແຫຼຸນ.
 “ມາຍຄື່ໃນການກຳໄທຍົກນ້ານີ້ເພື່ອເຕືອນຫົວໝື່ນອຸ່ນຄົນ້ານີ້”
9. ຫຼູ້ ຕ່າວ ຖຸ້າ ທຸ້ນ ທຸ້ນ “ຕົ້ນໄມ້ລັ້ມລົງກະຈາຍຈາກ”
 ຫຼູ້ ຕ່າວ ເລື່ອ, ອື່ ຕ່າວ ຫຼູ້ ໄຫລ ເຫື່ຍ ມີວ່າ ເກົ້ອ ໂຫວາ ຈົ້ວ ຈົ້ວ ໄກ, ປໍ່ວ່າ ເວ່ຍ ຢ່າງ ເຕີ ແຫຼຸນ
 ກວ້ວ ເຫື່ຍໄຫລ, ສູ່ ນັງ ເຕີ ແຫຼຸນ ແນຍ ເລື່ອ ອື່ ຕ່າວ, ເອີຍ ຈົ່າ ອື່ ຢັງ ເອ່ວົ້ວ ທຸ້ນ.
 “ຕົ້ນໄມ້ລັ້ມແລ້ວ ລົ່ງທີ່ອ້າຍໝູ້ນຕົ້ນໄມ້ກີ່ຕົ້ນກະຈາຍຫົນໄປ ເປີຍນເສົ່ມອັນຫວ່ານ້າລັ້ມແລ້ວ
 ລູກນອງຫົວໝື່ນອຸ່ນຄົນ້ານີ້ທີ່ພື້ນ ກົຈະກະຈັດກະຈາຍຈາກໄປກົນລະທິສົນລະທາງ”

10. สุ่ย หว่อ ปู เซียง หยุ “น้ำไฟไม่ยอมกัน”
 สุ่ย หว่อ เหอ ใจ อี้ ฉี่ ปู เซียง หยุ, ปี วี่ เหลี่ยง จง ต์ ตุย ชู่อ ลี่ ปู หนึ่ง เหอ ห่าว.
 “อยู่ด้วยกันต่างไม่ยอมกัน เหมือนน้ำกับไฟต่างก็เป็นศัตรูกัน”
11. อุ่ เฟิน จุ เย่อ ตู้ “ความร้อน 5 นาที”
 จวอ ชู่อ เหมย อ้ว ไน ชิน, เย่อ ลิ่ง ปู หนึ่ง ลือ จิ่ว.
 “ทำงานไม่มีความอดทน จิตใจย่อมไม่แน่แน่”
12. เสี่ยว อุ่ เจี้ยน ต้า อุ่ “หม้อผึ้น้อยเผชิญหน้าหม้อไฟใหญ่”
 อุ่ : ที่ เဟบุน ฉี ต่าว อี้ หวี่ เสิน กุย เจียว ทาง เวี่ย จูอ อี้ เตอ เဟบุน, เสี่ยว อุ่ ชู่อ เจี้ยน เตอ
 ต้า อุ่ ชู่อ, เจวี่ย เตอ เหมย อ้ว ต้า อุ่ ชู่อ ก้า หมิ่น, ปี วี่ เซียง ปี จูอ เเซี่ย, เสี่ยน เตอ เสี่ยว
 ปู หยู ต้า
 “หม้อผึ้น้อยพบหม้อไฟใหญ่ ประยิบเทียบให้เห็นว่าเด็กสู้ใหญ่ไม่ได้”
13. อี้ ปี ปุ่ง ชู ชี่ “ออกกรูจมูกเดี่ยวกัน”
 ถ ยง อี้ เก็อ ปี ปุ่ง ชู ชี่. ปี วี่ อี้ เจี้ยน, ชู จัง อี้ อี้ยง, ดาว ย่ง ใจ ใจว่า เตอ พัง เมี้ยน.
 “หมายถึงความคิดเห็นเหมือนกัน มักใช้ในทางที่ไม่ดี”

(四), ล่า จื๊อ เคลิง หว่ “สุภาษิตหลากหลาย”

1. ปาย เหวน ปู หยู อี้ เจี้ยน “ได้ยินร้องครั้งไม่เท่าเห็นครั้งเดียว”
 ฮ่า ทิ่ง เตอ ใจ ดาว จง ปู หยู ชิง เอียน กั่น เจี้ยน.
 “สับปากว่าไม่เท่าตาเห็น ได้ยินมากสักเท่าไร สู้เห็นด้วยตาตนไม่ได้”
2. ปู เฟีย ชุย ชุย จูอ ลี่ “ไม่เสียแรงเป่าฝุ่น”
 ลิ่ง หยง ชิ่ง หยง อี้, ปู เฟีย ลี่ ชี่.
 “หมายถึงไม่ต้องใช้แรงเลยก็ทำได้”
3. ต่า จุ่ง เหลี่ยน ชุง พั่น ข้อ “ตีหน้าบานแสร้งเป็นคนอ้วน”
 ปี วี่ เหมย อ้ว หนึ่ง ไน อิง เอี้ยว ชุง เหลี่ยง ปู ฉี่. ฉุ่ง ย่ง ไหล ปี วี่ อุ่ เนี้ยน เဟบุน จวง จวอ
 อ้ว เนี้ยน เตอ เอี้ยง จื๊อ.
 “หมายถึงไม่มีความสามารถ whatsoever แต่แสร้งทำตนเป็นคนเก่ง หรือคนจนแสร้งทำตนเป็น
 เศรษฐี”

4. เฟิง หม่า หนิว ปู เชียง จี “ม้าหาขัวหล่นไม่เกี่ยวกัน”

“เฟิง : โจร ชือ. จี : ต้าว ต่า. ชุน ชوا สือ นี โหว ชุ ปง กง ต่า ลู๊ กวอ, ลู๊ ไฟ ชือ จือ เจ้อ เกิน นี โหว : ‘หนี้ ลู๊ ใจ เปี้ย พัง, หัวอ ลู๊ ใจ หนัน พัง, เหลียง ตี จี หลี เหิน เหวยิน, หา ป หม่า หัว หนิว โจร ชือ เลอ, เจวี่ย ปู ยุ๊ ผ่า ต้าว ตุ๊ ฟัง เตอ จี แน่ย’. เชี่ยน ปี ว เหลียง เอ็ย คง ซี หา ปู เชียง กัน.

“เฟิง : หาย. จี : ทัน ถึง. ในสมัยชุนชوا เจ้าเมืองนีนำทหารไปตีเมืองญี่ เจ้าเมืองญี่ส่งทูตมา ต่อว่าเจ้าเมืองดี ‘ท่านอยู่ภาคเหนือ เราอยู่ภาคใต้ ทั้งสองเมืองห่างไกลกันมากเหมือนแม่ กับวัวหายไป แนะนำจะไม่มีการเข้าไปในเขตของฝ่ายตรงข้าม’ ปัจจุบันใช้ปรับกับสิ่งที่ ‘ไม่เกี่ยวข้องกัน ไม่สัมพันธ์กันหรือต่างกันคนละเรื่อง’”

5. กัน นู๊ ปู กัน เอียน “กล้าโทรศัพท์ไม่กล้าพูด”

กัน ใจ ชิน หลี พา นู๊, ตัน จุ๊ ชุ๊ ปู กัน ชุวอ ชุ ไหล. “โทรศัพท์ไม่กล้าพูดออกมาก”

6. กาก ปู เนุง ตี ปู จิ้ว “สูงไม่ได้ ต่ำไม่ดี”

สิง หยุ๊ โต๊ะ ปู ชือ เหอ, ชุ๊ เชี้ย เหลียง หนัน.

“หมายถึงไม่เหมาะสม ตัดสินใจลำบาก”

7. ไห สูย ปู เจร์ โต๊ะ เลี่ยง “เอา ให้วัวดันน้ำทะเลไม่ได้”

ไห สูย ปู หนึ่ง ยง โต๊ะ ไหล เลี่ยง จือ ปู หนึ่ง ผิง วาย เปี้ยว เหอ เสี่ยว ชุ ไหล กู๊ เลี่ยง เหย็น.

“หมายถึงดูแต่ภายนอกหรือขึ้นแต่ลึกลึก ๆ น้อย ๆ มาคาดหมายกันไม่ได้”

8. เจีย ໂคุ่ว ปู เจร์ วาย เอี่ยง “เรื่องภัยในบ้านอย่าเล่าให้คนอื่นฟัง”

เจีย ถิง เนี่ย ปู เเตอ ໂคุ่ว ชือ, ปู เจร์ ตุ๊ วาย เชวี่ยน เอี่ยง.

“ไฟในบ้านออกไฟนอกบ้าน เรื่องที่ไม่ดีในบ้าน อย่าไปพูดให้คนอื่นรู้”

9. จิ้ง สูย ปู พื้น เหอ สูย “น้ำบ่อไม่ยุ่งแม่น้ำ”

ปี ว ชุ ปู กัน หย่า, เกือ เหย็น ก่วน เกือ เหย็น.

“ต่างคนต่างอยู่ ต่างไม่ยุ่งเกี่ยวกัน ยุ่งแต่เรื่องของตนเท่านั้น”

10. จี หนิว เออร์ หู่ จือ ลี “แรงวัวเก้าตัวเดือดสองตัว”

จี โถ หนิว เหอ เหลียง จือ หู่ เเตอ ลี ชี, ปี ว จี ต้า เเตอ ลี ชี.

“ใช้แรงของวัวเก้าตัวกับเดือดสองตัว หมายถึงใช้แรงงานมาก”

11. เจร์ วัง เออร์ ปู เจร์ จี “มองได้แต่เข้าใกล้ไม่ได้”

จือ หนึ่ง วัง เจี้ยน ปู หนึ่ง เจีย จีน. อี จวอ “เจ่อ วัง เออร์ ปู เจร์ จี”.

“มองเห็นได้ แต่ไม่สามารถที่จะเข้าใกล้ไปถึงได้”

* ตัว เกรี้องดวงของจีน

12. ໂ່າງ ຢູ່ເອົ້ວສ້ອ ປູ້ຈຶ້ອ “ປາກຮັນໄມ້ທຳ”
ຈຸ່ຍ ຈຸ່ງ ຕ໏ ອື່ນ ເຕື່ອ ລ່າງ, ສ້ອ ຈີ ຈຸ່ງ ໝ່າຍ ອົ່ວ ຈົ່ວ ຕ໏ກໍາ.
“ຮັບປາກແລ້ວແຕ່ໄໜ່ທຳ ຮັບປາກອ່າງດີ ແຕ່ໄໜ່ໄດ້ທຳຕາມທີ່ຮັບປາກໄວ້”
13. ເຫດຍ ເຊິ່ງ ຕ໏ ພົ່ວ ເຊິ່ງ ເສີຍວ “ເສີຍພ້າຜ່າດັງ ນ້ຳຝັນພະຍັດເລັກ”
ປໍ່ວ່ົ່ວ ຈຸ່ວອ ເຕື່ອ ລ່າງ, ຈົ່ວ ເຕື່ອ ເຫັນ ທ່າ.
“ໝາຍຄົ່ງດີແຕ່ພຸດ ແຕ່ທຳໄໜ່ໄດ້ເຮື່ອງ”
14. ໜົມ້າ ຈຸ່ງ ສຸ່ນ ເສີຍນ ໂ້າວ ອົ່ວ “ປະມາທທຳໃຫ້ເສີຍ ດ່ອນຕົນດີ”
ເລື່ຍາ ອ້າວ ໄດ້ ໄລດ ສຸ່ນ ຈຶ້ອ, ເສີຍນ ຈົ່ວ ເຕື່ອ ຕ໏ກໍາ ລ່າງ ປູ້.
“ກວາມປະມາທນຳກວາມນິນຫາຍມາສູ່ຕຸນ ກາຣດ່ອນຕົນທຳໃຫ້ໄຟຮັບປະໂຍ້ຍ້ນ”
15. ນົນວ ໂຄາ ປູ້ ຕຸ້ຍ ນົມ້າ ຈຸ່ຍ “ຫົວວ່ວໄມ່ຕຽງກັບປາກນ້າ”
ນົນວ ໂຄາ ປູ້ ນົນວ ມ້ວ ນົມ້າ ຈຸ່ຍ ເສີຍງ ຕຸ້ຍ, ປໍ່ວ່ົ່ວ ເຫັນຢ່າງ ຈຸ່ວອ ຜ້າ ປູ້ ດັງ, ລູ່ ຜ້າ ເຊິ່ງ ຕຸ້ຍ,
ຍົວ່ອ ຈຶ້ອ ບຸກ ຕ໏ ເຫຼຸນ ເລີຍ ເຕື່ອ ທ່າວ່າ ພົ່ວ ສວ່ອ ເວື່ນ ເຕື່ອ ປູ້ ເສີຍງ ຕຸ້ຍ, ຈົ່ວ ຕ໏ ເພຍ ສວ່ອ ເວື່ນ.
“ໝາຍຄົ່ງຄານອ່າງຕອນອ່າງ ຄຳຄານກັບຄຳຕອນໄມ່ຕຽງກັນ ດັ່ງປີໄຫ້ມາສາມວາສອງຄອກ”
16. ເນີຍນ ພົ່າ ພັບ ໂ່າງ ພົ່າ ຜູ້ ພົ່າ ຜົ່າ “ຂ້າງໜ້າກລັວໜາຈຶ່ງຈອກຂ້າງໜ້າກລັວເສື່ອ”
ປໍ່ວ່ົ່ວ ຈົ່ວ ຈຶ້ອ ຜູ້ ຂົງ ກູ້ ລວີ່ ໄທ່ ຕວອ .
“ໝາຍຄົ່ງໃນການທຳງານມີເຮື່ອງນ່າວິຕົກກັງລົມາກ ລ່ວງໜ້າພະວົງໜ້າ”
17. ເຫຼຸນ ປູ້ ຈຶ້ອ ກຸ່ຍ ປູ້ ເງວ່ຍ “ຄນໄມ່ຮູ້ຝີໄມ່ທຽບ”
ສິ່ງ ສິ່ງ ດັ່ງ ເພຍ ຈຸ່ງ ມໍ ມໍ, ໝ່າຍ ອ້າ ເປີຍ ເຫຼຸນ ຜຸ້າ ເງວ່ຍ.
“ໝາຍຄົ່ງກະຕະກະທຳລົບນຳມາກ ໄນມີຄຣລ່ວງຮູ້ໄດ້”
18. ຊັນ ຈົ່ວ ປູ້ ພລີ ເປັນ ມັນ “ພູດຈາໄມ່ທ່ານໄກລົງຈາກອ້າຊີພ ພອອ້າປາກກີເຫັນລົ້ນໄກ່”,
ອໍ້ໄກ ໂ່າງ ຈຸ່ວອ ທ່າວ່າ ຈົ່ວ ເຈີ່ຍ ເປັນ ເຊິ່ງ ຈຶ້ອ ມູ້ຍໍ ເຕື່ອ ຈຶ້ອ ຂົງ.
“ພອອ້າປາກກີຈະພູດຄົ່ງເຮື່ອງອ້າຊີພອອນຕຸນ ແມ່ຍຄົ່ງພູດໄປພູດມາກົກເຂົາເຮື່ອງອ້າຊີພອອນຕຸນ
ກືອພູດໃນສິ່ງທີ່ຕົນຄົນດີ”
19. ຈຶ້ອ ແຫຍ ຈຶ້ອ ຈົ່ວ ຈຶ້ອ ສຸ່ອ “ບົມຕາຍເພື່ອຄນຮູ້ໄຈຕຸນ”
ຈຶ້ອ ເຫຼຸນ ກັນ ເວີ່ຍ ເວີ່ຍ ເລວ ເຫັນຢາ ເງວ່ຍ ຈົ່ວ ຈຶ້ອ ຈົ່ວ ເຫຼຸນ ທ່າວ່າ ເຊິ່ງ ໂ່າງ
“ບົມຕາຍແກນຄນທີ່ເຂົາເຈົ້າໄຈຕຸນ”
20. ລູ່ ສຸ່ອ ປູ້ ເຊິ່ງ ປ້າຍ ປູ້ “ໜ້າສົນກໍາວ້າເຮົາຮ້ອຍກໍາວ້າ”
ເຫັນຢ່າງ ເກ້ອ ຕ໏ ເລວ ປ້າຍ ຈົ່ງ ເຕື່ອ ປິ່ງ, ເຊິ່ງ ໂ່າງ ທຸ່ຍ ເງວ່ຍ ລູ່ ສຸ່ອ ປູ້ ເຕື່ອ ເຊິ່ງ ທ່າວ່າ ເຊິ່ງ ໂ່າງ
ທຸ່ຍ ເລວ ອົ່ວ ປ້າຍ ປູ້ ເຕື່ອ, ປໍ່ວ່ົ່ວ ເຊີ່ງ ຕຸ້ຍ ປູ້ ດັງ, ເປັນ ຈຶ້ອ ອົ່ວ ເອັ້ຍ.
“ທໍາການແພື່ສງຄຣມສອງຄນ ຄນທີ່ວົ່ງໜີ່ໜ້າສົນກໍາວ້າເຮົາຮ້ອຍກໍາວ້າ
ໝາຍຄົ່ງຄວາມຈິງກີຕ່າງວົ່ງໜີ່ໜ້າເໝືອນກັນ ໄນນ່າຫວ່າເຮົາຮ້ອຍກໍາວ້າ

21. อี้ เอ้อร์ ใจ ใจ เอ้อร์ ชัน “ແດວ ທີ່ອີກ”
ອໍ່ ຊ້ອ່ อ້ວ อໍ່ ຊ້ອ່, ເຈີຍ เอ้อร์ ແລະຍ້ ຫຸ້ນ.
“ໝາຍຄື່ງຄຽງແລ້ວຄຽງເລ່າດິດຕ່ອກນີ້ເປົ້ອຍໆ”
22. อ້ວ ເອີ່ນ ປູ້ ຊ້ອ່ ໄທ ທັນ “ມີຕາໄມ້ຮູ້ຈັກງານເທິ່ງທັນ”
ຈຸ່ອ ປູ້ ເຢືນ ຈຸ່ອ ນູ້ ມົນ ເຕືອ ທ້າ ແຫຼຸນ ອູ້.
“ໝາຍຄື່ງໄມ້ຮູ້ຈັກກົນທີ່ມີຂໍ້ອເສີຍ”
23. อ້ວ ຈູ່ອ່ ຈູ່ອ່ ຈູ່ອ່ ຈຶ່ງ ເຈີງ “ຄວາມຕັ້ງໃຈອູ້ທີ່ໄທນ ຄວາມສຳເຮົາອູ້ທີ່ນັ້ນ”
ຈົ້ວ ຈູ່ອ່ ອ້ວ ເງົ່ວຍ ຜິນ ເຕືອ ແຫຼຸນ ອື່ ຕິ່ງ ນົ້ນ ປ່າ ຈູ່ອ່ ຈວ້ວ ທ່າວ.
ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຕັ້ງໃຈອູ້ທີ່ນັ້ນແນ່ໃນການທຳກຳ ຍ່ອນທີ່ຈະສາມາດທຳກຳໄດ້ສຳເຮົາ
24. ວ່ ປູ້ ຈຸ່ວອ່ ປູ້ ເຈີງ ທ່ີ່ “ຫຍກໄມ້ຜ່ານກາຣເລີຍຮະໄນ ກົ່ຈະໄມ້ເປັນອາກົາຜົນທີ່ມີຄ່າ”
ແຫຼຸນ ປູ້ ຈົ່ງ ກວ້ວ ຕ້ວນ ເລີຍນ, ປູ້ ນົ້ນ ເຈີງ ໄໄລ.
“ໝາຍຄື່ງຄົນໄມ້ໄດ້ຜ່ານກາຣີກິກົນ ກົ່ມີເປັນຜູ້ເຫັນຈາລຸງ”
25. ແກ້ວຍນ ສູ່ຍ ປູ້ ຈົ້ວ ຈົ້ນ ມ່ວ່ອ່ “ນ້ຳໄກລ້ວຍໄຟໄກລ້ໄມ້ໄດ້”
ແກ້ວຍນ ຜູ້ ເຕືອ ສູ່ຍ ປູ້ ນົ້ນ ຈົ້ວ ມ່ວ່ອ່ ພ່ວ່າ ປູ້ ເກລ້່າຍ ຈ່ົ່.
“ນ້ຳທ່ອງຍ້ໄກລ້ໄມ້ສາມາດຮ່ວຍໄຟທີ່ກໍາລັງລຸກອູ້ໄກລ້່ ໄດ້ ໝາຍຄື່ງໜ່ວຍໄມ້ທັນ”

(五). ຈີ້ອ່ ເຈີງ ມ່ວ່າ “ສຸກາມີຕເຈັດຄຳ”

1. ປູ້ ຕ້າວ ມ່ວ ແອ ຜິນ ປູ້ ສ້ອ່ “ໄມ້ຄື່ງແມ່ນ້າວິປໂຍກໃຈໄມ້ຕາຍ”
ປ່ວ່າ ປູ້ ຕ້າວ ອູ້ ອູ້ ເຂອ ໂຈ່ວ ເຕືອ ຈົ້ນ ຕີ່ ປູ້ ເພື່ນ ສ້ອ່ ຜິນ.
“ໝາຍຄື່ງໄມ້ຄື່ງທາງຕັນແລ້ວໄມ່ຍອມຕາຍ ຄົ້ມໄໝຄື່ງທີ່ໝາຍ ໄມ່ທ້ອໄຈ”
2. ປູ້ ກ່ານ ເງົ່ວຍ ແຫຍ ຜູ້ອ່ ປັນ ປູ້ “ໄມ້ກຳລັງເຫັນເບັກຫ້າມແມ້ກຽງກ້າວ”
ປູ້ ກ່ານ ຈຸ່າວ ເງົ່ວຍ ເຈີຍ ເຫັນ.
“ໝາຍຄື່ງໄມ້ກຳລັງເຫັນເບັກຫ້າມແມ້ກຽງກ້າວ”
3. ປູ້ ກ່ານ ທັນ ທ່ີ່ ເອ່ອົ້ ສ້ອ່ ອື່ “ໄມ້ກຳນົງຄົງອະໄໄຫ້ກັ້ນ”
ປູ້ ກ່ານ ອື່ ເຫັຍ.
“ໝາຍຄື່ງໄມ້ກຳນົງຄົງສາມເຈັດຈະເປັນຍໍສົບເວັດ ຄົ້ມໄໝສັນໄຈອະໄໄຫ້ກັ້ນ”
4. ຂ້ອ່ ພືນ ວ່ ຈົ້ງ ຈົ້າ ເລີຍນ ແຫຼຸນ “ກິນຂ້າວລື້ມຄນປຸລູກຂ້າວ”
ປ່ວ່າ ວ່ ພືນ.
“ໝາຍຄື່ງລື້ມບຸງຄຸນຄນທີ່ມີອຸປະກອດຄຸນແກ່ຕົນນາກ່ອນ”
5. ຈົ້ວ່ ແຫຼຸນ ມ່ວ່ ເຫັນ ລັ່ ຈູ່ອ່ ວ່າຍ “ປົງເສດໂດຍສົ່ນເພີ່ງ”
ສົ່ງ ພູ່ ເຈີຍນ ເງົ່ວຍ ຈົ້ວ່ ເງົ່ວຍ ເປົ່ງ ແຫຼຸນ ປູ້ ລົວ ອື່ ເຕື່ຍນ ມ່ວ່ ຕ່.
- “ໝາຍຄື່ງປົງເສດໂດຍສົ່ນເພີ່ງ ໄມ່ມີກຳຕ່ອງ”

6. ເຊີນ ອໍ່ ຝ້າ ເອ່ວົ້ວ ຕັ້ງ ເລວິຍີນ ເຫຼືນ “ດຶງພມເສັ້ນທັນເຈັບໄປທັງຕົວ”
ປ່ວ່າ ອໍ່ ເລີ່ນ ເສີ່ວາ ຜູ້ອໍ່ ເອ່ວົ້ວ ເຂອ ອໍ່ ເສີ່ງ ຕ້າວ ເລວິຍີນ ເມື່ຍນ.
“ໝາຍຄົ່ງເຮືອງເລັກ ຖ້າ ນ້ອຍ ສາມາຄະກະທັນກະເທືອນຄົ່ງສ່ວນຮວມໄດ້”
7. ເລີ່ວາ ພູ້ ມັນ ແຫວຍ ອູ້ ມີ ທູ່ “ແມ່ສະໄກເກົ່າ ແຕ່ດ້າໄມ້ມີຂ້າວສາກຣອກໜົກໄມ້
ສາມາຄະປະກອບອາຫາດໄດ້”
ປ່ວ່າ ຈົວ ຜູ້ອໍ່ ເຫຼວຍ ສ້າວ ປໍ່ ເລີ່ວາ ເລີ່ນ, ມັນ ອໍ່ ຈົວ ເຊີ່ງ.
“ໝາຍຄົ່ງໃນການກະທຳສິ່ງໄດ້ລົງທັນ ແມ່ຈະທຳຍ່າງເຕັມຄວາມສາມາຄະ ແຕ່ດ້າຈາດອົງກໍ
ປະກອບທີ່ສຳຄັຜູແລ້ວກີຍາກທີ່ຈະສໍາເລົງໄດ້”
8. ຜູ້ໄໜ ຈູ້ອໍ່ ເນ່ຍ ເຈົ້ຍ ເຫຼວຍ ຕໍ່ “ໜ້າວ່ວມແດນກີແມ່ນວ່ວມທົ່ອງ”
ເຫັນ ເຈົ້ຍ ແຫຼຸນ ມົງ ຜູ້ອໍ່ ເຈົ້ຍ, ຜູ້ອໍ່ ເຈົ້ຍ ເກົ່າ ກວ່ວ່າ ເຂອ ແຫຼຸນ ມົງ ເຈົ້ຍ ຕໍ່ ອໍ່ ເລີ່ຍ.
“ປະຈາບນ້ຳໄດ້ກີເປັນຄົນອູ້ໃນກະອບກະຮັວເດີຍກັນ ແມ່ຍຄົ່ງທຸກຄົນເປັນເສັ້ນອັນພື້ນອັນກັນ”
9. ສູ້ ມໍາ ຕັ້ງ ຈົວ ຫວວ ມາ ອໍ່ “ນໍາຕາຍຮັກຢາເປັນນໍາເປັນ”
ປ່ວ່າໄ໐ ກວັນ ເລວິຍີນ ເງົ່າຍີ ວົ່ງ ເຂອ ສູ້ໂຢ່າວ, ໄກ ເລີ່ຍ ຈົ່ນ ລີ ກວັນ ຈົ້າ.
“ໝາຍຄົ່ງເນື້ອລື່ນຫວັງແລ້ວ ກີການພຍາຍາມຄິດວິທີແກ້ໄຂຫຼືອັກຍາສິ່ງທີ່ແລ້ວອູ້ໄຫດ້ທີ່ສຸດ”
10. ຜູ້ນ ກວ່ວ່າໄໜ ເພີ່ງ ມົນ ໂລວ “ກ່ອນຝັນຕກລມພັດແຮງຈັດ”
ປ່ວ່າ ຈົ່ວ ຜູ້ອໍ່ ເຈົ້ຍ ໄຈ ວົ່ງ ເນື່ຍ ຕ້າ ເປັນ ຕັ້ງ, ຜູ້ອໍ່ ເນີຍ ອໍ່ ອໍ່ ມົງ ເສີ່ຍນ ຈີ ເຈົ້ຍ.
“ໝາຍຄົ່ງນີ້ແວວສ່ອໃຫ້ເຫັນຍ່າງເດັ່ນຫັດກ່ອນສາດາການຟົມກີການປະລິຍັນແປລັງໄຫຼຸ່ງ”
11. ຜູ້ອໍ່ ປ້າຍ ເຕັ້ງ ເຄົ່ງ ກາງ ຜູ້ອໍ່ ມູ່ “ກວາມພ່າຍແພີເປັນນ່ອເກີດແຫ່ງຄວາມສໍາເລົງ”
ມູ່ : ຈີ ຜູ້ ເກີນ ເລວິຍີນ. ຜູ້ອໍ່ ປ້າຍ ຜູ້ອໍ່ ເຄົ່ງ ກາງ ເຂອ ເກີນ ເລວິຍີນ, ຜູ້ອໍ່ ປ້າຍ ຈົ່ງ ເຂອ ອໍ່ ຜູ້
ນ່ວ່າ ເລີ່ຍ ທົ່ວ່າ, ປູ້ໄ໐ ພົນ ທົ່ວ່າ ອູ້, ມົງ ເປັນ ຜູ້ອໍ່ ປ້າຍ ເວ່ຍ ເຫຼຸ່ງ ສີ່.
“ໝາຍຄົ່ງໄດ້ຮັບນທເຮັນຈາກຄວາມພ່າຍແພີແລ້ວກວາມທຳກວາມພ່າຍແພີໄກ້ລັບເປັນຫັນນະ
ຫຼືອຄວາມສໍາເລົງ”
12. ເຫັນ ເຈົ້ຍ ອູ້ ເອີ່ ອໍ່ ປັນ ເຍ ອໍ່ “ອີກາຫ່ວັ້ນຝ້າດຳເໜືອນກັນ”
ປ່ວ່າ ເຫັນ ເຈົ້ຍ ເຂອ ໄກວ່າ ແຫຼຸນ ໂຕວ ຜູ້ອໍ່ ອໍ່ ເລີ່ຍ ໄກວ່າ.
“ໝາຍຄົ່ງຄົນເລວທຽມໄມ້ວ່າວູ້ທີ່ໄດ້ໃນໂລກມີຄວາມຫ່ວ້າຍໝໍອນກັນໜົດ”
13. ອູ້ ຜູ້ອໍ່ ປູ້ ເຕັ້ງ ຊັນ ປ້າວ ເຕັ້ຍນ “ໄມ່ມີຫຼຸຮະໄມ່ເຂົ້າວັດໄຫວ່ພຣະ”
ປ່ວ່າ ແນຍ ຜູ້ອໍ່ ປູ້ ປູ້ ຊັນ ແນຍ.
“ໝາຍຄົ່ງໄມ່ມີຫຼຸຮະໄມ່ນໍາຫາ”
14. ຈູ້ອໍ່ ນີ້ ອໍ່ ປູ້ ຈູ້ອໍ່ ນີ້ ເອ່ວົ້ວ “ຮູອຍ່ານູ່ ປລາ ພາ”
ຕໍ່ຍ ຜູ້ອໍ່ ອູ້ ປູ້ ເລວິຍີນ ເມື່ຍນ ແລ້ວຍ ເຈົ້ຍ.
“ໝາຍຄົ່ງໄມ່ສາມາຄະເຂົ້າໄຈໄດ້ທັງໝົດ”

15. ຈຸ້າ ວົງ ຈົ້ວ ອື່ ປູ້ໄຈ ຈົ່ວ “ຈິກນເມາໄມ່ອູ້ທໍ່ແລດ້າ”
 ປົ່ວ່າ ເປົ້າ ອົ່ວ ຢັ້ງ ອື່.
 “ໝາຍຄົ່ນເຈຕນາອື່ນຊ່ອນເຮັນ”

(六), ປາ ຈົ້ອ ເຊີງ ມີ “ສຸກາມີຕແປດກຳ”

1. ປາ ເຊີນ ກວ້ວ ໄກ້ ເກົ້ວ ເສີນ ເສຸນ ຖງ “ເຫວດແປດອງກີໃຫ້ອົທສຸກທີ່ຂໍ້ມະຫະເລຕ່າງກັນ”
 ເສຸນ ພງ : ເສຸນ ນີ້ ເຕອ ມັນ ລື່, ໂໂວ ປົ່ວ່າ ເປັນ ລົ່ງ. ມົງ ເຈີນ ຜຸວນ ທົວອ ສັນ ຈຸ່ງ ມີ. ຈຸ່ງ
 ກວ້ວ ແລດ້າ. ມັນ ເຊີຍ ຈົ້ວ. ເປົ້າ ໄກວ່າ ມີ. ລວ່າ ຕັ້ງ ປັນ. ລາ ກວ້ວ ຈົ່ວ. ມັນ ໄນ ເຫວ, ເຫວ ເຊີນ
 ຖຸ ປາ ເກົ້ວ ເຊີນ ແຫຼຸນ ກວ້ວ ໄກ້ ສູ້, ເກົ້ວ ອົ່ວ ອື່ ທ່າວ ປັນ ຜ້າ. ຈິນ ປົ່ວ່າໄຈ ດັກ ຈົ້ວ ຈຸ່ງ, ເກົ້ວ
 ແຫຼຸນ ອົ່ວ ເກົ້ວ ແຫຼຸນ ເຕອ ປັນ ຜ້າ ຢົວ່ວ ເປັນ ລົ່ງ ທີ່ ມັນ ເຊີງ ເຢັ້ນ ອູ້.
 “ໝາຍຄົ່ນຄວາມສາມາດ. ເລັກນວ່າເຫວດແປດອງກີໃຫ້ອົທນິຫາຣ້ຂໍ້ມະຫະເລທີ່ຕ່າງກັນ ປັຈຈຸບັນ
 ມາຍຄົ່ນໃນການທຳກຳ ຕ່າງຄົນຕ່າງໃຊ້ຄວາມສາມາດຂອງຕະນາພື້ອບຽນລຸ່ມເປົ້າໝາຍໃນໜັກທີ່
 ກາງການຂອງຕະນາ”
2. ປ້າຍ ຜູ້ອ້າ ກັນ ໂຄວ ເກົ້ງ ຈົ້ນ ອື່ ປູ້ “ຈົ້ນໄປອົກກໍາວັນໄມ້ໄຟຮ້ອຍຝຸດ”
 ປ້າຍ ຜູ້ອ້າ ກັນ ໂຄວ : ສົງ ພູ່ ອື່ ຕ້າ ຕ້າວ ກາວ ຫຼຸ້, ອື່ ຈົ່ງ ເຫັນ ທ່າວ, ເວີຍາ ຜົວ ເກົ້ງ ທ່າວ.
 “ໝາຍຄົ່ນຄົງຂັ້ນທີ່ດີແລ້ວຍັງໄມ້ພວອໃຈ ອອກໃຫ້ດີກ່າວນີ້ອົກ”
3. ປູ້ ຈົ່ງ ອື່ ຜູ້ອ້າ ປູ້ ຈຸ່ງ ອື່ ຜູ້ອ້າ “ໄມ່ຜ່ານແຫດກາຮົມາ ກົຈະໄມ່ເກີດປັບປຸງ”
 ປູ້ ຈົ່ງ ຕໍ່ ອື່ ເຊີຍ ຜູ້ອ້າ ຜົງ, ຈົ່ງ ປູ້ ມັນ ເຈີນ ຈົ່ງ ຕຸ້ຍ ນ່າ ເຊີຍ ຜູ້ອ້າ ເຕອ ຈົ້ວ ຜູ້ອ້າ.
 “ໝາຍຄວາມວ່າຄ້າໄມ່ຜ່ານເຮືອງໜັງໄປແລ້ວ ກົຈະໄມ່ມີປະສນການຝຶກເຮືອງນັ້ນ”
4. ນັ້ນ ຈົ້ວ ມົງ ຜຸວນ ຜູ້ອ້າ ຜົງ ເຫຼຸນ “ເກີບຂອງດີໄກໃຫ້ທາຍາທ”
 ປ້າ ຈົ້ວ ຈົ່ງ ອື່ ເວີຍ ອົ່ວ ເຊີຍ ຈົ້ວ ເຕອ ຫຼຸ້ ຈົ້ວ, ປ້າ ຜຸວນ ໄຈ້ ເຈ່ວ ຄ່າວ ເຕອ ຕີ່ ຜົງ, ຈຸ່ງ ເປົ້າ ຜຸວນ
 ເກີຍ ເຂອ ອົ່ວ ເຈົ້າ ເຕອ ແຫຼຸນ.
 “ເອົາເຮືອງທີ່ຕົນເຂີຍແລະຄົດວ່າມີຄຸນຄ່າເກີບໄກໃນທີ່ປລອດກັບພົມເພື່ອດ່າຍທອດກັບຄົນທີ່ເໝາະສົມ”
5. ທ່າ ຈົ້ວ ມາ ມີ ຜູ້ອ້າ ຈົ້ວ ເຊີນ ມີ “ພົດແກ່ກະຮະເນີຍດ ພລາດໄປພັນລື້”
 ມາ ມີ : ສົງ ພູ່ ແຫວຍ ຜູ້ອ້າ. ຈົ້ວ ໄກ ໂຄວ ປູ້ ຈຸ່ງ ອື່ ແຫວຍ ເສີ່ວາ ເຕອ ເຊີຍ ທ່າ, ເປົ້າ ກວ້ວ ຈົ່ງ ອູ້ຍ
 ຈຸ້າ ເຊີງ ເຫັນ ຕ້າ ເຕອ ມາ ຈົ່ງ, ປົ່ວ່າ ໄກ ສູ້ ເຊີຍ ມາ ເຫັນ ເສີ່ວາ, ໂໂວ ໄກລ ເກ່ອ ເຊີຍ ຈົ່ງ ເຊີຍ
 ມີ. ຈົ້ວ ຈົ້ວ ຜູ້ອ້າ ມາ ເຢັ້ນ ເຈົ້າ ທີ່ ຜົນ, ປູ້ ເຂ່ອ ມາ ສູ້ ຕ້າ ອື່.
 “ໝາຍຄົ່ນຄ້າໄມ່ຮັມດະວັງຄວາມຜົດເລັກ ທີ່ ນ້ອຍ ທີ່ ກົຈະກາຍເປັນຄວາມຜົດພລາດໃຫຍ່”

6. ເຊິ່ງ ແມ່ນ ຈູ້ອ ອວ່ອ ເອີຍງ ຈື່ ຈູ້ອ ອວ່
ປລາໃນສະຮ້ານໍາ” “ໄຟໄໝນໍປະຕູເນືອງເປັນເຫດຖືໃຫ້ເກີດເປັນກັບກັນ
- ເນື່ອ ແມ່ນ ຈຳ ເລື ອວ່ອ, ທ້າ ເຈີ່ ໂດວ ຕ້າ ລົ້ງ ແກ່ ພໍ ຊົ່ງ ແກ່ ປໍ ສູງ ອວ່ອ, ເງື່ນ ກວ່ອ ສຸຂ
ແມ່ນ ອົ່ວ ເລື, ອວ່ອ ດົກ ສ້ອ ເລື. ປີ ວິ ອູ້ ເທິວຍນ ອູ້ ຖື່ວ່າ ຕ້າ ອວ່ອ ໄກ່ ອວ່ອ ສູນ ຈູ້ອ.
“ໄຟໄໝນໍປະຕູເນືອງ ຖຸກຄນໄປຕັກນໍາໃນກູມເນືອງເພື່ອມາດັບໄຟ ນໍາໃນກູມເນືອງຄຸກນຳໄປໃຫ້ມັດ
ປລາເຈີ່ຕ້ອງຕາຍ ເປົ້ນການໄດ້ຮັບອັນຕາຍຫຼືເສີ່ຫາຍໂດຍທນໄມ່ມີສ່ວນຮູ້ເຮືອງຫຼືເປັນຜູ້ກ່ອງໜີແລຍ”
7. ຜັງ ເຊື່ ອູ ຕາ ດັ່ງ ເຊີ່ ຝົວ ດັ່ງ ພົມ ດັ່ງ ພົມ
ປີ ວິ ນໍາ ເຊື່ ອວ່ອ ເອີ່ ເຕອ ແຫຼຸນ, ຈູ້ອ ເອີ່ ຢູ່ ໄກ່, ມໍາ ຈູ່ ເຂອ ອີ ເຊີ່ ເວີ່ ອ່າງ ແຫຼຸນ.
“ໜໍາຍຄື່ງຄນທີ່ກະທຳຄວາມຫ່ວ້າຮ່າຍ, ດັກລັບຕົວໄດ້ກົດຈະກລາຍເປັນຄນດີທັນທີ”
8. ອູ ຈູ້ອ ຈື່ ໄກລ ອູ ຈູ້ອ ຈື່ ຈູ່ ພົມ
ໜໍາຍ ອູ ອີ ເຊື່ ມໍາ ຈູ່ ຢົ້າ ໄກລ, ອູ ອີ ເຊື່ ໄກ່ ມໍາ ຈູ່ ຢົ້າ ໂຈ່າ.
“ເວລາຕ້ອງການເຮັກມາທັນທີ ເວລາໄມ່ຕ້ອງການໄລ້ໄປທັນທີ”
9. ຈື່ ສວ່ອ ປູ້ ວິ ອູ ຈູ້ອ ອວ່ອ ແຫຼຸນ
ຈື່ ຈື່ ປູ້ ເອີ່ ເຕອ ຕອ ຕົ ປູ້ ເອີ່ ຢົ້າ ມາ ຈູ່ ເກ່ ເປີ່ ແຫຼຸນ.
“ໜໍາຍຄື່ງສົ່ງທີ່ຕົນໄມ່ຂອບຮ້ອມໄມ່ອຍາກທຳ ອີ່ຄະບັນຄະຂອໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ກວນັກຄື່ງໃຈເຫັນຈາກເຮົາ”
10. ຈິ້ນ ປູ້ ຈູ້ອ ຈູ້ອ ຈິ້ນ ມູ ຈູ້ອ ເຍ
ເງື່ນ ຈິ້ນ ຂອ ຈົ້າ ຂອ, ເງື່ນ ຈິ້ນ ເຍ ເຕອ ຈົ້າ ເຍ. ຈູ້ອ ມາ ຈິ້ນ ຕຸຍ ແຫຼຸນ ອົ່ວ ເຫັນ ຕ້າ ເຕອ
ອື່ງ ເສີ່ຍ່ງ.
“ໄກລ໌ສື່ແಡງເປັນແດງ ໄກລ໌ສື່ດຳເປັນດຳ ໜໍາຍຄື່ງສົ່ງແວດລ້ອມມີຄວາມສຳຄັນຕ່ອຄນເຮົາມາກ”
11. ຈິ້ນ ວິ ປູ້ ວິ ວິ ປູ້ ປູ້ ປູ້ ປູ້
ວ່າຍ ເມື່ອ ຈູ້ອ ຈິ້ນ ວິ, ພໍ ເມື່ອ ຈູ້ ພົມ ເກື່ນ ຫົ່ວ, ສີ ໄພ ຕອ ຈື່ ຈູ້ອ ຈູ້ອ ວ່າຍ ເປົ້າຫ່າກ ກັ່ນ ເອົ້ວ ອີ.
“ໜໍາຍຄື່ງທ່ານໃດທີ່ເລວ ຈຳກັນອອກສົດໄສ້ຂ້າງໃນ ຕະຕິງໂໂນ່ງ”
12. ຈົ້າ ກົງ ຈິ້ນ ຈູ້ອ ສ້ອ ເອົ້ວ ໄກ່ “ສູ້ສຸດໜີວິດ”
ຈົ້າ ກົງ : ເປົ້າ ຈູ້ອ ກົງ ຈິ້ນ ເຫັນ. ຈິ້ນ ຈູ້ອ : ເງື່ນ ຈິ້ນ ຢາກ ນູ່. ພູ້ ພໍ ຜົນ ນູ່, ເວີ່ ກວ່ອ
ເຈີ່ ເວີ່ ແຫຼຸນ ແມ່ນ ກົງ ເຫັນ ພູ້ ເກື່ນ ແກ່ ເສີ່ຍ່ງ, ຕ້າ ສ້ອ ເວີ່ ຈູ້ອ.
“ຈົ້າ ກົງ : ເຄັຮັນນັບຄື້ອ. ຈິ້ນ ຈູ້ອ : ສຸດຄວາມພາຍານ ໄມກົດລັກຄາກລຳນາກ ໜໍາຍຄື່ງ
ສູ້ຕາຍຄວາມຈິວີດເພື່ອປະເທດຫາຕີ”
13. ພລົວ ສູ່ຍ ປູ້ ຜູ້ ຜູ້ ພູ້ ພູ້
“ນໍາໄຫດໄນ່ເນຳ ປະຕູມູນໄມ່ຜູ້”
ຢູ່ ຢູ່ : ແມ່ນ ເຕອ ຈຸ່ວນ ພູ້. ຜູ້ : ພູ້ ບັນ. ພລົວ ສູ່ຍ ພູ້ ເຫັນ ສູ່ຍ ພູ້ ເຫັນ ພູ້ ພູ້
ຢູ່ ຢູ່ ພູ້ ເຂີ່ ບັນ. ປີ ວິ ສ້ອ ຜົນ ວິ ຕັ ເຕອ ຕົ ພູ້ ພູ້ ອີ ພູ້ ພູ້ ເປັນ ໄກ່.

“ใช่ : ชาỵແດນ ວ່າ : ชาỵຈາກ ໃນສັນບົມຈາກ ມ້າຂອງชาỵຈາກທີ່ອາສີຍອຸ່່ຫາຍແດນທາຍໄປ ການມາປລອນໃຈເຂາ ເຂວ່າ : “ຮູ້ໄດ້ອ່າຍ່າວິເປີນເຮືອງເສີຍຫາຍ” ຕ່ອນມ້າຕັວທີ່ຫາຍໄປນັ້ນໄດ້ນຳ ມັດຕັວໜຶນກຳລັນມາດ້ວຍ ບັງຈຸນນເປົ້າຍຄນທີ່ໄດ້ຮັບກວາມເສີຍຫາຍຫຼືພົມອຸປະສົງກ່າວ່າກ່າວ່າ ອາຈກລັບໄດ້ຮັບປະໂຍ່ນນີ້ໃນກາຍຫລັງ ຮ້ອນກາງຄົງເຮືອງທີ່ໄມ້ດ້ອກລັນກລາຍເປັນເຮືອງທີ່ດີ”

20. ສື່ອ ແහේຍນ ຫຼູ້ ມູ່ ປໍາຢ ແහේຍນ ຫຼູ້ ແຫຼຸນ “ປຸງກົດຕັນໄນ້ສັນປີ ອອນຄນຮ້ອຍປີ”
ປ່ວ່າ ເພຍ ເອີ່ງ ແຫຼຸນ ໄໃນ ເຫັນ ປູ້ ພູ້ ພູ້ ອື່.
“ໝາຍຄື່ນໃນການອອນຄນນັ້ນຍາກມາກ”
21. ຫຼູ້ ປູ້ ກວນ ຈີ່ ກາວ ກາວ ກວາ ຜື້ “ເຮືອງທີ່ໄມ້ເກື່ອງກັນຕົນ ປລ່ອຍໄວ້ກ່ອນ”
ຫຼູ້ ນີ້ ແຫວ່າ ຈີ່ ຂໍ້ ເໝາະ ອົ່ວ ກວນ ຈີ່, ເລວຍີນ ປູ້ ພົງ ໄໃຈ ທີ່ນ ລົ່ດ.
“ເຮືອງທີ່ໄມ້ເກື່ອງກັນຕົນ ໄນສັນໃຈ”
22. ດັ່ງ ລັ້ງ ປູ້ ຜັນ ມາວ ເຫວີ່ຍ ໄໃຈ ໂຮ່ວ່າ “ຕົກແຕນຈັນຈຶ່ງຫຣີດ ນກຂມື້ນອູ່ຫລັ້ງ”
ດັ່ງ ລັ້ງ ເຈັ່ງ ເອີ່ຍ ຈຸວາ ຜັນ, ປູ້ ຈື້ອ ຕ້າວ ມາວ ເຫວີ່ຍ ໄໃຈ ໂຮ່ວ່າ ເມື່ຍນ ເຈັ່ງ ເສີ່ຍ ຂໍ້ອ ທາ. ປ່ວ່າ ຈື້ອ
ກິ່ນ ເຈັ່ຍ ເລວຍີນ ເມື່ຍນ ອົ່ວ ລື່ ເຫຼື່ອ ຖຸ, ປູ້ ຈື້ອ ຕ້າວ ຢ່ວ່ອ ໄໃຈ ຈົ້າ ໄໃຈ ໂຮ່ວ່າ ເມື່ຍນ.
“ຕົກແຕນກຳລັງຈະຈັນຈຶ່ງຫຣີດ ໄນການວ່ານກຂມື້ນອູ່ຫລັ້ງຫລັງກຳລັງຄົດຈະກິນຕົນ ເປົ້າຍການ
ເຫັນແຕ່ຜົດປະໂຍ່ນໜ້າງໜ້າ ໄນການກັບອັນຕຽກກຳລັງຈະເກີດຂຶ້ນອູ່ຫລັ້ງຫລັ້ງ”
23. ໂດາ ທິ່ງ ອື່ ໂດາ ເຈີ່ຍ ທິ່ງ ອື່ ເຈີ່ຍ “ປັດຫວັກໝາຫວ່າ ປັດຫາຮັກໝາຫວ່າ”
ປ່ວ່າ ຈື້ອ ຈື້ອ ເຈີ່ຍ ເຈີ່ຍ ເຕອ ເຈີ່ຍ ເຈີ່ຍ ເວັ່ນ ລື່, ເອ່ອຮ ປູ້ ຫຼູ້ ເລວຍີນ ເມື່ຍນ ເຈີ່ຍ ເຈີ່ຍ ເວັ່ນ ລື່.
“ໝາຍຄື່ນປັບປຸງຫາເກີດຕຽງໄຫກກັບຕຽງນັ້ນ ແກ້ປັບປຸງຫາຕຽງຕາມຈຸດ”
24. ອື່ ເອີ່ຍນ ມາວ ເອີ່ຍນ ອື່ ເອີ່ຍ ມາວ ເອີ່ຍ “ຕາຕ່ອຕາ ຜົນຕ່ອຟົນ”
ປ່ວ່າ ອື່ ເວັ່ນ ປັກ ເວັ່ນ, ອື່ ໂຊຸ ປັກ ໂຊຸ.
“ໝາຍຄື່ນກຳລັງກຳລັງໄກ້ສະໄໝ ເບາທຳກັນຕົນເວັ້ນຍ່າງໄກ້ຕົວແກ້ແກ້ຕາມທີ່ເຂາທຳອ່າຍ່າວິນນັ້ນ”
25. ອື່ ຈື້ອ ຈື້ອ ມາວ ກາ ຈື້ອ ຈື້ອ ຕຸ້ນ “ຖື່ຫອກຂອງທ່ານແທນໄລ້ຫ້ອງທ່ານ”
ປ່ວ່າ ດັ່ງ ຕຸ້ນ ພົງ ເຕອ ຢ່ວ່າ ໄກລ ຜິ່ນ ປ້ອ ຕຸ້ນ ພົງ, ອົ່ວ ທຸວອ ຜູ້ ລື່.
“ໝາຍຄື່ນໃຫ້ຄຳພຸດຂອງຝ່າຍຕຽງໜ້າມໄດ້ເລີຍກັບຝ່າຍຕຽງໜ້າມຈະໄດ້ຜດນາກ”
26. ອື່ ເອີ່ຍນ ຈີ້ ຫຼູ້ ຫຼູ້ ມາວ ມາວ ຈູຍ “ດັ່ນວາຈາແລ້ວກຳລັນຄໍາຍາກ”
ຫຼູ້ ມາວ : ຫຼູ້ ພິ ມາວ ດາ ເຕອ ເຫຼວ ຈື້ອ. ອື່ ຈົ້າ ຈີ້ ພູ້ ພູ້ ຫຼູ້ ຫຼູ້ ພິ
ມາວ ດາ ເຕອ ເຫຼວ ຈື້ອ ເອີ່ຍ ມາວ ຈູຍ ກິ່ນ ເຕື່ອ ຈຸ່ງ, ສັງ ພູ້ ພູ້ ຫຼູ້ ຫຼູ້ ພິ,
ເຫັນ ມາວ ໂຫວ່າ ມາວ.
- “ຄຳພຸດທີ່ພຸດອອກໄປ ຕ່ອໄຫ້ໃຫ້ຮັດເທີມນຳສີຕັກຕາມກຳລັນຍາກ ໝາຍຄື່ນລູກຜູ້ຫາຍຕ້ອງ
ຮັກໝາຫວ່າສັດຍ໌”

27. ຫວີ່ຈູ້ເຊີນ ລວີ່ປື້ອ ອົ່ວ ອົ່ວ ເຕ່ອ   “ການໂຟ່ໄຕຮ່ວມພັນຄົງ ຍ່ອມໄດ້ຮັບປະໂຍ້ນນີ້”
 ຫວີ່ຈູ້ອີ່ : ເປັນ ແຫຼຸນ. ຫວີ່ເປັນ ແຫຼຸນ ເຕ່ອ ເສີ່ຍິ່ງ ຝ້າ ອົ່ວ ສຸ້ອ ເອົ່ຍ ສຸ່ຍ ຕຸ້ຍ ເຕ່ອ.
 “ຄວາມຄົດຂອງການໂຟ່ໄຕຮ່ວມພັນຄົງທີ່ຕ້ອງແໜ່ນອັນກັນ”
28. ວ່າປື້ອ ເຊີຍ ເຈົ້າ ຫວີ່ວົງ ເຕ່ອ ລີ່ “ນັກກັບຫອຍໄໝ່ຍ່ອມປ່ອງດອງກັນ ອຸກຫາວປະມົງຈັນໄປທັ້ງຄູ່”
 ວ່າ : ອົ່ວ ຈຸ່ງ ທີ່ ຜຸ່ນ ຈຸ່ຍ ເຕ່ອ ສຸຍ ແໜ່ນຍ໏. ປື້ອ ຈຸ່າ ໄກ ເຂອໄຫ້ໄ່ເລື່ອງ, ວ່າ ຜົ່ວ່າ ຈຸ່ວ່ອ ທາ ເຕ່ອ ໂຢ່າ, ເປັນ
 ເລີ່ຍ ນຸ້ ເລີ່ຍ ຈຸ່ຍ, ເຫລື່ຍ ພົງ ໂຕາ ເຈົ້າ ຜູ້ອີ່ ເຊີຍ, ເປັນ ຫວີ່ວົງ ອົ່ວ ຜູ້ຈຸ່າ ນຸ້. ປື້ວ່າ ຈຸ່ວ່ອ ພົງ
 ເຊີຍ ຜູ້ອີ່ ປື້ວ່າ, ຕີ່ ຊັນ ຈູ້ອີ່ ອິນ ເອ້ອົກ ເຕ່ອ ລີ່.
 “ວ່າ : ນັກນໍ້າທີ່ມີປາກຍາວແລ່ມ ນັກຮະຍາງໂທນ ມອຍນຸກອ້າປາກຜົ່ງແດດ ນັກຮະຍາງໂທນໄປ
 ເທັນຈຶ່ງຈິກຫອຍໝາຍຈະກິນເນື້ອ ມອຍນຸກຫຸບປາກໜີນປາກນິກໄວ້ແນ່ນໄໝ່ຍ່ອມປ່ອຍ ຈາວ
 ປະມົງມາເຫັນຈຶ່ງຈັນໄປທັ້ງຄູ່ ມາຍຄື່ນເມື່ອສອງຝ່າຍໄໝ່ຍ່ອມປ່ອງດອງກັນ ຈະເປັນປະໂຍ້ນນີ້
 ຂອງຝ່າຍທີ່ສາມ”
29. ຈູ້ອີ່ ເບ່ອ ອົ່ວ ສຸຍ ເບ່ອ ເລື່ຍິນ ຈຸ່ວ່າ   “ເຂົ້າໃຈໄດ້ ແຕ່ຜູດໄມ້ໄດ້”
 ຈູ້ອີ່ ມີ ນັ້ນ ຍັງ ຜົນ ທີ່ ສຸຍ, ສຸຍ ມີ ນັ້ນ ຍັງ ຢ່ວາ ເປົ່າ ຕ້າ ຖຸ້ໄລ.
 “ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແຕ່ໄມ້ສາມາຄອອືບາຍໄດ້”
30. ຈູ້ອີ່ ຈູ້ອີ່ ເຊີນ ມີ ປື້ອ ອົ່ວ ອົ່ວ ສຸ້ອ   “ການລາດໄຕຮ່ວມພັນຄົງກີ່ຍັງພລາດໄດ້”
 ຈູ້ອີ່ ຈູ້ອີ່ : ຂັງ ມົນີ້ ແຫຼຸນ. ຂັງ ມົນີ້ ແຫຼຸນ ເຕ່ອ ເສີ່ຍິ່ງ ຝ້າ ອົ່ວ ສຸຍ ອົ່ວ ທົ່ວ່ອ ເຕ່ອ.
 “ຈູ້ອີ່ ຈູ້ອີ່ : ການລາດ ຄວາມຄົດຂອງການລາດບາງຄົງກີ່ມີໂຄກສພລາດໄດ້ແໜ່ນອັນກັນ”
31. ຈຸ່ງ ກວາ ເຕ່ອ ກວາ ຈຸ່ງ ໂຕ້າ ເຕ່ອ ໂຕ້າ   “ປຸກປາວໄດ້ບາວ ປຸກຄ່າໄດ້ຄ່າ”
 ຈຸ່ງ ເສູ່ອ ເມື່ອ ຈົ້າ ໂຫວາ ເສູ່ອ ເມື່ອ, ປື້ວ່າ ອົ່ວ ເສູ່ອ ເມື່ອ ຈົ້າ ອົ່ວ ເສູ່ອ ເມື່ອ ກວ່ອ.
 “ທຳດີໄດ້ ທຳໜ້ວໄດ້ໜ້ວ ທຳກຽມໄດ້ກີ່ຍ່ອມໄດ້ຮັບຜລກຽມນີ້”
32. ຈຸ່ງ ຫວີ່ໄຫ້ ຈຸ່ນ ຂົງ ຫວີ່ ມາວ   “ໜັກເໜີນອັນກູເຫົາໄຫ້ຈັນ ເບາເໜີນອັນນັກ”
 ປື້ວ່າໄຫ້ ຈຸ່ນ ໄຫ ຈຸ່ງ, ປື້ວ່າ ມາວ ໄຫ ຂົງ. ຈູ້ອີ່ ລດ່ ຈູ້ອີ່ ອົ່ວ ເຕ່ອ ແຫຼຸນ ສ້ອ ເຕ່ອ ອົ່ວ ເຈີ້ຍ ຈູ້ອີ່, ອົ່ວ
 ເຕ່ອ ແຫຼຸນ ສ້ອ ເຕ່ອ ເໜັນ ອົ່ວ ເຈີ້ຍ ຈູ້ອີ່.
 “ມາຍຄື່ນຄວາມຕາຍຂອງການບາງຄົນຕາຍອ່າຍມີຄໍາ ເຫັນພລື້ວິຫວັດເພື່ອປະເທດຈາຕີ ຄວາມຕາຍ
 ຂອງການບາງຄົນຕາຍອ່າຍມີຄໍາແໜ່ນຄູກຮອບນ ລາ” ”

(七), ຈຳ ຈຶ່ງ ແລ້ວ “ສຸກາມີຕເກົກຳ”

1. ຕັ້ງ ອໍ່ ຂູ້ອ ແຫວ ທູ່ວ ອໍ່ ຂູ້ອ ງຸງ “ເປັນພຣະວັນທິນໍ່ ກາະຮະໝັງວັນທິນໍ່”
ທູ່ວ ລໍ່ ສິນ ທູ້ອ, ກວ້ວ ອໍ່ ເທື່ຍິນ ຈາວ ອໍ່ ເທື່ຍິນ. ປໍ່ວໍ່ ຈົ້ວ ທູ້ອ ພູ ເທື່ຍິນ ໄໃໝ່ ຈຶ່ງ, ເຕື່ອ ກວ້ວ ເນື້ຍ ກວ້ວ.
“ກຳຕາມຮະບັນຍົບທີ່ຕັ້ງໄວ້ ຜ່ານໄປວັນທິນໍ່ກັນບັນວັນທິນໍ່ ມາຍຄືໃນການກຳຕາມກຳຕົກກຳທີ່ໄດ້
ຂອ້ໄຫ້ເສັງໄປກີແລ້ວກັນ”

(八), ສູ່ອ ຈຶ່ງ ແລ້ວ “ສຸກາມີຕສົນຄຳ”

1. ຄູ່ ເຊິ່ວ ຈຶ່ງ ມາ ລໍ່ ບູ້ອ ຈຳ ເຈີນ ແຫວິນ ຈິນ “ທາງໄກລູແຮງມ້າ ເວລາຮູ້ໃຈຄນ”
ໂຈ່ວ ກູ່ ໂຈ່ວ ແຫວິນ ເລວ, ເຂອ ອໍ່ ຈຶ່ງ ຕ້າ ມາ ເຕອ ລໍ່ ທີ່ ຕ້າ ເສີ່ວ, ສູ່ອ ເຈີນ ທູ່ວ ເລວ, ເຂອ ອໍ່ ກັ້ນ
ກູ່ ເຫວິນ ຈິນ ເຕອ ທ່າວ ໄຫວ.
“ຮະທາງພິສູນນີ້ກຳລັງມ້າ ກາລເວລາພິສູນນີ້ໃຈຄນ”
2. ບ່ວ່ອ ເຊິ່ວ ແຫວິນ ປູ້ ຈຶ່ງ ລູ ເພຍ ຈໍ ມ່ວ ແຫວຍ “ດ້ານີ່ມີຕ້ອງກາຣຄນູ້ ຕນອຍ່າທຳ”
ຈຶ່ງ ຈໍ ຈົ້ວ ເລວ ເສູວ ເມອ ທູ້ອ ປິນ, ຈໍ ທູ້ອ ອືນ ປູ້ ປູ້ລູ ເຕອ, ຈຸ່ວ ຢູ່ຍ ເປີຍ ແຫວິນ ຈຶ່ງ ຕ້າວ.
“ຕົນໄດ້ກຳຕະໄວ້ໄວ້ແລ້ວຍ່ອມປົດບັນໄມ່ອຸ່ງ ໃນທີ່ສຸດຕ້ອນມີນົກຮູ້ເຫັນໄດ້ ເພົ່າການລັບໄມ່ນີ້ໃນໂລກ”
3. ສ້າວ ຈູ່ວ ປູ້ ມ່ວ ລໍ່ ກລ່າວ ຕ້າ ຖ ຈູ່ວ ເປີຍ “ຢາມໜຸນມີມານະ ຢາມແກ່ຕ້ອງໂສກເຄວ້າ”
ເຫັນຍິນ ຈິນ ສູ່ອ ປູ້ ມ່ວ ລໍ່, ກລ່າວ ໄກລ ເປີຍ ຈູ່ວ ເອີ່ຍ ປ້າຍ ເພີຍ ເລວ.
“ຕອນອາຍຸຍັງນ້ອຍມີກຳລັງດີ່ໄມ້ສຶກຍາຫາການຮູ້ຫຼືກຳຕາມກຳຕົກກຳທີ່ກຳຕົກກຳສົ່ນໄຮ້
ໄມ້ຕອກໄດ້ແຕ່ເສີ່ໄຈ ແລະກາຮັດເສີ່ໄຈນັ້ນກີ່ໄມ້ມີປະໂຍ່ຍືນເສີ່ແລ້ວ”
4. ທູ້ອ ຈູ່ວ ອໍ່ ມ່ວ ທູ້ອ ຈຶ່ງ ພ່າ ອໍ່ ຈິນ ແຫວິນ “ຄວາມພຍາຍາມອູ່ທີ່ໄຫ ຄວາມສໍາເລົງອູ່ທີ່ນັ້ນ”
ທູ້ອ ເນື້ຍ ຈູ່ວ ແຫວຍ ອໍ່ ອຸ່ນ ມ່ວ ທູ້ອ ທູ້ອ, ຈູ່ວ ພ່າ ອໍ່ ເລົ່ວ່ະຈິນ ເຕອ ແຫວິນ. ຈູ້ອ ຈຶ່ງ ເຊິ່ວ ອໍ່
ເກວ່ຍ ຈິນ, ເສູວ ເມອ ມ່ວ ທູ້ອ ໂຕວ ຢູ່ຍ ເຫຼຸ່ງ ລໍ ອວນ ເຊິ່ງ ເຕອ.
“ໃນໂລກນີ້ໄມ້ມີເຮືອຍາກເກີນການສາມາດຂອງຄົນເຮົາ ເມື່ອເຮົາມີການຕັ້ງໃຈ ຍ່ອມເອາະນະ
ການຍາກດຳນາກທຸກອ່າຍ່າດີ”
5. ອໍ່ ເສີ່ວ ແຫວິນ ຈຶ່ງ ຈິນ ຕູ້ ຈວິນ ຈຶ່ງ ພູ “ໄຟ້ໃຈກັນແກນໄປວັດໃຈກວ່າງ”
ອໍ່ ເປີຍ ເລື່ຍ ເຕອ ຈິນ ອໍ່ ຂ່ວໄຂ ເຫຼຸ່ງ ຜ່ານ ຈິ່ງ ການ ທູ່ວ່າ ເຕອ ແຫວິນ ເຕອ ເອົ່ານ ສິນ.
ເອາການໃຈແກນຂອງຄົນດ່ອຍໄປເປີຍກັນຈົດເວົ້ອເພື່ອຂອງສຸກາພັນໂດຍຄືດວ່າຜູ້ອັ້ນໃຈກອ
ກັນແກນເໜືອນຕົນ”

(九), สือ เอօร์ ຈື້ອ ເຄິງ ມີ “ສຸກາຍີຕສົນສອງກຳ”

ຫັນ ເກົ່ວ ໂ່າງ ຜີ ເລື່ຍັງ ໂ່າງ ເຄິງ ອີ່ ເກົ່ວ ຖູ ເກົ່ວ ເລື່ຍັງ “ຫ່າງດ້ອຍຟືມືອສາມຄນ ຮວມຫ້າກັນ ເປັນຂົງເບັງຫົ່ງກັນ”

ວີ່ ແຫຼຸນ ຕວາ ຈູ້ອີ່ ສຸບ ຕວາວ, ອົ່ວ ທີ່ອ ປິງ ຕ້າ ເລື່ຍັງ ຫົ່ວ ມີນ ເສື່ຍັງ ບູ ມ່າວ ປິ່ນ ຝຳ.

“ໝາຍດີ່ຄນມາກຄວາມເຄລີ່ຍາດລາດຍ່ອມມືນາກ ເວລານີ່ເຮື່ອງ ເມື່ອທຸກຄນມາປັບປຸງກັນກີຈະຄິດ ທາງອອກແກ້ໄໄດ້”

(十), ສຶ່ວ ຈື້ອ ເຄິງ ມີ “ສຸກາຍີຕສົນສົ່ງກຳ”

1. ພວ່າ ຢູ່ ພວ່າ ຜີ ມີນ ພົງ ຈູ້ອີ່ ແຫຼຸນ ຈູ້ອີ່ ເມື່ຍັນ ປູ້ ຈູ້ອີ່ ຊິນ “ໃຈຄນຮູ້ຢາກ”

ພວ່າ ຢູ່ ເຕອ ວ່າຍ ມ່າວ ບູ່, ພວ່າ ຢູ່ ເຕອ ເນື່ຍ ປູ້ ຄຸນ ມີນ, ພວ່າ ບູ່ ເຢືນ ຈູ້ອີ່ ແຫຼຸນ ເຕອ ວ່າຍ ມ່າວ ບູ່ ອີ່, ຕົ່ນ ຈື້ອ ຕ້າວ ແຫຼຸນ ເຕອ ເນື່ຍ ຊິນ ຄຸນ ມີນ ອີ່ ເອີ່ຍັງ.

“ວາດກາພກາຍນອກຂອງເສື່ອງໆຍ ແຕ່ວາດກາພກາຍໃນຂອງເສື່ອລໍານາກ ກາຮູ້ກົກນກາຍນອກຈ່າຍ ແຕ່ຮູ້ຈັກຈິຕິໂຈກນຍາກ”

2. ເຫັນຍັງ ອີ່ ຈົ່ວ ທັນ ຕົ່ນ ດັນ ນ່ວ່ານ, ເອ້ວ ພົງ ແຫຼຸນ ລົ່ວ ເວີ່ຍ ມັນ “ກຳພູດທີ່ດີອຸ່ນໄຈຄນ ກຳພູດທີ່ວ້າຍຫວາດໃຈຄນ”

ເຫັນຍັງ ທັນ ມ່າວ ອີ່ ເຕອ ເຂົ້າຍ ພົງ ທິງ ເລອ ລົ່ງ ແຫຼຸນ ກິ່ນ ຕ້າວ ອຸນ ລ່ວ່ານ, ເອ້ວ ຕູ່ ປູ້ໄຫວຍ ມ່າວ ອີ່ ເຕອ ເຂົ້າຍ ພົງ ທິງ ເລອ ລົ່ງ ແຫຼຸນ ກິ່ນ ຕ້າວ ຊິນ ມັນ.

“ກຳກລ່າວທີ່ມີເຈຕນາດີຝຶ່ງແລ້ວທີ່ໄຫ້ຄນຮູ້ສຶກອນອຸ່ນໄຈ ກຳກລ່າວທີ່ມີເຈຕນາຮ້າຍຝຶ່ງແລ້ວທີ່ໄຫ້ ຄນຮູ້ສຶກກລ້ວ”

3. ເຫັນຍັງ ເວີ່ຍ ບູ່ ໂ່າງ ລື່ ພົງ, ຈົ່ງ ເຂົ້າຍ ນີ້ ເອ້ວ ລື່ ພົງ ສິນ “ຢາມຮັກຍາໂຮກໄດ້ ກຳດີ ເຕືອນໄຈຄນໄດ້”

ໜ່າວ ເຕອ ເວີ່ຍ ທັນ ເລອ ເຫັນ ປູ້, ຕົ່ນ ອົ່ວ ລື່ ພົງ ປິ່ນ, ຈົ່ງ ທັນ ເຕອ ເຂົ້າຍ ພົງ ທິງ ເລອ ເຫັນ ປູ້ ທັນ ເອ້ວຣ, ຕົ່ນ ອົ່ວ ລື່ ພົງ ແຫຼຸນ ເຕອ ສິນ ແຫວຍ.

“ຢາທີ່ຂົນມີປະໂຍ້ໜົນໃນກາຮັກຍາໂຮກ ກຳກລ່າວຕັກເຕືອນທີ່ມີຄວາມຈຽງໃຈຝຶ່ງແລ້ວໄມ່ຮັນຫຼຸກນ ແຕ່ມີປະໂຍ້ໜົນຕ່ອັ້ນຝຶ່ງທີ່ຍ່ອມເຂົ້ອໄດ້”

4. ເກົ່ວ ແຫຼຸນ ຈື້ອ ສຸ່ວາ ແມ່ນ ເນື່ຍ ເສົ່ວຍ, ມ່ວ ກ່າວ ທາ ແຫຼຸນ ພວ່າ ທັນ ທຸວ “ຕ່າງກວາດ ທິມະຫັນບ້ານຕົນ, ໄນ ມ່ສັນເກີດຕົກບ້ານຄນອື່ນ”

ເກົ່ວ ແຫຼຸນ ຈື້ອ ກ່າວ ຈື້ອ ຈີ່ ເຕອ ເປັນ ເພື່ນ, ປູ້ ກ່າວ ເປົ່ງ ແຫຼຸນ ເຢືນ ແຫວຍ ທັນ.

“ໝາຍດີ່ທີ່ແຕ່ຫັນທີ່ກາງຈານຂອງຕົນ ໄນ ມ່ສັນໃຈຫວັງຢູ່ເກີດຕົກບ້ານຄນອື່ນ”

ຈື້ອ ພວ່າ ປິ່ງ “ກົດສອນຄວາມເຫົ່າໃຈ”

ເລື່ອຍ ຈົ່ວ ນີ້ ສວ່ອ ສີ ສານ ເຕອ ສຸ່ວາ ຈົ່ວ ເຄິງ ພວ່າ ປິ່ນ ທຸວ ມີ ຜົ່ອ ອີ່ ປິ່ນ ສຸ່ວາ ຢັ່ງ ພື້ນ ແຫວຍ.

“ຍກຕວາຍ່າງກຳສຸກາຍີຕສົນທີ່ທ່ານຂອນ 10 ກຳພຽວມອອົບຍາການໝາຍແລະຂອນທ່າຍການໄຟ້”

二、 ຄົນອື່ນເຊີງ ພວ່ມ ຈົນອື່ນເຕືອ ເຊີງ ພວ່ມ

“ກຳສຸພາຍໃຕທີ່ມີຄວາມໝາຍເໜັນກັນຫຼືອີກລື້ເຄີຍກັນ”

- (一) ປ່າຍ ຈຸ່ນ ປ່າຍ ເຊິ່ງ — ຈຸ່ນ ອູ້ ປູ້ ເຊິ່ງ “ຮັບກີ່ກົງກີ່ຂະນະ”
- (二) ເປຍ ສູ່ຍ ຈົ່ວ ຈົ່ນ — ສູ່ ສຸ່ວາ ເຫັງ ຕາວ ຂອງໄມ້ພອກັນຄວາມຕ້ອງການ”
- (三) ປູ້ໂທນາ ເອ່ອົ້ ແທວ — ປູ້ ເວົ້ຍ ເອ່ອົ້ ດັ “ຕຽກກັນໂດຍໄມ້ໄດ້ນັດໝາຍລ່ວງໜ້າ”
- (四) ປູ້ອໍາ ຈຶ້ອ ຈຸ່ງ — ປົ່ງ ປູ້ຈຶ້ອ ຈຸ່ນ “ຄວບຄຸມສົດຕິຕັວເອງໄມ້ໄດ້”
- (五) ຜ່າງ ມູ່ ອົງລີ້ຍ ປິ່ງ — ເປຍ ກົງ ເສູວ ອິ່ງ “ຫວາດຮະແວງກົຍຮອບດ້ານ”
- (六) ຂຸ້ນ ເຟິງ ມົມ່ນ ເມື່ຍນ — ຂຸ້ນ ເຟິງ ເຕ່ອ ອື່ “ຫັນໜື້ນຕາບານ”
- (七) ຂຸ້ນ ທວັງ ຜູ້ອ່ອ ທັນ — ຂຸ້ນ ຜູ້ອ່ອ ເຫັງ ອື່ “ພິ່ງພາວາສົຍກັນ”
- (八) ຜູ້ຈຸ້ອ ອື່ ເຫັ້ຍາ — ອື່ ເຫັ້ຍາ ຈຸ້ອ ຈຸ້ອ “ຫັວເຮັດແລ້ວເພີກເນຍໄມ້ສຳໃຈ”
- (九) ກາວ ຄັນ ຄວ່ອ ລຸນ — ໃ້ໄ້ ຄວ່ອ ເທິ່ນ ຄ ອຸດ “ຄຸຍໄມ້ໄວ້ວັດ”
- (十) ເກ້ອ ເກ້ອ ປູ້ຢູ່ — ສູ່ຍ ພວ່ມ ປູ້ ພູ້ ພູ້ “ເປັນສົຕຽຕ່ອກັນ”
- (十一) ເກ້ອ ອົ່ວ ເຫັນ ທ້າ — ເກ້ອ ອົ່ວ ສ່າງ ຊຸ້ນ “ຫຼ່າງຄົນຕ່າງມີຄວາມສາມາດ”
- (十二) ໃ້ໄ້ ທໍ່ ລາວ ເຈືນ — ໃ້ໄ້ ຈຸ່ງ ລາວ ເວົ້ຍ “ຫາຍາກມາກ”
- (十三) ໃ້ໄ້ ຜູ້ອ່ອ ທັນ ມົມ — ໃ້ໄ້ ຖຸ ສູ້ອ່ອ ດິ່ນ “ຮັກຫ້ວນນິຮັນດຣ”
- (十四) ໃ້ໄ້ ຜູ້ອ່ອ ເຫັນ ໂລວ — ກົງ ຈຸ່ງ ໂລວ ເກ້ອ “ສ້າງວິມານໃນອ່າກາສ”

(十五) ໂຂ່າໄລດ ຈົ່ງ	— ຂົງໝູ ອົງ ດັນ	“ຊຸກສິນຍົກເກົ່າຄຽງ”
(十六) ທຸ ເລື່ມ ຫຼຸ ເວຍ	— ໂກ່າ ຈຸ່ນ ແຫຼຸນ ຈູ້ອ	“ແອນອັງອຳນາຈຂໍມເທັງຄົນ”
(十七) ສ່ວນ ປຶກ ຊົ່ງ	— ວົ່ງ ແນຍ ຈູ້ອ ເນ່ວ	“ເຮັ້ນໂນກພານາປລອນໃຈຕະເອງ”
(十八) ເລີ່ມ ລຸ້ນ ເປັນ ພື້ນ	— ສີ່ອ ເວຍ ຜັ້ງ	“ເຄຍຊີນຈຸນກລາຍເປັນເຮືອງຮຣມດາ”
(十九) ເລື່ຍ ອື່ນ ອື່ອ ເຫື່ຍ	— ສີ່ຈິນ ເອີ່ນ ຈົ້າ	“ປິລື່ຍໃຈຈ່າຍ”
(二十) ເລື່ຍ ວ່າຍ ເຫຼຸງ ຈູ້ອ	— ເຫັງ ເຫຼຸງ ຈູ້ອ ເຂີ່ຍ	“ເກີດເຮືອງນອກປະເທັນ”
(二十一) ຈິ້ນ ທຸ່ມ ແຫລື່ຍ ມັນ	— ຈວ່ວ ອົ້ວ ເວຍ ມັນ	“ຕັດສິນໃຈລຳນາກ”
(二十二) ລວ່ວ ອື່ນ ປູ້ ເຈົ່ຍ	— ທຸວນ ລວ່ວ ປູ້ ສີ	“ໄລດໄມ່ຂາດສາຍ”
(二十三) ມົມ ຈູ້ອ ຖຸ້ ພື້ນ	— ຈູ້ອ ຝ້າ ພື້ນ ຝ້າ	“ຮັກງູຜິດກົງ”
(二十四) ນ່ອງ ເລື່ຍາ ເຊີ່ງ ເງວ່ຍ	— ສ່ວນ ສຸ່ວອ ເທີ່ຍນ ປູ້	“ບິ່ງທຳຍິ່ງເສີຍ”
(二十五) ຂໍ ເອີ່ນ ປາກວ່	— ຂໍ ຈຸ່ຍ ປາ ເສູວ	“ການມາກພູດມາກ”
(二十六) ນີ ຢວ່ວ ເຫ່ວ ທົ່ງ	— ຖຸນ ຂໍ ຈຸ່ຍ ຕີ	“ກົກຕຸນສິນກໍາໄວ້ຂາຍຮາຄາສູງ”
(二十七) ເລື່ຍນ ລວ່ວ ຈົ້າ ລຍ	— ເລື່ຍນ ລວ່ວ ຈູ້ອ ຈົ້າ	“ຄວາມສາມາດຄອງລາ”
(二十八) ຂົງ ເອ່ອຮ ອື່ນ ຈົ່ງ	— ອື່ໝ ຜັ້ນ ຈົ່ງ	“ງ່າຍນາກ”
(二十九) ຂົງ ດັນ ຖຸ້ ໂຍ່າງ	— ຂົງ ດັນ ໂສ່າງ ບຸ້	“ເໜືອນສາຍເລື້ອດເດືອຍກັນ”
(三十) ປູ້ກວ່ອ ເວື່ນ ສູ	— ປູ້ຈົ້າ ເວື່ນ ຈົ້ນ	“ເຂົາເມືອງຕາຫລວ ລລັວຕາຕານ”

- (三十一) ເຈິງ ຕັ້ງ ຈີ່ ທີ່
— ຜູນື້ ຈຶ້ອ ເຈິງ “ແພນຫລອກລ່ວ່າ”
- (三十二) ສູ່ອ ເຈິນ ຕ້າ ໄກ
— ເລື່ຍາ ອຸ່ນ ອິນ ຈິ່ນ “ໜາຍເນີຍນີ້ມີຢ່າງ”
- (三十三) ຄົ່ນ ເທ່ອ ປູ້ ວັນ
— ຂີ່ ຫຸ່ງ ປາ ເຕື່ຍ “ເຈົ້າຍໃຈຄວ່າ”
- (三十四) ລີ ເຫັ່ງ ພື້ຍ ເພຍ
— ຖຸ ເຫັ່ງ ປູ້ ເຕ່ອ “ໜັນແຕກ ທຳຫນ້າໄມ່ຖຸກ”
- (三十五) ເທີຍນ ຜົ່ງ ຕີ່ ຈົ່າ
— ຕີ່ ພລ່າ ເທີຍນ ຍາວ “ຂ້າພ້າດີນສລາຍ”
- (三十六) ເຄີ່ຍ ນູ່ ເຈິນ ເຈິນ
— ພວີ ກົງ ອື່ ຜຸ່ນ “ຄວາມຕັ້ງໃຈແລະ ຄວາມພຍາຍາມ”
- (三十七) ວັ້ນ ເອ່ອຮ ເຫຼຸງ ເວຍ
— ວັ້ນ ເອ່ອຮ ເຫຼຸງ ປູ້ “ພອນອອງເຫັນເຂົ້າເທົ່ານັ້ນກີ່ເກີດຄວາມ
ຫວັນເກຽນມາກ”
- (三十八) ວັ້ນ ເອ່ຍນ ພວີ ຜຸ່ນ
— ວັ້ນ ຜຸ່ນ ຂ້າ ສູ່ຍ “ຮອກອຍດ້ວຍຄວາມກັງວລ”
- (三十九) ເຕັ່ງ ພວີ ໂຄູວ ໂໂນວ
— ອົ່າ ເປີຢ ອຸ່ນ ຢ່າວ “ກັນໄວດີກວ່າແກ້”
- (四十) ເສື່ຍ ຢູ່ ເພຍ ເພຍ
— ອົ່າ ເສື່ຍ ເທີຍນ ໄກ “ຄິດຝຶງໜ່າຍ່ານ”
- (四十一) ເອີຍນ ເອ່ອຮ ຕ້າວ ລົງ
— ຈຶ້ອ ຂີ່ ຂີ່ ແຫຼຸນ “ຫລອກຕົນເອງໄດ້ຫລອກຄນອື່ນໄດ້”
- (四十二) ອື່ ເອ້ັງ ທູ້ ຜຸ່ນ
— ຜູ່ ຝ່າ ພາວ ຈຶ້ອ “ກຳຕາມທຸກອຍ່າງ”
- (四十三) ອື່ ເຂັ້ນ ຜຸ່ນ ເຕີ່ຍ
— ອື່ ຈົ່າ ແລ້ວິ່ງ ເຕ່ອ “ກຳທີ່ເຕີ່ຍໄດ້ປະໂຍບນີ້ສອງອຍ່າງ”
- (四十四) ຈຶ້ອ ສູ້ອ ນີ້ ກວ່ອ
— ຈຶ້ອ ຈົ້ວ ຈຶ້ອ ໂຫຼວ “ກຣມຕາມສນອງ”
- (四十五) ຈາ ຜັນ ມູ່ ຈື້ອ
— ຜັນ ຜູ່ ອຸ່ນ ຜຸ່ນ “ຄນໄມ່ອູ່ກັນຮ່ອງກັນຮອຍ ພລິກແພລງເກົ່າ”
- (四十六) ເຈິງ ເພື່ນ ຕວ້ອ ແໜ່ຍ
— ເພື່ນ ແໜ່ຍ ປູ້ ເຈິງ “ແໜ່ງກັນເວລາ”

(四十七) ຈົ້ອ ຜັນ ນໍາໄຫວ ————— ຈົ້ອ ຈີ ນໍາໂກ່ວ ດ່າກະທບກະເທິບນ

ຈົ້ອ ຂ່າວ ກີ “ກຄສອນຄວາມເຂົ້າໃຈ ”

ເລື່ອງ ຈົ້ອ ທ່າງ ເຕູ ດັ ອື່ ຂວ່ວ ຈົ້ນ ອື່ ຈຸງ ກວ່ອ ເຊີງ ມວ່.

“ ຍກຕ້ວອຍ່າງຄຳສຸກາມີຕຈິນທີ່ມີຄວາມໝາຍໝ່ອນກັນຫຼີ້ວ່າກີລີເຄີຍກັນທີ່ທ່ານກຽນ ”

三、ຜົນ ອື່ ເຊີງ ມວ່ “ຄຳສຸກາມີຕທີ່ມີຄວາມໝາຍຕຽນກັນໜ້ານ ”

(一) ປ້າຍ ແນຍິນ ຈົ້ອ ວ່
“ພົບຍາກ”

ຫລວ່ ເຈິ້ນ ປູ້ ເຫັນ
“ເຫັນນ່ອຍ”

(二) ປັນ ຖຸນ ປັນ ຖ່
“ພຸດອ້ອມ ຈຸ ແອ້ນ ຈຸ ”

ຈົ້ອ ເອ້ິນ ປູ້ ສູ່ຍ
“ພຸດຕຽນໄປຕຽນນາ ”

(三) ປຶ່ງ ປຶ່ງ ເຈີ້ ຫຼູ້
“ມີມາກ ມີ້ຢູ່ທຸກແໜ່ງ ”

ອື່ ອູ້ ສົວ່ ອ້າ
“ມີມີສັກຍ່າງ ”

(四) ປູ້ ຂູ້ ສົວ່ ເລື້ຍ
“ມີມີພັນທີ່ຄາດໝາຍ ”

ຂູ້ ແຫຼຸນ ອື່ ເລື້ຍ
“ນອກເໜືອທີ່ຄາດກາຣີ້ ”

(五) ປູ້ ມົນ ອື່ ແກວນ
“ມີມີເງິນສັກແດງເດື່ອຍ ”

ເອົ້າ ຜູ້ ວິນ ກ້ວນ
“ມີເງິນມາກມາຍ ”

(六) ຜູ້ ປູ້ ພັນ ສົງ
“ແມ່ກ້າວເດື່ອຍກີ້ກ້າວລຳນາກ ”

ອື່ ອ່ວງ ອູ້ ເເນີນ
“ມູ່ງໜ້າໄປໄມ່ມີອຸປະສົງ ”

(七) ຕ້າ ຜູ້ ສົວ່ ວິນ
“ພົດຫວັງນາກ ”

ຫຼູ້ ເວີ່ນ ອື່ ຜູ້
“ສມັດງຄວາມປරັດນາ ”

(八) ຕ້າ ຄື ເສື່ຍາ ຈົ້ວ້ອ
“ທຳເຮື່ອງໃໝ່ເປັນເຮື່ອງເລັກ ”

ເສື່ຍາ ຄື ຕ້າ ຈົ້ວ້ອ
“ທຳເຮື່ອງເລັກເປັນເຮື່ອງໃໝ່ ”

- (九) ตั่น เสี่ยว หยู สุ่
“ใจปลาชิว”
- (十) ตี เซ้ง เซี้ยง ชี่
“ถ่อมตน”
- (十一) พัง หู่ กุย ชุ้น
“ปล่อยเสือเข้าป่า”
- (十二) เพิง ผิง ลั่ง จิ้ง
“พายุสงบ คลื่นรานเรียน”
- (十三) ภู่ น้อ ชื้อ ปี่
“ห่วงนี่เสียโน่น”
- (十四) ย่า กว่า อู้ เหวี่ยน
“ใจไฟสูงเกินควร”
- (十五) เจีย เนี่ยน เอี้ยน เซี่ยน
“กุญแจกอกอกัน”
- (十六) จิง กง จือ หนี่协作
“nakที่ต้องศร”
- (十七) ໂຂ່ວ ທູ້ອ ທືນ ເພຍ
“ใจกับปากไม่ตรงกัน”
- (十八) ລວ່ວ ຈິ່ງ ເຫັນ ສູ້ອ
“ຫຼັກເຕີມຄວາມທຸກໆ”
- (十九) ມໍນິນ ໄສ ເອ້ວຣ ກຸຍ
“ເຕີມມືອກລັບມາ”
- _____ ตั่น ต้า ป้า เทียน”
“ใจกล้าห่อฟ้า”
- _____ ชื่อ กາ ช່ ເອີ່ງ
“ເຢ່ອຫຍິ່ງ”
- _____ ນູ້ເຮືອ ອູ້ ຈິ້ນ”
“ສົ່ງຫ່ວ້າຍຕ້ອງກຳຈັດໄຫ້ມົດສິ້ນ”
- _____ ต້າ ເຟິງ ຕ້າ ລັ່ງ
“ພາຍໃຫຍ່ ຄລື່ນໃຫຍ່”
- _____ ແລ້ຍງ ເລວີຍນ ນີ້ ໂໝ່ຍ
“ດູແລໄດ້ທ່ວ່າ”
- _____ ເຈິ່ວ ທ່າ ສູ້ອ ຕີ້
“ทำงานตามກຳລັງທີ່ມືອງ”
- _____ ຢ່ວ່າ ປູ້ ໂຄາ ຈີ
“ຖຸຢືນ ມີ ຖູກຄອກັນ”
- _____ ທູ້ເຫັນ ທູ້ອ ທື່ອ
“ລູກວ້ວພຶ່ງເກີດ”
- _____ ເອີ່ນ ຈິ່ງ ອື່ຈູ້ອ
“ທຳຕາມທີ່ພຸດ”
- _____ ເສວີຍ ຈຸງ ຜ່າ ທິ່ນ
“ຫ່ວຍເຫັນຢ່ານຕກຍາກ”
- _____ ອື່ ອູ້ ສວ່ວ ເຕ່ອ
“ກລັນນາມມືອເປົລ່າ”

(二十) เม่น เม่น ปູ เล່ວ “ກຸ້ມອກກຸ້ມໃຈ”	—————	ອົງ ພູນ ຈຶ່ງ ເຕ່ອ “ອ່ຍ່າສນາຍອາຮມັນ”
(二十一) ໂອ່ງ ຕ້ວນ ທີ່ອ ແລື່ຍນ “ຕັດໄນ່າດ”	—————	ອໍ ຕາ ແລື່ຍນ ຕ້ວນ “ຕັດາດກັນ”
(二十二) ຂຶ່ງ ປາ ໂ່າງ “ຄດແສ້ວລຸດອຶກ”	—————	ປູ ຈຶ່ງ ປູ ໂຄ້າ “ຈາດຕັ້ງໄນ່ລຸດ”
(二十三) ເຂັ້ນ ເພີຍ ອໍ ລວ່ “ເໜືອນທັ້ນແພ”	—————	ເຂັ້ນ ເປີຍ ວັນ ພວ່າ “ເປີ່ຍນແປລົງຕລອດ”
(二十四) ເຂັ້ນ ເອີ້ນ ວັນ ມ່ວ “ພຸດມາກນາຍກ່າຍກອງ”	—————	ອໍ ເອີ້ນ ປູ ພາ “ໄມ່ພຸດສັກຄຳ”
(二十五) ເຂົ້າ ຈຶ່ງ ປູ ກົງ “ກາບປັດເສະເປັນການເສີມມາຮາທ”	—————	ໂຫຼ່າ ຈຶ່ງ ອໍ ຄູ່ຍ “ກາຍອມຮັບຮູ້ສືກລະອາຍໃຈ”
(二十六) ຢູ່ ປູ ພູ “ຮາຍໄດ້ໄມ່ພອກກັບຮາຍຈ່າຍ”	—————	ໜ່ວ່ອ ຊ່ວ່ອ ອໍ ມ່ວ “ຮາຍໄດ້ມື້ນາກນາຍໃຈຈນີ້ແລ້ວເພື່ອ”
(二十七) ຢູ່ວ່ອ ສູ່ ຈື່ອ “ເສົ່ມອັນໄມ່ມີອະໄໄກດີຈິ້ນ”	—————	ຢູ່ວ່ອ ອໍ ສ່ວ່ອ ຈື່ອ “ເສົ່ມອັນສູງເສີບນາງອຍ່າງໄປ”
(二十八) ທັນ ທັນ ແລື່ຍນ ແລື່ຍນ “ນີ້ຈຳນວນນ້ອຍ”	—————	ເຫຼຸນ ທັນ ເຫຼຸນ ໄກ “ນີ້ຈຳນວນມາກ”
(二十九) ຈື່ອ ປິ່ນ ກົງ ເປີ “ຖື້ແຮງເພີຍກົງໜຶ່ງໜຶ່ງກີ່ປະສົບຄວາມສຳເຮັງ”	—————	ຈື່ອ ເປີ ກົງ ປິ່ນ “ຖື້ແຮງສອງເທົ່າຈຶ່ງຈະປະສົບຄວາມສຳເຮັງ”

(三十) ခုံစုံချာခါ
“ဘဏ္ဍာမိုး”

ဖော်ဆီး ခုံ ချာ
“ဘဏ္ဍာမိုး”

(三十一) ခုံချိန်တာရဲ့
“ဂီတ္ထရဟန့်”

ချိန် သွန် ဖာ
“ဂီတ္ထရဟန်ရော်”

(三十二) ခုံချိန်တာရဲ့
“နှာဟနကဆာကျိုးမှုချိန်တော်”

ခုံချိန်တာရဲ့
“နှာဟနကဆာကျိုးချိန်တော်”

(三十三) ခုံချာခါ ပဲ့ယာ
“မီတ္ထခြား”

မီတ္ထခြား ပဲ့ယာ
“မီတ္ထခြား”

(三十四) အော်ချိန် ဖူး
“ချိန်မှု”

ချိန် ဖူး ဖူး
“ချိန်မှု”

(三十五) ချိန် ခေါ်ချိန် ချိန်
“မီသာဂာဆတ်”

ချိန် ခေါ်ချိန် ချိန်
“မီသာဂာဆတ်”

(三十六) ချိန် လုံးလုံး ဟောင်
“ဒီဝေဆာ”

လုံးလုံး ပြော ပြော
“ဒီဝေဆာ”

(三十七) ချိန် ပျော် ပျော် ဟောင်
“ဂုဏ်ဆောင်”

ဟောင် ဟောင် ဟောင်
“ဂုဏ်ဆောင်”

(三十八) ချိန် ပျော် ပျော် ဘေး
“ဘုရားရာရိတ်”

ချိန် ပျော် ပျော် ဘေး
“ဘုရားရာရိတ်”

(三十九) ချိန် ချိန် ချိန် ဘေး
“မီတ္ထမီတ္ထမီတ္ထ”

ချိန် ချိန် ချိန် ဘေး
“မီတ္ထမီတ္ထမီတ္ထ”

(四十) ချိန် ချိန် ဘေး
“ကိုယ်ရာရိတ်”

ချိန် ချိန် ဘေး
“ကိုယ်ရာရိတ်”

(四十一) จื๊อ เหวี่ยน ជี ชูวอ
“สมเหตุสมผล”

จื๊อ เชี้ยง หมาก ตุ้น
“ขัดแย้งกัน”

(四十二) จื๊อ จื๊อ เชี้ยน ลวี ปี อ່ວ อ້ ชູ້
“คนฉลาดก็มีโอกาสพลาดไดໍ”

หวີ ຈົ້ອ เชี้ยນ ลວී ປී ອ່ວ ອ້ ເຕ່ອ
“คนໄຟເກີມໄອກາສຸກທ້ອງໄດ້”

ชູ້ խ່າວ ດື “ ทดสอบความເຂົ້າໃຈ ”

ເລືຍ ຈວີ ມໍາ ສວ່ອ ຈູ້ ຕ່າງ ເຕວ ຜິ່ນ ອື່ ເຊິ່ງ ພວ່.

“ ຍກຕົວອ່າງຄຳສຸກພິຕທີ່ມີຄວາມໝາຍຕຽບກັນຂ້າມທີ່ທ່ານທຽບ ”

四、ຄົນ ອື່ ຈົ່ ຜິ່ນ ອື່ ເຊິ່ງ ພວ່ ປີ ເຈົ້າ

“ປະເປົບເທິບນຄຳສຸກພິຕທີ່ມີຄວາມໝາຍເໜືອນກັນ ແລະ ຕ່າງກັນ ”

(一) ອັນ ເພື່ນ ໂສວ ຈື່ _____ ສວັນ ກຸຍ ຕ້າວ ຈົ່ _____ ແຫວຍ ເພຍ ຈວ້ວໄຕ
“ເສົ່ງຢືນເຈີ່ມຕົວ”

ປະພຸດຕີ່ຫ້ວັນຍາ

(二) ປູ້ ຈົ່ ຜູ້ _____ ປູ້ ເຊິ່ງ ເໝາຍ ຈົ່ _____ ແລື້ຍາ ແລື້ຍາ ອູ້ ຈົ່
“ນາກມາຍກ່າຍກອງ”

ນ້ອຍຈົນນັນນິ້ວໄດ້

(三) ທຸ່ນ ຕ້າ ອື່ _____ ທຸ່ນ ຈູ້ ຈົ້ອ ຕ້າ ເອີ້ຍ _____ ອື່ ຈູ້ ປູ້ ໄກວ
“ທຳນານສະເພຣ່າ”

ທຳນານລະເອີ້ດ

(四) ຕ້າ ຈົນ ເສົ່າງ ໄກວ _____ ສຸວ່າ ເຈິ່ນ ຕວອ ໄກວ _____ ເຈິ່ນ ໄກວ ປູ້ ໄກວ
“ເຫັນນອຍປະຫາດນາກ”

ເຫັນນາກໄມ່ປະຫາດເລີຍ ”

(五) ເຕ່ອ ທຸ່ນ ຈົ້ນ ຜູ້ _____ ທັນ ເຕ່ອ ອູ້ ເອີ້ຍ _____ ເພື່ນ ແວັນ ປູ້ ຈົ່
“ໂລກມາກໄມ່ຮັກພອ”

ໄມ່ເອາສັກນິດ

(六) ຕັງ ທຸ່ນ ໄກວ ຜູ້ _____ ສ້ອ ອຸບ ຜູ່ ພູ້ ພູ້ _____ ອື່ ເຈົ້ວ່ ປູ້ ເຈິ່ນ
“ຊຸກຈິ້ນສູ່ໃໝ່”

ດັ່ນລົງ ຊຸກໄມ່ຈິ້ນ ”

(七) ព្រៀវី ចុះ អ៉ែវ់ ————— រៀនី ទូន ចុះ ខ្មែង ————— ច៉ូ កង តើលិន ការុន
“មិផិយណ៍នំគិខា” ————— ហេនុនជិនតា”

(八) អោវី មុះ អី ឈិន ————— យោន ហួបុន អី ឈួបុន ហួបុន កុំ
“ិអុមេខិយម៉ោងបិបាលី” ————— កុកអូយាយបិកកង អេនីនិនិកុំ”

(九) កំន ព័ន ឡើយ ចុះ ចុះ សុះ ឡើយ ឡើយ តិវ តិវ តិវ តិវ
“ចូសតិវ ព័កកំន” ————— ចិងគិងគិងគិង”

(十) កុឃ កុឃ កុឃ កុឃ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ
“ទាមយាយបិបុំបិបុំ” ————— តិង តិង តិង តិង តិង តិង តិង”

(十一) ចិ ហេនីយន លេីយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ
“វេលាយានាន” ————— “វេលាស៊ែនមាក”

(十二) ចិន ចុះ ចិន អេមិ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ
“គិុមិកកុកអូយាយ” ————— “មិវិុមិកកុកអូយាយ”

(十三) កិ អេមិន តើលិន ចុះ ចុះ ចុះ ចុះ ចុះ ចុះ ចុះ ចុះ
“ិុដទរងបិបាលី” ————— “ិុដអូមកូម”

(十四) តិវ បុវ៉ោ សេិយន ហេ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ
“បិកកុយិនីរុង” ————— “មិបិករោពិកុយិនីរុង”

(十五) អាលោ ចិ ហេង ចិ អិ មិ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ ឡើយ
“មិវិុមិកកុកអូយាយ” ————— “មិវិុមិកកុកអូយាយ”

(十六) តិវ បុ ចិ តិវ បុ
“តិវបិកិតិបាន” ————— “តិវបិកិតិបាន”

(十七) តិវ បុ ចិ តិវ បុ
“តិវបិកិតិបាន” ————— “តិវបិកិតិបាន”

(十八) หลวงเพื่งเหอ หนิง ฟูชั่ง ฟูสุข หนิน เช่อ ปู เลี้ยว
“สามีภรรยากลมเกลียวกัน สามีภรรยาไม่ถูกกัน”

(十九) เหมยไค เอี้ยน เชี้ยว เหมย มู่ ลุวน ฉิง โลว เหมย ชู เหลี่ยน
“ก้วบานตาญี่ม หน้านี่ว ก้วบมวด”

(二十) หนิง ปู ฟู สือ ဂู อ้ว ชวี หนิง หนิง ฟู นี สือ
“ไม่สมชื่อ นีชื่อสมจริง”

(二十一) มู่ เติง โค่ ໄຕ จัง ໂນ่ ใจ ເສວ ເສຸນ ເຊ່ອ ຈຶ້ອ ບຸວ່ວ
“ຕກໃຈຈົນພຸດໄມ່ອອກ หน้าຕາແຍ”

(二十二) ແනຍີນ ພູ ລື ເນີຍ ແනຍີນ ຂິງ ລື ຈັງ ພລາວ ໄທ່າ ທລງ ຈົງ
“ຮັບຄຣັງກຳລັງວັງຫາແພັກດ້າ ວັງຫາແກ່ຈົນງງາຍ”

(二十三) ຂີໂສ່ງ ປາ ເຈ່ຍ ໄສ່ງ ມັກ ເຈ່ຍ ລ່ວນ ອ່ວ ເລີຍ ປູ ເວິນ
“ຖ່າວຍໄມ່ເປັນຮະບັບນີ້ ເປັນຮະບັບໄມ່ຢູ່ງ”

(二十四) ຜັນ ຜິນ ແລ້ຍ ອໍ ຜິນ ແວຍິນ ອໍ ມໍາ ອໍ ຜິນ ອໍ ອໍ
“ສອງຈິຕສອງໃຈ ໄຈນິ່ງໃຈເດີຍ”

(二十五) ເຊື່ນ ປ້າຍ ບົນ ເດີຍ ບົນ ວິ່ວ່າ ສ່າວ ຕີ່
“ເສີຍຂໍ້ອສັນດີ” ບົນ ມັນ ເທິຍີນ ເຊີຍ
“ຂໍ້ອດັ່ງທ່າໂລກ”

(二十六) ເຊື່ນ ຜ້ອ ສູ ລ່ວ ເຊື່ນ ໂມາ ແວ່ຍິນ ລ່ວ ຂິງ ຈົ່ວ່ວ່າ ຕັ້ງ
“ສຸມມາອນຄອນ ໄຈໄມ່ຫັກແນ່ນ”

(二十七) ໄທ່າ ພູນ ຈຶ້ອ ບຸວ່ວ ອົາ ພູນ ຈຶ້ອ ເຕ່ອ ຈິ້ນ ຈິ້ນ ຈິ້ນ
“ກຳຫຼາຕາແຍຮາໄມ່ມີອະໄຮເກີດຂຶ້ນ ຮະວັງກົຍໃຈສັນ”

(二十八) ถังปั้นตั้งเชือ อี หล่อน จี สือ ไห่ ชุน เอี้ย หล่อน
“เอาไป่นด้านหนิน เอาภูเขาทับไว้”

(二十九) ถัง ฉุน อี้ เมี่ย ม่า เหอ เสิน หลี ชิน ชิน เจี้ยง อี้น
“อยู่ด้วยกันใจห่างกัน ใจพิมพ์ใจ”

(三十) สี่ ชุ่ว ว่าย ลัง ชุ ณ ໂຫ່າ ອິ້ນ ໂດວ ກັນ ຜັ້ງ
“มองแต่หลังตามไม่ทัน ມຸ່ງหน้าวິงตามทันและข້າມໄປ”

(三十一) สี่ ชุ วั่ງ ว่าย ສີ ນັກ ເຈີຍ ຕ້າ ຫູ້ ສ່ວອ ວັງ
“ຕີໃຈທີ່ໄດ້ສິ່ງທີ່ຄາດໄນ້ດື່ງ ພຶດຫວັງອຍ່າງມາກ”

(三十二) สี่ ຊ່ຍ່າ ເອີ່ຍ່າ ໄກ ອ້າ ທີ່ນ ທຸ່ນ ທຸ່ນ
“ສນາຍອກສນາຍໄຈ ບັນກອກບັນກອກ”

(三十三) ທີ່ນ ວັນ ລົ່ມ ເຕ່ອ ເວິນ ທີ່ນ ອຸ່ນ ຈວ້ອ ລື່ ປູ້ ວັນ
“ทำຄູກຕ້ອງຈີຕີໃຈສນາຍ ນີ້ກວາມໃນໃຈ ນິ້ນຍືນໄມ່ເປັນສຸກ”

(三十四) ທີ່ນ ປູ້ໄສ ເອີ່ຍ່າ ມັນ ປູ້ ຈີ ທີ່ນ ເຈີຍ ເສຸන ກ້ວນ ຈູ້
“ຢືນໄມ່ອ່ຍຸກັນເນື້ອກັນຕົວ ຕັ້ງອກຕັ້ງໄຈ”

(三十五) ທີ່ນ ໂ່າງ ໄກ ແຮ ທູ້ ທຸວອ ປາ ຕ້າ ເອີ່ຍ່າ ປູ້ ຈົ່ງ
“ພຸດໄປຕາມອາຮມຜົນ ພຸດອຍ່າງມີຫລັກຮຽນ”

(三十六) ອຸ່ນ ກັນ ຢາ ບຸວ່ອ ມົນ ບຸວ່ອ ວັນ ອຸ່ນ ປູ້ ແລ້ວ ຢາ ພູ້
“ເຫັນໄມ່ເຊັດ ເຫັນຈະແຈ້ງໝາດ”

(三十七) ອີ ແຫຼຸນ ລົ່ມ ເຫັບ ເອີ່ຍ່າ ແຫຼຸນ ປູ້ ສີ ຈົ້ອ ສູ່ ນີ້ ລື່
“ພິ່ງພາກນອນ ພິ່ງພາຕນເອງ”

- (三十八) อี เฉิง ปู เปี้ยน _____ ก่อ โจว จุ่ว เจี้ยน _____ เปี้ยน ช่วน ม่อ เช่อ
“ขิดมั่นความคิดเดิมไม่เปลี่ยนแปลง แปรปรวนจนเดาไม่ถูก”
- (三十九) อัน สาย ซ้อ เหวยิน _____ กั่น เอิน ฤทัย _____ เอิน เลียง โครว ป้า
“กิตตอบแทนบุญคุณ _____ แนวคุณผู้มีพระคุณ”
- (四十) อ้ว สือ อู่ จุ _____ หู่ โถว เสือ เหวย _____ อ้ว สือ อ้ว จุ
“มีต้นไม้มีปลาย _____ เสมอต้นเสมอปลาย”
- (四十一) อ้ว เดีย ปู เว็น _____ จิง จิง อ้ว เดีย _____ ล่าง ชี ป้า ชา
“เป็นระเบียงเรียงร้อย _____ บุ่งเหยิงไม่เป็นระเบียง”
- (四十二) จื้อ เต่อ ฉี เล่อ _____ อ้ว หยุน เจ้อ เต่อ _____ จื้อ จ่าว ปู ชือ
“มีความสุขกับตน _____ หาเหล่าเสัตนา”
- (四十三) จุ ชัน มุ จื้อ _____ ฝัน ผู้ อู่ จัง _____ จื้อ สือ จื้อ จุ
“ไม่แన้มื่นนอน _____ แต่ต้านจนจบ”
- (四十四) จื้อ เอียน ปู สาย _____ ชน จื้อ ใจ ไกว _____ สาย ม่อ หุย เช็น
“พุดตรงไปตรงมา _____ พุดอ้อมก้อม”

จื้อ ช่าว ถี “ทดสอบความเข้าใจ”

จื้อ ปี่ เจี้ยว ถง อี จี้ ฝัน อี เฉิง หว່.

“เปรียบเทียบคำสุภาษิตจีนที่มีความหมายเหมือนกันกับคำสุภาษิตจีนที่มีความหมายตรงกันข้าม”

สรุป

คำสุภาษิตจีนที่ใช้เป็นประจำมีตั้งแต่ 3 คำถึง 14 คำรวม 10 ประเภท ในจำนวนคำสุภาษิตเหล่านี้ คำสุภาษิต 4 คำเป็นสุภาษิตที่มีจำนวนมากที่สุด การใช้คำสุภาษิตนั้นบางครั้งอาจใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันแทนกันได้ หรืออาจใช้คำสุภาษิตที่มีความหมายตรงกันข้ามเพื่อให้ถ้อยคำที่ใช้นั้นเด่นชัดขึ้น

ແບນຟຶກຫັດ ສີ ຄື ຈົ່ວ

1. ຈົ່ວ ລື່ ມີ ສ່ວ່ອ ສີ ຢາວ ເຕອ ທັນ ຈົ້ວ ຈົ້ວ ປາ ຈົ້ວ ເກົ້ວ ສູ້ອ ເກົ້ວ ຜັງ ຍາ ເນື່ອ ພົມ ຂົ່ງ ພົມ ເນື່ອ ອື່.
“ຍກຕົວອ່າງຄຳສຸກາຍີຕ 3 ກຳ – 8 ກຳ ທີ່ທ່ານຂອບພວ່ນມີຄວາມໝາຍຂອງສຸກາຍີຕນັ້ນ ຈາ
ອ່າງລະ 10 ກຳ”
2. ຈົ່ວ ລື່ ມີ ສ່ວ່ອ ສີ ຢາວ ເຕອ ສູ້ອ ເກົ້ວ ລົງ ອື່ ເນື່ອ ພົມ
“ຍກຕົວອ່າງຄຳສຸກາຍີຕທີ່ມີຄວາມໝາຍເໝືອນກັນມາ 10 ກຳທີ່ທ່ານຂອບ”
3. ຈົ່ວ ລື່ ມີ ສ່ວ່ອ ສີ ຢາວ ເຕອ ສູ້ອ ເກົ້ວ ຜິ່ນ, ອື່ ເນື່ອ ພົມ
“ຍກຕົວອ່າງຄຳສຸກາຍີຕທີ່ມີຄວາມໝາຍຕຽບກັນຂ້າມມາ 10 ກຳທີ່ທ່ານຂອບ”
4. ປີ ເລື້ອງ ມີ ສ່ວ່ອ ສີ ຢາວ ເຕອ ສູ້ອ ເກົ້ວ ລົງ ອື່ ຜິ່ນ ອື່ ເນື່ອ ພົມ
“ເປົ້າຍນເຖິງຄຳສຸກາຍີຕທີ່ມີຄວາມໝາຍເໝືອນກັນພວ່ນມີຄວາມໝາຍຕຽບກັນຂ້າມມາ
10 ກຳ”
5. ຢັງ ມີ ສ່ວ່ອ ຈົ່ວ ລື່ ເຕອ ອື່ ຜັງ ເນື່ອ ພົມ ຈົ່ວ ຈົ່ວ
“ໃຊ້ຄຳສຸກາຍີຕໃນຂົ້ວ 1 – 4 ທີ່ທ່ານຍກມາເປັນຕົວອ່າງແຕ່ງປະໂຍດ”

